

STATUT

GIMNAZJUM NR 3

im. Polskich Noblistów

w Kaliszu

Rozdział 1

Nazwa i typ szkoły

§ 1.

1. Nazwa szkoły: Gimnazjum nr 3 im. Polskich Noblistów w Kaliszu.
2. Akt powołania gimnazjum: Uchwała nr VI 78/99 Rady Miejskiej w Kaliszu w sprawie założenia gimnazjum w Kaliszu.
3. Siedzibą gimnazjum jest budynek przy ulicy Teatralnej 3 w Kaliszu.
4. Organem prowadzącym gimnazjum jest Miasto Kalisz.
5. Organem sprawującym nadzór jest Wielkopolski Kurator Oświaty.
6. Cykl kształcenia w gimnazjum trwa 3 lata. Warunkiem podjęcia nauki w gimnazjum jest ukończenie szkoły podstawowej.
7. Gimnazjum jest szkołą publiczną.
8. Obwód szkoły ustala organ prowadzący.
9. Gimnazjum od 7 grudnia 2007 r. na mocy Uchwały Nr XLVIII/705/06 Rady Miejskiej Kalisza nosi imię Polskich Noblistów. Gimnazjum posiada własny sztandar, hymn, logo oraz ceremoniał szkolny.

Rozdział 2

Cele i zadania gimnazjum

§ 2.

1. Szkoła realizuje cele i zadania wynikające z przepisów prawa oświatowego, uwzględniając szkolny program wychowawczy i szkolny program profilaktyki, dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb lokalnego środowiska.
2. Celem szkoły jest kształcenie i wychowanie młodzieży oraz przygotowanie do dalszego kształcenia i świadomego wyboru szkoły ponadgimnazjalnej.
3. Szkoła realizuje szczegółowe cele i zadania wynikające z podstawy programowej kształcenia ogólnego.
 - 1) Edukacja szkolna w gimnazjum, wspomagając osobowy rozwój ucznia i wprowadzając go w życie społeczne, zapewnia w szczególności:
 - a) wprowadzanie w świat nauki poprzez poznawanie języka, pojęć, twierdzeń i metod właściwych dla wybranych dyscyplin naukowych,
 - b) rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań ucznia,
 - c) wprowadzanie go w świat kultury i sztuki, kształtując właściwy stosunek do dziedzictwa kultury narodowej postrzeganej w perspektywie kultury europejskiej,
 - d) rozwijanie umiejętności społecznych poprzez zdobywanie prawidłowych doświadczeń we współżyciu i współdziałaniu w grupie rówieśniczej i społeczności szkolnej,
 - e) przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia,
 - f) kształtowanie właściwego stosunku do własnego zdrowia i zagrożeń cywilizacyjnych,
 - g) przyswajanie wiadomości na temat faktów, zasad, teorii i praktyk;
 - h) umiejętne wykorzystanie przez uczniów wiadomości potrzebnych do rozwiązywania zadań i problemów,
 - i) kształtowanie postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie,

- j) nabywanie umiejętności rozumienia, wykorzystania, przetwarzania tekstów, w tym tekstów kultury,
 - k) zdobywanie umiejętności wykorzystania narzędzi matematyki w życiu codziennym,
 - l) kształtowanie umiejętności wykorzystywania wiedzy o charakterze naukowym do rozwiązywania problemów, wnioskowania, i obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa,
 - m) komunikowanie się w języku ojczystym i obcym w mowie i piśmie;
 - n) posługiwanie się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi,
 - o) wyszukiwanie, selekcjonowanie i analiza informacji,
 - p) umiejętność pracy zespołowej.
- 2) Szkoła zapewnia niezbędne warunki do rozwoju intelektualnego, emocjonalnego, duchowego i fizycznego.
 - 3) Szkoła zapewnia opiekę nad uczniami z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i promocji zdrowego stylu życia, w tym także podejmuje działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści w Internecie, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
 - 4) Szkoła zaopatruje w bezpłatne podręczniki materiały edukacyjne oraz materiały ćwiczeniowe uczniów na poszczególnych poziomach edukacyjnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 3.

1. Realizacja celów i zadań szkoły następuje poprzez:

- 1) Rzetelną realizację podstawy programowej kształcenia ogólnego dla gimnazjum w oparciu o szkolny zestaw programów nauczania:
 - a) w procesie nauczania stosowanie nowoczesnych metod i form pracy lekcyjnej,
 - b) wspieranie rozwoju ucznia, poprzez kształtowanie jego samodzielności intelektualnej i umożliwianie mu dokonywania wyborów edukacyjnych odpowiednio do jego uzdolnień, możliwości i osiągnięć,
 - c) udostępnianie różnorodnych źródeł informacji,
 - d) organizowanie oddziałów o poszerzonych treściach nauczania, np. matematyczno-informatycznych, humanistycznych, językowych, wychowania fizycznego lub innych w zależności od potrzeb i zainteresowań uczniów i ich rodziców.
- 2) Oddziaływania wychowawcze skierowane na priorytety:
 - a) kształtowanie prawidłowych postaw społeczno – moralnych,
 - b) promocję działalności samorządu uczniowskiego,
 - c) wprowadzanie uczniów w świat szeroko pojętej kultury,
 - d) kształtowanie postaw sprzyjających rozwojowi indywidualnemu i społecznemu oraz strategii uczenia się przez całe życie,
 - e) kształtowanie postawy obywatelskiej, poszanowanie tradycji narodu własnego i innych.
- 3) Prowadzenie kół zainteresowań i kół przedmiotowych, dodatkowych zajęć sportowych zgodnie z potrzebami uczniów i możliwościami szkoły.
- 4) Organizowanie zajęć dodatkowych (zajęć indywidualnych) dla uczniów z uwzględnieniem ich potrzeb rozwojowych.
- 5) Wspieranie uczniów w dokonywaniu wyboru kierunku dalszego kształcenia, zawodu i planowaniu kariery zawodowej między innymi poprzez:
 - a) funkcjonowanie zespołu doradztwa zawodowego,
 - b) udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,

- c) udzielanie informacji o szkołach ponadgimnazjalnych i o kryteriach naboru do tych szkół,
 - d) wykorzystanie treści podstawy programowej kształcenia ogólnego do preorientacji zawodowej.
- 6) Pracę pedagoga szkolnego wspomagana opiniami, orzeczeniami oraz zaleceniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 1 w Kaliszu (lub innej poradni specjalistycznej), współpracą z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, Centrum Kształcenia Praktycznego, Centrum Interwencji Kryzysowej, Mobilnym Centrum Informacji Zawodowej, Centrum Planowania Kariery, policją, strażą miejską, sądem.
2. Szkoła zapewnia bezpieczeństwo i ochronę zdrowia uczniów:
- 1) podczas przerw poprzez dyżury nauczycieli,
 - 2) w czasie lekcji oraz w czasie zajęć pozalekcyjnych,
 - 3) poprzez system monitoringu wizyjnego na zewnątrz i wewnątrz budynku,
 - 4) na wycieczkach szkolnych.
3. Szkoła zapewnia opiekę i pomoc uczniom, o indywidualnych potrzebach edukacyjnych, niepełnosprawnym oraz niedostosowanym społecznie, którym z przyczyn rozwojowych, rodzinnych, losowych potrzebna jest pomoc i wsparcie:
- 1) organizuje zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze i kształcenie specjalne,
 - 2) organizuje nauczanie indywidualne na podstawie orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży lub orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły, wydanego przez zespół orzekający przy publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradniach specjalistycznych,
 - 3) świadczy pomoc pedagogiczną i psychologiczną udzielaną przez pedagoga szkolnego i instytucje prowadzące poradnictwo specjalistyczne,
 - 4) prowadzi zajęcia dotyczące promocji zdrowego stylu życia, profilaktyki uzależnień, przemocy,
 - 5) zapewnia dożywianie /bezpłatne obiady lub inne formy dożywiania/ poprzez środki finansowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu,
 - 6) umożliwia uczniom uzyskanie pomocy materialnej lub rzeczowej ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa lub miasta oraz w miarę posiadania środków własnych.
4. Szkoła ocenia, klasyfikuje i promuje uczniów według zasad określonych w Wewnątrzszkolnym Ocenianiu.
5. Szkolny Program Wychowawczy i Szkolny Program Profilaktyki uchwalane są co roku przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną i stanowią osobne dokumenty.
6. Szkoła udostępnia podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe zakupione z dotacji celowej według następujących zasad.
- 1) Podręczniki, materiały edukacyjne oraz materiały ćwiczeniowe, których zakupu dokonano z dotacji celowej MEN są własnością szkoły.
 - 2) Ilekróć mowa o:
 - a) Podręczniku – należy przez to rozumieć podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego, a zakupiony z dotacji celowej;
 - b) Materiale – należy przez to rozumieć materiał zastępujący lub uzupełniający podręcznik, umożliwiający realizację programu nauczania, mający postać papierową lub elektroniczną;
 - c) Materiale – należy przez to rozumieć materiał przeznaczony dla uczniów służący utrwalaniu przez nich wiadomości i umiejętności.
 - 3) Zakupione podręczniki, materiały edukacyjne oraz materiały ćwiczeniowe wypożyczane są uczniom nieodpłatnie na czas ich użytkowania w danym roku szkolnym.

- 4) Podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe są ewidencjonowane w zasobach bibliotecznych, zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 października 2008 r. w sprawie zasad ewidencji materiałów bibliotecznych (Dz. U. z 2008 r. nr 205 poz.1283)
- 5) Biblioteka nieodpłatnie:
 - a) Wypożycza uczniom podręczniki i materiały edukacyjne mające postać papierową;
 - b) Zapewnia uczniom dostęp do podręczników lub materiałów edukacyjnych, mających postać elektroniczną;
 - c) Przekazuje uczniom, bez obowiązku zwrotu do biblioteki, materiały ćwiczeniowe.
- 6) Na początku roku szkolnego lub na kilka dni przed wprowadzeniem kolejnej części podręcznika do obiegu szkolnego, bibliotekarz przygotowuje zestawy składające się z podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych dla każdego ucznia. Wydania materiałów dokonuje wychowawca na pierwszym zebraniu z rodzicami. Potwierdzenie odbioru na kartach wypożyczeń kwitują rodzice / prawni opiekunowie. W roku szkolnym dopuszcza się, by po odbiór podręczników z biblioteki zgłaszali się uczniowie osobiście.
- 7) W terminie wskazanym przez nauczyciela uczniowie zwracają wypożyczone podręczniki i materiały edukacyjne do biblioteki. Do biblioteki nie zwraca się materiałów ćwiczeniowych, które z chwilą wypożyczenia pozostają na stałym wyposażeniu ucznia.
- 8) Postępowanie z podręcznikami i materiałami edukacyjnymi w przypadkach przejścia ucznia z jednej szkoły do innej szkoły w trakcie roku szkolnego:
 - a) Uczeń odchodzący ze szkoły jest zobowiązany do zwrócenia wypożyczonych podręczników do biblioteki najpóźniej w dniu przerwania nauki. Zwrócone podręczniki i materiały edukacyjne stają się własnością organu prowadzącego;
 - b) W przypadku zmiany szkoły przez ucznia niepełnosprawnego, który został wyposażony w podręczniki i materiały edukacyjne dostosowane do jego potrzeb i możliwości psychofizycznych uczeń nie zwraca ich do biblioteki szkolnej i na ich podstawie kontynuuje naukę w nowej placówce. Szkoła wraz z wydaniem arkusza ocen przekazuje szkole protokół zdawczo-odbiorczy, do której uczeń został przyjęty przekazanie materiałów bibliotecznych. Przekazane zbiory stanowią własność organu prowadzącego, do której uczeń przechodzi.
- 9) Czytelnik ponosi pełną odpowiedzialność materialną za wszelkie uszkodzenia zbiorów biblioteki stwierdzone przy ich zwrocie.
- 10) W przypadku uszkodzenia, zniszczenia lub niezwrócenia podręcznika lub materiału edukacyjnego w terminie wskazanym przez wychowawcę klasy, po dwukrotnym pisemnym wezwaniu do zwrotu, szkoła może żądać od rodziców ucznia zwrotu kosztu ich zakupu, zgodnie z cenami ogłaszanymi przez właściwego ministra ds. oświaty i wychowania. Zwrot pieniędzy następuje na konto budżetowe szkoły i stanowi dochód budżetu państwa.
- 11) Ewidencję zbiorów, inwentaryzację zbiorów i ewidencję ubytków reguluje wewnętrzna instrukcja opracowana zgodnie z zasadami ujętymi w Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 października 2008 r. w sprawie zasad ewidencji materiałów bibliotecznych (Dz. U. z 2008 r. nr 205 poz.1283).

Rozdział 3

Organy szkoły

§ 4.

1. Organami szkoły są:
 - 1) dyrektor szkoły
 - 2) rada pedagogiczna
 - 3) rada rodziców
 - 4) samorząd uczniowski.
2. Szkołą kieruje nauczyciel, któremu powierzono stanowisko **dyrektora**. Kwalifikacje, tryb powoływania i odwoływania dyrektora szkoły określają odrębne przepisy.
3. Do obowiązków dyrektora należy w szczególności:
 - 1) kierowanie bieżącą działalnością szkoły i reprezentowanie jej na zewnątrz,
 - 2) sprawowanie nadzoru pedagogicznego,
 - 3) przewodniczenie radzie pedagogicznej,
 - 4) sprawowanie opieki nad uczniami oraz stwarzanie warunków harmonijnego rozwoju psychologicznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
 - 5) realizacja uchwał rady pedagogicznej, podjętych w ramach kompetencji stanowiących, jeżeli są zgodne z prawem oświatowym,
 - 6) dysponowanie środkami określonymi w planie finansowym szkoły zaopiniowanym przez radę pedagogiczną i ponoszenie odpowiedzialności za ich prawidłowe wykonanie, a także organizowanie administracyjnej, finansowej i gospodarczej obsługi szkoły,
 - 7) współdziałanie ze szkołami wyższymi oraz zakładami kształcenia nauczycieli w organizacji praktyk pedagogicznych,
 - 8) tworzenie warunków do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych szkoły,
 - 9) organizowanie w porozumieniu z organem prowadzącym gimnazjum indywidualnego nauczania dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania,
 - 10) organizowanie pomocy psychologiczno pedagogicznej,
 - 11) przedstawianie radzie pedagogicznej wniosków ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz analizowanie stopnia realizacji uchwał rady pedagogicznej,
 - 12) wstrzymywanie wykonania uchwał rady pedagogicznej niezgodnych z przepisami prawa, niezwłoczne zawiadamianie organu prowadzącego szkołę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny,
 - 13) kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole, właściwych warunków pracy i stosunków pracowniczych,
 - 14) organizowanie warunków dla prawidłowej realizacji Konwencji o prawach dziecka oraz umożliwianie uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej,
 - 15) podanie do publicznej wiadomości zestawu podręczników, które obowiązywać będą od września następnego roku szkolnego,
 - 16) dopuszczanie zaproponowanych przez nauczycieli programów nauczania, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej,
 - 17) uwzględnienie w ustawie szkolnych programów nauczania, całości pomocy psychologiczno-pedagogicznej kształcenia ogólnego ustalonej dla III etapu edukacyjnego
 - 18) podejmowanie działań organizacyjnych umożliwiających obrót używanymi podręcznikami na terenie szkoły,
 - 19) załatwianie spraw osobowych pracowników szkoły,

- 20) powierzanie funkcji wicedyrektora i odwoływania z niej po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego i rady pedagogicznej,
- 21) określanie przydziału czynności i zakresu odpowiedzialności materialnej pracowników zgodnie z przepisami Kodeksu pracy, po zapewnieniu ku temu niezbędnych warunków,
- 22) współdziałanie z zakładowymi organizacjami związkowymi działającymi w szkole w zakresie przewidzianym odrębnymi przepisami, a w szczególności:
 - a) zasięganie opinii w sprawach organizacji pracy szkoły,
 - b) ustalanie: zasad i kryteriów oceny pracy nauczycieli dla określenia procentowego podwyższenia stawki wynagrodzenia zasadniczego, regulaminów pracy, premiowania i wynagradzania pracowników szkoły, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz innych regulaminów i procedur obowiązujących w szkole,
 - c) ustalanie planu urlopów pracowników szkoły z wyjątkiem nauczycieli, dla których wymiar i termin wykorzystania określa Karta Nauczyciela,
- 23) administrowanie zakładowym funduszem świadczeń socjalnych oraz środkami finansowymi przeznaczonymi na pomoc zdrowotną dla nauczycieli zgodnie z ustalonymi regulaminami,
- 24) wykonywanie zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę,
- 25) wykonywanie zadań dotyczących przysposobienia obronnego, obrony cywilnej i powszechnej samoobrony,
- 26) powoływanie społecznego inspektora pracy,
- 27) egzekwowanie przestrzegania praw uczniów i pracowników szkoły, ustalonego porządku oraz dbałość o czystość i estetykę szkoły,
- 28) sprawowanie nadzoru nad działalnością administracyjno-gospodarczą szkoły,
- 29) nadzorowanie prawidłowego prowadzenia dokumentacji przez nauczycieli oraz prawidłowego wykorzystania druków szkolnych,
- 30) dbanie o mienie szkoły i rozwijanie bazy materialnej, organizowanie przeglądu technicznego obiektów szkolnych oraz prac konserwacyjno-remontowych,
- 31) organizowanie okresowych inwentaryzacji majątku szkolnego,
- 32) opracowywanie dokumentów programowo-organizacyjnych szkoły (roczny plan pracy, arkusz organizacyjny szkoły, tygodniowy rozkład lekcji i zajęć po zaopiniowaniu przez radę pedagogiczną),
- 33) kontrolowanie spełniania obowiązku szkolnego przez młodzież zamieszkałą w obwodzie gimnazjum, wydaje decyzje administracyjne w zakresie zezwolenia na realizację obowiązku szkolnego poza szkołą oraz określa warunki jego spełniania,
- 34) właściwa organizacja i przebieg egzaminu po trzeciej klasie gimnazjum,
- 35) przydzielanie obowiązków pracownikom niepedagogicznym szkoły,
- 36) przyjmowanie i przenoszenie uczniów oraz oddzielne prowadzenie ich dokumentacji zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego,
- 37) decydowanie o przyjęciu do gimnazjum uczniów spoza szkoły w trakcie roku szkolnego oraz do klas pierwszych,
- 38) uczestniczenie w pracach komisji przyznających stopnie awansu zawodowego dla nauczycieli gimnazjum,
- 39) organizowanie doskonalenia zawodowego kadry pedagogicznej zgodnie z odrębnymi przepisami, a także opieka nad nauczycielami rozpoczynającymi pracę w zawodzie,
- 40) przekazywanie, w przypadku nieobecności, swoich obowiązków wicedyrektorowi lub innemu członkowi rady pedagogicznej,
- 41) stwarzanie warunków do działania w szkole wolontariatu, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym

- jest działalność wychowawcza lub działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- 42) wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów szczegółowych,
 - 43) ustalanie na podstawie propozycji zespołów nauczycieli oraz w przypadku braku porozumienia w zespole nauczycieli, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady rodziców:
 - a) zestawu podręczników lub materiałów edukacyjnych obowiązujących we wszystkich oddziałach danej klasy przez co najmniej trzy lata szkolne,
 - b) materiałów ćwiczeniowych obowiązujących w poszczególnych oddziałach w danym roku szkolnym,
 - 44) ustalanie szczegółowych zasad korzystania przez uczniów z podręczników lub materiałów edukacyjnych, uwzględniając konieczność zapewnienia co najmniej trzyletniego okresu używania tych podręczników lub materiałów,
 - 45) wykonywanie czynności związanych z zakupem do biblioteki szkolnej podręczników, materiałów edukacyjnych, materiałów ćwiczeniowych i innych materiałów bibliotecznych oraz czynności związanych z gospodarowaniem tymi podręcznikami i materiałami,
 - ~~46) powoływanie komisji rekrutacyjnej.~~
4. Dyrektor jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w szkole nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami, reprezentuje szkołę na zewnątrz. Dyrektor w szczególności decyduje w sprawach:
 - 1) zatrudniania i zwalniania nauczycieli oraz innych pracowników szkoły,
 - 2) oceny pracy nauczycieli,
 - 3) dokonywania oceny dorobku zawodowego za okres stażu nauczycieli starających się o wyższy stopień awansu zawodowego,
 - 4) nadawania stopnia nauczyciela kontraktowego,
 - 5) przyznawania nagród oraz wymierzania kar porządkowych nauczycielom i innym pracownikom szkoły,
 - 6) przyznawania premii pracownikom administracji i obsługi według obowiązującego regulaminu,
 - 7) przyznawania dodatku motywacyjnego nauczycielom według obowiązującego regulaminu,
 - 8) dokonywania oceny pracy pracowników samorządowych,
 - 9) występowania z wnioskami, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, w sprawach odznaczeń, nagród i innych wyróżnień dla nauczycieli oraz pozostałych pracowników szkoły.
 5. Dyrektor szkoły w swoich zadaniach współpracuje z radą pedagogiczną, radą rodziców i samorządem uczniowskim i zapewnia bieżącą wymianę informacji pomiędzy tymi organami dotyczącą podejmowania działań i decyzji.
 6. Dyrektor w celu zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania placówki powołuje spośród nauczycieli Społecznego Inspektora Pracy i Koordynatora ds. bezpieczeństwa oraz określa zakres ich obowiązków i uprawnień, a także zatrudnia Specjalistę ds. BHP.
 7. Dyrektor szkoły odpowiada przed organem prowadzącym i nadzorującym szkołę między innymi za:
 - 1) poziom uzyskiwanych przez szkołę wyników nauczania i wychowania oraz za opiekę nad młodzieżą,
 - 2) zgodność funkcjonowania szkoły z przepisami prawa oświatowego i niniejszego statutu,
 - 3) bezpieczeństwo osób znajdujących się w obiektach szkolnych i podczas zajęć organizowanych przez szkołę oraz za stan sanitarny i stan ochrony przeciwpożarowej w obiektach szkolnych,

4) celowe wykorzystanie środków finansowych zapewnionych na działalność szkoły.

§ 5.

1. W szkole działa **rada pedagogiczna** jako kolegialny organ powoływany do opracowania, wnioskowania i podejmowania uchwał w sprawach związanych z realizacją działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i organizacyjnej szkoły,
2. Przewodniczącym rady pedagogicznej jest dyrektor szkoły, a w jej skład wchodzi wszyscy nauczyciele zatrudnieni w szkole oraz pracownicy zakładów pracy, pełniący funkcję instruktorów praktycznej nauki zawodu, dla których praca dydaktyczna i wychowawcza stanowi podstawowe zajęcie.
3. W zebraniach rady pedagogicznej mogą brać także udział z głosem doradczym osoby zapraszane przez jej przewodniczącego za zgodą lub na wniosek rady, w tym przedstawiciele stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie lub wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły.
4. Do kompetencji stanowiących rady pedagogicznej należy:
 - 1) zatwierdzanie planów pracy szkoły,
 - 2) podejmowanie uchwał w sprawie wyników klasyfikacji i promocji uczniów,
 - 3) podejmowanie uchwał o skreśleniu ucznia z listy uczniów szkoły, w tym osób, które ukończyły 18 rok życia,
 - 4) podejmowanie uchwał w sprawie innowacji i eksperymentów pedagogicznych w szkole,
 - 5) ustalanie organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły,
 - 6) ustalanie sposobu wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego, w tym sprawowanego nad szkołą przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, w celu doskonalenia pracy szkoły.
5. Rada pedagogiczna opiniuje w szczególności:
 - 1) organizację pracy szkoły, w tym tygodniowy rozkład zajęć edukacyjnych,
 - 2) projekt planu finansowego szkoły,
 - 3) wnioski dyrektora o przyznanie nauczycielom odznaczeń, nagród i innych wyróżnień,
 - 4) propozycje dyrektora szkoły w sprawach przydziału nauczycielom stałych prac i zajęć w ramach wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatkowo płatnych zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych,
 - 5) propozycje zespołów nauczycieli dotyczących wyboru jednego podręcznika lub materiału edukacyjnego.
6. Zebrania plenarne rady pedagogicznej są organizowane przed rozpoczęciem roku szkolnego, w każdym okresie w związku z klasyfikowaniem i promowaniem uczniów, po zakończeniu rocznych zajęć dydaktycznych oraz w miarę bieżących potrzeb. Zebrania mogą być organizowane na wniosek organu sprawującego nadzór pedagogiczny, z inicjatywy dyrektora szkoły, organu prowadzącego szkołę albo co najmniej 1/3 członków rady pedagogicznej.
7. Przewodniczący prowadzi i przygotowuje zebranie rady pedagogicznej oraz jest odpowiedzialny za zawiadomienie wszystkich jej członków o terminie i porządku zebrania zgodnie z regulaminem rady.
8. Rada pedagogiczna przygotowuje projekt statutu szkoły i przedstawia go do zaopiniowania przez radę rodziców i samorząd uczniowski.
9. Rada pedagogiczna może występować z wnioskiem do organu prowadzącego szkołę o odwołanie z funkcji dyrektora lub do dyrektora - o odwołanie nauczyciela z innej funkcji kierowniczej w szkole.

10. Rada pedagogiczna deleguje swoich nauczycieli do składu komisji konkursowej na dyrektora szkoły.
11. W przypadkach określonych w punkcie 9. wniosków organ prowadzący szkołę albo dyrektor są zobowiązani przeprowadzić postępowanie wyjaśniające w ciągu 14 dni od otrzymania uchwały rady pedagogicznej.
12. Uchwały rady pedagogicznej są podejmowane zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy jej członków.
13. Rada pedagogiczna ustala regulamin swojej działalności. Zebrania rady pedagogicznej są protokolowane.
14. Wszystkie osoby biorące udział w posiedzeniu rady pedagogicznej są obowiązane do nieujawniania spraw poruszanych na posiedzeniu rady pedagogicznej, które mogą naruszać dobro osobiste uczniów lub ich rodziców, a także nauczycieli i innych pracowników szkoły.
15. Dyrektor szkoły wstrzymuje wykonanie uchwał podjętych niezgodnie z przepisami prawa. O wstrzymaniu wykonania uchwały dyrektor niezwłocznie zawiadamia organ prowadzący i nadzorujący szkołę. Organ ten uchyla uchwałę w razie stwierdzenia jej niezgodności z przepisami prawa. Rozstrzygnięcie organu sprawującego nadzór pedagogiczny jest ostateczne.
16. Rada pedagogiczna przejmuje kompetencje rady szkoły, a w szczególności:
 - 1) uchwała statut szkoły,
 - 2) przedstawia wnioski w sprawie rocznego planu finansowego środków specjalnych szkoły,
 - 3) może występować do organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą z wnioskami o zbadanie i dokonanie oceny działalności szkoły, jej dyrektora lub innego nauczyciela zatrudnionego w szkole; wnioski te mają dla organu charakter wiążący,
 - 4) z własnej inicjatywy ocenia sytuację oraz stan szkoły, występuje z wnioskiem do dyrektora, organu prowadzącego szkołę, w szczególności w sprawach organizacji zajęć pozalekcyjnych i przedmiotów nadobowiązkowych,
 - 5) opiniuje inne sprawy istotne dla szkoły,
 - 6) rada pedagogiczna opracowuje i zatwierdza Wewnątrzszkolne Ocenianie (po pozytywnym zaopiniowaniu przez pozostałe organy szkoły).
17. Szczegółowe zasady funkcjonowania rady pedagogicznej określa regulamin, uchwalony przez członków rady pedagogicznej. Regulamin pracy rady pedagogicznej nie może być sprzeczny ze Statutem szkoły.
18. Dyrektor szkoły w celu ciągłego podnoszenia poziomu jakości pracy, realizacji zadań statutowych lub zadań wynikających z bieżących potrzeb lub problemów szkoły, powołuje spośród członków rady pedagogicznej stałe lub doraźne: przedmiotowe zespoły samokształceniowe, zespoły zadaniowe, problemowe lub wychowawcze zespoły nauczycieli. Pracą zespołów kierują przewodniczący powoływani przez dyrektora szkoły. Zespoły informują radę pedagogiczną o wynikach swoich prac oraz formułują wnioski.
19. Cele i zadania zespołu przedmiotowego obejmują:
 - 1) monitorowanie szczegółowych kryteriów wewnątrzszkolnego oceniania uczniów oraz sposobów badania wyników nauczania,
 - 2) udział w realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych i profilaktycznych szkoły,
 - 3) organizowanie wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego oraz doradztwa metodycznego dla początkujących nauczycieli, opiekę nad nauczycielami rozpoczynającymi pracę,
 - 4) opiniowanie podręczników z poszczególnych przedmiotów obowiązujących we wszystkich klasach jednego poziomu oraz programów nauczania przed dopuszczeniem do użytku w szkole,

- 5) opracowanie ujednoliconych przedmiotowych zasad oceniania z poszczególnych przedmiotów i ich ewaluację,
 - 6) opracowanie planów pracy zespołów,
 - 7) przygotowanie i przeprowadzenie etapu szkolnego konkursów przedmiotowych,
 - 8) opracowanie przykładowych blokowych testów kompetencji oraz testów sprawdzających z poszczególnych przedmiotów wraz z punktacją,
 - 9) przeprowadzanie egzaminów próbnych oraz badań wyników nauczania poszczególnych przedmiotów,
 - 10) przeprowadzanie i omawianie lekcji koleżeńskich,
 - 11) analizę i wnioski z przeprowadzonego egzaminu gimnazjalnego.
20. Nauczyciele prowadzący zajęcia w danym oddziale tworzą zespół pod kierunkiem wychowawcy, którego zadaniem jest w szczególności:
- 1) ustalanie i modyfikowanie zestawu programów nauczania dla danego oddziału,
 - 2) korelowanie treści programowych zajęć edukacyjnych,
 - 3) ustalanie indywidualnego programu nauczania,
 - 4) przygotowywanie informacji/opinii o uczniu do poradni psychologiczno-pedagogicznej lub sądu,
 - 5) omawianie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej i ustalanie sposobu realizacji zaleceń,
 - 6) ujednolicanie oddziaływań wychowawczych wobec grupy i rozstrzyganie problemów dydaktyczno-wychowawczych,
 - 7) opiniowanie ocen zachowania ucznia ustalonych przez wychowawcę klasy, po zasięgnięciu opinii uczniów danej klasy oraz ocenianego ucznia.

§ 6.

1. W szkole działa **rada rodziców** stanowiąca reprezentację ogółu rodziców uczniów.
2. W skład rady rodziców wchodzi: po jednym przedstawicielu rad oddziałowych, wybranych w tajnych wyborach przez zebranie rodziców uczniów danego oddziału na pierwszym zebraniu rodziców w każdym roku szkolnym.
3. Rada rodziców uchwała regulamin swojej działalności, który ustala między innymi:
 - 1) kadencję, tryb powoływania i odwoływania rady rodziców,
 - 2) tryb podejmowania uchwał,
 - 3) zasady gromadzenia i wydatkowania funduszy.
4. Rada rodziców może występować w imieniu rodziców do dyrektora gimnazjum, rady pedagogicznej, organu prowadzącego szkołę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny z wnioskami i opiniami dotyczącymi wszystkich spraw szkoły.
5. Do kompetencji rady rodziców należy:
 - 1) uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną:
 - a) Programu Wychowawczego Szkoły, obejmującego wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, realizowanego przez nauczycieli,
 - b) Szkolnego Programu Profilaktyki, dostosowanego do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, obejmującego wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców;
 - 2) opiniowanie programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania szkoły;
 - 3) opiniowanie projektu planu finansowego składanego przez dyrektora szkoły;
 - 4) możliwość opiniowania pracy nauczyciela w związku z oceną dorobku zawodowego nauczyciela;
 - 5) opiniowanie podjęcia działalności w szkole wolontariuszy, stowarzyszeń, których celem statutowym jest działalność wychowawcza,

- 6) opiniowanie propozycji dyrektora zawierającej zestaw podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych obowiązujących w danym roku szkolnym, w przypadku braku zgody nauczycieli co do wyboru jednego wspólnego podręcznika z poza podręczników oferowanych przez właściwego ministra.
6. Rada rodziców deleguje swojego przedstawiciela do składu komisji konkursowej na dyrektora szkoły.
7. Rada rodziców organizuje działalność podnoszącą kulturę pedagogiczną w rodzinie i środowisku lokalnym.
8. Rada rodziców podejmuje działania na rzecz pozyskiwania dodatkowych środków finansowych, zwłaszcza na działalność opiekuńczo-wychowawczą, gromadzi własne fundusze pochodzące z dobrowolnych składek rodziców oraz innych źródeł, wydatkuje je zgodnie z regulaminem.
9. Rada rodziców ma prawo do wyrażania i przekazywania organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny opinii na temat pracy szkoły.

§ 7.

1. **Samorząd uczniowski** jest organem reprezentującym ogół uczniów i działa zgodnie z własnym regulaminem. Samorząd uczniowski tworzą wszyscy uczniowie szkoły.
2. Organami samorządu uczniowskiego są:
 - 1) rada samorządu uczniowskiego, którą tworzą wszyscy członkowie samorządów klasowych,
 - 2) zarząd samorządu uczniowskiego, składający się z:
 - przewodniczącego samorządu uczniowskiego,
 - zastępcy przewodniczącego,
 - Rzecznika Praw Ucznia.
3. Samorząd może przedstawiać radzie pedagogicznej oraz dyrektorowi szkoły wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły, a w szczególności dotyczących praw uczniów, takich jak:
 - 1) prawo do zapoznawania się z programem nauczania, z jego treścią, celem i stawianymi wymaganiami,
 - 2) prawo do jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu,
 - 3) prawo do organizowania życia szkolnego, umożliwiające zachowanie prawidłowych proporcji między wysiłkiem szkolnym a możliwościami rozwijania i zaspokajania własnych zainteresowań,
 - 4) prawo redagowania i wydawania gazetki szkolnej,
 - 5) prawo organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem szkoły,
 - 6) prawo do wyboru nauczyciela pełniącego funkcję opiekuna samorządu.
4. Samorząd wypowiada się na temat realizacji Konwencji o prawach dziecka na terenie szkoły.
5. Zasady wybierania i działania organów samorządu uczniowskiego określa regulamin, uchwalony przez uczniów. Regulamin samorządu uczniowskiego nie może być sprzeczny ze Statutem szkoły.

§ 8.

1. W szkole mogą działać wolontariusze, stowarzyszenia i inne organizacje, w szczególności organizacje harcerskie, których celem jest działalność wychowawcza wśród dzieci i młodzieży lub działalność mająca na celu rozszerzenie i wzbogacenie form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły oraz działalność na rzecz środowiska.

2. Decyzje w sprawie działalności innych niż samorząd organizacji podejmuje dyrektor po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady rodziców.

Rozdział 4

Zasady współdziałania organów gimnazjum i sposoby rozwiązywania konfliktów między nimi

§ 9.

1. Współdziałanie organów szkoły polega na:
 - 1) zapewnieniu każdemu z nich możliwości swobodnego działania i podejmowania decyzji w granicach swoich kompetencji określonych ustawą, statutem szkoły i regulaminami działania,
 - 2) bieżącej wymianie informacji pomiędzy nimi o podejmowanych i planowanych działaniach lub decyzjach,
 - 3) wzajemnym opiniowaniu podejmowanych działań w przypadkach, które określają: ustawa o systemie oświaty, Statut i regulaminy poszczególnych organów.
2. Wszystkie organy szkoły współpracują w duchu porozumienia, tolerancji i wzajemnego szacunku, umożliwiając swobodne działanie i podejmowanie decyzji w granicach swoich kompetencji.
 - 1) rodzice i uczniowie przedstawiają wnioski i opinie organom szkoły poprzez swoje reprezentacje: radę rodziców i samorząd uczniowski.
 - 2) rada rodziców i samorząd uczniowski przedstawiają swoje wnioski i opinie dyrektorowi szkoły lub radzie pedagogicznej w formie pisemnej lub ustnej podczas protokolowanych posiedzeń tych organów.
 - 3) wnioski i opinie są rozpatrywane na najbliższych posiedzeniach zainteresowanych organów, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach wymagających podjęcia szybkiej decyzji w terminie 7 dni.
3. Wszystkie organy szkoły zobowiązane są do wzajemnego informowania się o podjętych lub planowanych działaniach i decyzjach w terminie 14 dni od daty ich podjęcia.
4. W celu wymiany informacji i współpracy pomiędzy organami szkoły, przedstawiciele poszczególnych organów mogą uczestniczyć w zebraniach (w całości lub ich części) każdego z organu.

§ 10.

1. Rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci. Rodzice mają prawo decydować o całym procesie wychowania dziecka, również w tym jego nurcie, który dokonuje się w szkole. Nie mogą jednak ingerować w działania szkoły w zakresie wprowadzenia ucznia w kontakty społeczne oraz rozwijania jego wiedzy i umiejętności, nie mogą ograniczać wymagań dyscyplinarnych, które wychowawcy klas lub dyrektor zmuszeni są postawić uczniom ze względu na zachowanie ładu społecznego.
2. Współdziałanie odbywa się na zasadzie wzajemnego szacunku, partnerstwa i rozumienia racji obu stron.
3. Formami współdziałania rodziców ze szkołą są:
 - 1) spotkania klasowe rodziców,
 - 2) spotkania rady klasowej z wychowawcą klasy,
 - 3) spotkania rady rodziców z dyrekcją szkoły,
 - 4) comiesięczne dyżury nauczycieli dla rodziców,
 - 5) „Drzwi otwarte szkoły” – spotkanie z kandydatami do szkoły i ich rodzicami,

- 6) indywidualne spotkania nauczycieli z rodzicami,
 - 7) konsultacje rodziców z pedagogiem szkolnym,
 - 8) przyjmowanie rodziców przez dyrektora szkoły i wicedyrektora,
 - 9) kontakty telefoniczne,
 - 10) zapraszanie rodziców przez wychowawców i nauczycieli do udziału we wspólnym organizowaniu imprez i uroczystości szkolnych.
 - 11) spotkania rady rodziców bądź prezydium rady rodziców z dyrektorem szkoły,
 - 12) korzystanie z dziennika elektronicznego.
4. Współdziałanie zapewnia rodzicom:
- 1) znajomość zadań i zamierzeń klasy i szkoły,
 - 2) znajomość przepisów prawa szkolnego,
 - 3) uzyskiwanie bieżącej informacji na temat swego dziecka,
 - 4) porady i konsultacje w sprawach dotyczących dziecka.
5. Indywidualne spotkanie rodzica z nauczycielem nie może zakłócać lekcji, pełnionego przez nauczyciela dyżuru lub innych zajęć prowadzonych z uczniami.
6. Rodzice, poprzez swoje organy (rady klasowe, radę rodziców) mają prawo do wyrażenia opinii na temat pracy szkoły lub poszczególnych jej organów i pracowników:
- 1) dyrekcji szkoły w celu wyjaśnienia lub zmiany sytuacji budzącej zastrzeżenia,
 - 2) organowi prowadzącemu lub sprawującemu nadzór pedagogiczny w sytuacji niemożności poprawy poprzez interwencję wewnątrz szkoły.

§ 11.

1. Dyrektor szkoły współpracuje z organami szkoły, przyjmuje wnioski i bada skargi dotyczące nauczycieli i pracowników niepedagogicznych.
 - 1) Dyrektor jest negocjatorem w sytuacjach konfliktowych pomiędzy nauczycielem a rodzicem.
 - 2) Wnoszone sprawy rozstrzyga z zachowaniem prawa oraz dobra publicznego. Dbając o przestrzeganie postanowień zawartych w statucie szkoły, w swej działalności kieruje się zasadą partnerstwa i obiektywizmu.
2. W sytuacji konfliktu pomiędzy nauczycielami postępowanie prowadzi dyrektor gimnazjum.
 - 1) W przypadkach nierozstrzygnięcia sporu przez dyrektora gimnazjum, strony mogą odwołać się do organu prowadzącego szkołę.
 - 2) Konflikt pomiędzy dyrektorem gimnazjum a nauczycielami rozpatruje na pisemny wniosek jednej ze stron organ prowadzący szkołę.
3. Konflikt pomiędzy nauczycielem a uczniem rozwiązują:
 - 1) wychowawca klasy – w przypadku konfliktu pomiędzy nauczycielami uczącymi w danej klasie a uczniami tej klasy,
 - 2) pedagog szkolny – jeżeli decyzja wychowawcy nie zakończyła konfliktu lub konflikt z uczniami dotyczy wychowawcy klasy,
 - 3) dyrektor lub wicedyrektor - jeżeli decyzja pedagoga nie zakończyła konfliktu.
4. W sprawach spornych dotyczących uczniów ustala się, co następuje:
 - 1) uczeń zgłasza swoje zastrzeżenia do Rzecznika Praw Ucznia,
 - 2) rzecznik Praw Ucznia w uzgodnieniu z opiekunem samorządu przedstawia sprawę wychowawcy klasy, który rozstrzyga sporne kwestie,
 - 3) sprawy nierozstrzygnięte kierowane są do dyrektora szkoły, którego decyzje są ostateczne.
5. W wypadku konfliktów pomiędzy rodzicami a innymi organami szkoły:
 - 1) postępowanie w pierwszej instancji prowadzi dyrektor gimnazjum,
 - 2) w przypadkach spornych przysługuje prawo wniesienia w ciągu 14 dni odwołania do organu prowadzącego gimnazjum.

6. Konflikty wynikające ze stosunku pracy rozstrzyga się zgodnie z przepisami Kodeksu Pracy.

Rozdział 5 **Organizacja gimnazjum**

§ 12.

1. Termin rozpoczęcia i kończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych, przerw świątecznych oraz ferii zimowych i letnich określają przepisy w sprawie organizacji roku szkolnego.
2. Rok szkolny dzieli się na dwa okresy. Terminy rozpoczęcia i zakończenia okresów ustala Rada Pedagogiczna każdego roku na zebraniu dotyczącym organizacji roku szkolnego.
3. Szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacyjny gimnazjum, opracowany przez dyrektora z uwzględnieniem szkolnego planu nauczania, o którym mowa w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania, w terminie do 30 kwietnia każdego roku. Arkusz organizacji gimnazjum zatwierdza organ prowadzący w terminie do 30 maja każdego roku.
4. W arkuszu organizacji szkoły zamieszcza się w szczególności liczbę pracowników szkoły łącznie z liczbą stanowisk kierowniczych, ogólną liczbę godzin przedmiotów zajęć obowiązkowych oraz liczbę zajęć pozalekcyjnych finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący szkołę.
5. W przypadkach uzasadnionych dopuszcza się możliwość dokonywania zmian w arkuszu organizacyjnym. Zmiany wymagają zgody organu prowadzącego.
6. Dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego, może w danym roku szkolnym ustalić dodatkowe dni wolne od zajęć dydaktyczno – wychowawczych w wymiarze do 8 dni, o czym informuje nauczycieli, uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) w terminie do dnia 30 września. Szkoła organizuje w tych dniach zajęcia wychowawczo – opiekuńcze.
7. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, niezależnie od dni wymienionych w § 12 ust. 5, dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego, może, za zgodą organu prowadzącego, ustalić inne dni wolne od zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Zajęcia przypadające w te dni należy zrealizować w wyznaczone soboty.

§ 13.

1. Do gimnazjum uczęszczają uczniowie, którzy ukończyli szkołę podstawową, podlegający obowiązkowi szkolnemu, który trwa nie dłużej niż do 18 roku życia.
2. Uczeń, który uczęszczał do szkoły za granicą jest przyjmowany do gimnazjum na podstawie świadectwa (zaświadczenia) wydanego przez szkołę za granicą i ostatniego świadectwa szkolnego wydanego w Polsce, jeżeli uczeń takie posiada.
3. W uzasadnionych przypadkach dyrektor na wniosek rodziców może zezwolić na spełnianie obowiązku szkolnego poza szkołą. Dziecko spełniające obowiązek w tej formie otrzymuje świadectwo ukończenia klasy lub szkoły na podstawie egzaminów klasyfikacyjnych przeprowadzonych przez szkołę, której dyrektor zezwolił na taką formę spełniania obowiązku szkolnego.
- ~~4. Szkoła przeprowadza rekrutację uczniów w oparciu o zasadę powszechnej dostępności.~~
5. Liczbę oddziałów klas pierwszych określa organ prowadzący.
6. Decyzję o przyjęciu uczniów do gimnazjum podejmuje dyrektor szkoły.

- ~~7. Terminy składania dokumentów są określone w Zarządzeniu Wielkopolskiego Kuratora Oświaty, dotyczącym rekrutacji do gimnazjum. Nie dany rok szkolny.~~
- ~~8. Postępowanie rekrutacyjne do szkoły przeprowadza Szkolna Komisja Rekrutacyjna, którą powołuje dyrektor, wyznaczając jej zadania.~~
- ~~9. Z urzędu przyjmuje się do gimnazjum absolwentów sześcioletnich szkół podstawowych zamieszkałych w obwodzie gimnazjum. Warunkiem przyjęcia jest świadectwo ukończenia szkoły podstawowej oraz zamieszkanie ucznia w obwodzie szkoły.~~
- ~~10. Na prośbę rodziców przyjmuje się absolwentów sześcioletnich szkół podstawowych zamieszkałych poza obwodem gimnazjum, w przypadku dysponowania wolnymi miejscami:~~
- ~~1) Uczniowie spoza obwodu będą przyjmowani po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego w miarę dysponowania wolnymi miejscami według poniższych kryteriów:~~
 - ~~a) określonych przez organ prowadzący:~~
 - ~~o Punkty za oceny z pięciu przedmiotów ze świadectwa ukończenia VI klasy szkoły podstawowej (maks. 42 pkt.)~~
 - ~~• język polski ocena x 2 (maks. 12 pkt.)~~
 - ~~• matematyka ocena x 2 (maks. 12 pkt.)~~
 - ~~• historia i społeczeństwo ocena (maks. 6 pkt.)~~
 - ~~• język obcy nowożytny ocena (maks. 6 pkt.)~~
 - ~~• przyroda ocena (maks. 6 pkt.)~~
 - ~~o Punkty wynikające z oceny zachowania na świadectwie ukończenia VI szkoły podstawowej (maks. 10 pkt.)~~
 - ~~• wzorowe (10 pkt.)~~
 - ~~• bardzo dobre (6 pkt.)~~
 - ~~• dobre (3 pkt.)~~
 - ~~• inne (0 pkt.)~~
 - ~~o Punkty za świadectwo z wyróżnieniem w klasie VI (8 pkt.)~~
 - ~~o Maksymalna liczba punktów 60~~
 - ~~o Minimalna liczba punktów 14~~
 - ~~b) uwzględniających jak najpełniejszą realizację potrzeb dziecka i jego rodziny, np.:~~
 - ~~o rodzeństwo uczęszczające do tej samej szkoły;~~
 - ~~o rodzeństwo uczęszczające do szkoły w pobliżu gimnazjum;~~
 - ~~o miejsce zatrudnienia rodziców w pobliżu szkoły.~~
 - ~~2) O przyjęciu do szkoły decyduje ilość uzyskanych punktów.~~
 - ~~3) W przypadkach szczególnych decyzję o przyjęciu ucznia do klasy pierwszej gimnazjum podejmuje dyrektor szkoły.~~
11. Do klasy programowo wyższej niż pierwsza przyjmuje się ucznia zamieszkałego w obwodzie szkoły na podstawie świadectwa ukończenia klasy programowo niższej oraz odpisu arkusza ocen wydanych przez szkołę, do której uczeń uczęszczał.
- 1) o przyjęciu ucznia do klasy programowo wyższej niż klasa pierwsza zamieszkałego poza obwodem szkoły decyduje dyrektor. Każdy przypadek rozpatrywany jest indywidualnie.
 - 2) różnice w opanowaniu treści podstawy programowej z zajęć edukacyjnych realizowanych w klasie, do której uczeń zostaje przyjęty, są uzupełniane na warunkach ustalonych przez nauczycieli prowadzących dane zajęcia.

§ 14.

1. Podstawową jednostką organizacyjną gimnazjum jest oddział. Oddział złożony jest z uczniów, których liczba nie powinna przekraczać 30, którzy w jednorocznym kursie nauki danego roku szkolnego uczą się wszystkich przedmiotów obowiązkowych i nadobowiązkowych, określonych szkolnym planem nauczania zgodnie z odpowiednim

ramowym planem nauczania i programem wybranym z zestawu programów dla danej klasy, dopuszczonych do użytku szkolnego.

2. Podziału oddziału na grupy dokonuje się na zajęciach wymagających specjalnych warunków nauki i bezpieczeństwa z uwzględnieniem zasad określonych w rozporządzeniu w sprawie ramowych planów nauczania. Oddział należy dzielić na grupy w nauczaniu:
 - a) języków obcych informatyki, jeśli liczy powyżej 24 uczniów; w przypadku oddziałów liczących mniej niż 24 uczniów, podziału na grupy można dokonywać za zgodą organu prowadzącego szkołę;
 - b) zajęć wychowania fizycznego – zajęcia prowadzone są w grupach liczących od 12 do 26 uczniów;
3. Oddziałem opiekuje się nauczyciel – wychowawca;
4. Nauczyciele uczący w danym zespole klasowym tworzą zespół wychowawczy.

§ 15.

1. Organizację stałych obowiązkowych i nadobowiązkowych zajęć dydaktycznych i wychowawczych określa tygodniowy rozkład zajęć ustalony przez dyrektora szkoły na podstawie zatwierdzonego arkusza organizacyjnego, z uwzględnieniem zasad ochrony zdrowia i higieny pracy.
2. Podstawową formą pracy szkoły są zajęcia dydaktyczne i wychowawcze prowadzone w systemie klasowo-lekcyjnym.
3. Zajęcia w szkole prowadzone są:
 - 1) w systemie klasowo-lekcyjnym,
 - 2) w grupach tworzonych z poszczególnych oddziałów, z zachowaniem zasad podziału na grupy,
 - 3) w strukturach międzyoddziałowych, tworzonych z uczniów z tego samego etapu edukacyjnego: zajęcia z języków obcych, religii, etyki, informatyki, zajęcia z wychowania fizycznego, zajęcia artystyczne, zajęcia techniczne,
 - 4) w strukturach międzyklasowych, tworzonych z uczniów z różnych poziomów edukacyjnych: zajęcia z etyki, zajęcia z wychowania fizycznego, zajęcia artystyczne, zajęcia techniczne,
 - 5) w toku nauczania indywidualnego,
 - 6) w formie realizacji indywidualnego toku nauczania lub programu nauczania,
 - 7) w formie realizacji obowiązku nauki lub obowiązku szkolnego poza szkołą,
 - 8) w formie zajęć pozalekcyjnych: koła przedmiotowe, koła zainteresowań, zajęcia wyrównawcze, inne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
 - 9) w formie zblokowanych zajęć dla oddziału lub grupy międzyoddziałowej w wymiarze wynikającym z ramowego planu nauczania, ustalonego dla danej klasy w cyklu kształcenia. Dopuszcza się prowadzenie zblokowanych zajęć z: wychowania fizycznego, zajęć artystycznych, zajęć technicznych (2 godz.).
4. Uczeń na początku roku szkolnego dokonuje wyboru form realizacji 2 godzin wychowania fizycznego z oferty zajęć zaproponowanych przez szkołę z uwzględnieniem bazy sportowej szkoły, możliwości kadrowych i miejsca zamieszkania uczniów.
5. Zajęcia, o których mowa w ust. 4 mogą być realizowane jako zajęcia lekcyjne, pozalekcyjne lub pozaszkolne w formach zajęć sportowych, rekreacyjno-zdrowotnych, tanecznych lub aktywnych form turystyki.
6. Zajęcia wychowania fizycznego prowadzone są oddzielnie dla dziewcząt i chłopców.
7. Uczeń klasy pierwszej i drugiej przed zakończeniem roku szkolnego dokonuje wyboru rodzaju zajęć artystycznych i technicznych z oferty zajęć zaproponowanych przez szkołę i po uwzględnieniu możliwości organizacyjnych szkoły.

8. Uczeń w gimnazjum uczy się dwóch języków obcych na dwu poziomach (III.1; III.0). Nauka języków obcych dobywa się w grupach o zróżnicowanym poziomie wiedzy i umiejętności. O przydziale do grupy o danym stopniu zaawansowania decyduje wynik sprawdzianu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej oraz kompetencje językowe ucznia.
9. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się przenoszenie uczniów z grupy do grupy.
10. Uczeń może uczyć się na poziomie kontynuacji języka obcego innego niż ten, którego uczył się w szkole podstawowej pod warunkiem, że wykaże się jego znajomością na wystarczającym poziomie.
11. Szkoła zapewnia uczniom z orzeczoną niepełnosprawnością lub niedostosowanym społecznie:
 - 1) realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego,
 - 2) realizację programów nauczania dostosowanych do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia,
 - 3) odpowiednie warunki pobytu w szkole,
 - 4) integrację ze środowiskiem rówieśniczym,
 - 5) zajęcia rewalidacyjne, stosownie do potrzeb.
12. Wymiar godzin rewalidacyjnych ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym.
13. Uczeń może nie brać udziału w zajęciach wychowania do życia w rodzinie, jeżeli jego rodzice (prawni opiekunowie) zgłoszą dyrektorowi szkoły w formie pisemnej rezygnację z udziału ucznia w tych zajęciach.
14. Uczeń może brać udział w zajęciach religii, etyki lub w obu rodzajach zajęć, jeżeli jego rodzice (prawni opiekunowie) wyrażą na piśmie wolę uczestniczenia ich dziecka w tych zajęciach. Po złożeniu oświadczenia uczestnictwa w odpowiednich zajęciach udział w nich dla ucznia staje się obowiązkowy. W trakcie nauki oświadczenie woli można zmieniać.
 W przypadku, gdy uczeń nie uczestniczy w wymienionych zajęciach szkoła zapewnia opiekę wychowawczą na czas odbywania się zajęć.
 Zajęcia religii/etyki są organizowane w szkole dla grup liczących 7 i więcej uczniów. Zajęcia religii/etyki w szkole mogą być organizowane w grupach międzyoddziałowych. W przypadkach, gdy na zajęcia religii konkretnego wyznania lub etyki zgłosi się mniej niż 7 osób, dyrektor przekazuje oświadczenia do organu prowadzącego. Organ prowadzący w porozumieniu z właściwym kościołem lub związkiem wyznaniowym organizuje naukę religii w grupach międzyszkolnych lub naukę etyki w jednej ze szkół w grupach międzyszkolnych. Podstawę wpisania ocen do arkusza ocen i świadectwa z religii lub etyki stanowi zaświadczenie wydane przez katechetę, nauczyciela etyki prowadzących zajęcia w grupach międzyszkolnych.
 Ocena z religii/etyki wlicza się do średniej ocen uprawniających do otrzymania świadectwa z wyróżnieniem. Ocen z religii/etyki nie mają wpływu na promocję ucznia.
 W przypadku, gdy uczeń uczestniczy w dwóch rodzajach edukacji, do średniej ocen ucznia wlicza się zarówno ocenę uzyskaną z religii jak i etyki.
 Za treści nauczania religii określonego wyznania odpowiadają właściwe władze zwierzchnie kościoła lub związku wyznaniowego.
15. Uczniów, którym stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły obejmuje się indywidualnym nauczaniem:
 - 1) indywidualne nauczanie organizuje Dyrektor szkoły na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) i na podstawie orzeczenia wydanego przez zespół orzekający w publicznej poradni psychologiczno – pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej. Dyrektor organizuje indywidualne nauczanie w sposób

- zapewniający wykonanie określonych w orzeczeniu zaleceń dotyczących warunków realizacji potrzeb edukacyjnych ucznia,
- 2) zajęcia indywidualnego nauczania prowadzi się w domu rodzinnym lub na terenie szkoły zgodnie ze wskazaniami w orzeczeniu,
 - 3) w indywidualnym nauczaniu realizuje się treści wynikające z podstawy kształcenia ogólnego dostosowane do potrzeb i możliwości psychofizycznych ucznia, a także miejsca, w których zajęcia są organizowane,
 - 4) na wniosek nauczyciela prowadzącego zajęcia indywidualnego nauczania, Dyrektor może zezwolić na odstąpienie od realizacji niektórych treści wynikających z podstawy programowej, stosownie do możliwości psychofizycznych ucznia oraz warunków, w których zajęcia są realizowane,
 - 5) dzienniki indywidualnego nauczania zakłada się i prowadzi odrębnie dla każdego ucznia,
 - 6) zajęcia organizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej nie wchodzi w wymiar godzin indywidualnego nauczania,
 - 7) tygodniowy wymiar godzin zajęć indywidualnego nauczania realizowanego bezpośrednio z uczniem wynosi od 10 do 12 godzin prowadzonych w co najmniej 3 dniach,
 - 8) uczniom objętym indywidualnym nauczaniem, którym stan zdrowia znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły, w celu ich integracji ze środowiskiem i zapewnienia im pełnego osobowego rozwoju, Dyrektor w miarę posiadanych możliwości i uwzględniając zalecenia zawarte w orzeczeniu oraz aktualny stan zdrowia ucznia umożliwia udział w zajęciach edukacyjnych, rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, uroczystościach i imprezach szkolnych,
 - 9) zakończenie indywidualnego nauczania może nastąpić na wniosek rodzica lub opiekuna prawnego albo pełnoletniego ucznia. Do wniosku musi być załączone zaświadczenie lekarskie, z którego wynika, że stan zdrowia ucznia umożliwia uczęszczanie na zajęcia do szkoły.
16. Godzina lekcyjna trwa 45 minut.
 17. Rada Pedagogiczna może podjąć uchwałę, w której ustali inny czas trwania godziny lekcyjnej (nie dłuższy niż jedna godzina zegarowa), zachowując ogólny tygodniowy czas pracy, obliczony na podstawie ramowego planu nauczania.
 18. Godziny zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 Karty Nauczyciela przeznaczone są na zajęcia wpływające na zwiększenie szans edukacyjnych, rozwijanie uzdolnień i umiejętności uczniów. Przydział godzin następuje po rozpatrzeniu / rozeznaniu potrzeb uczniów i szkoły.
 19. Czas trwania przerw międzylekcyjnych 5 minut, 10 minut, jedna przerwa 20 minutowa. Rada pedagogiczna w porozumieniu z radą rodziców i samorządem uczniowskim może podjąć uchwałę, w której ustali inny czas trwania i inny układ przerw międzylekcyjnych.

§ 16.

1. Za bezpieczeństwo uczniów podczas zajęć obowiązkowych, nadobowiązkowych i pozalekcyjnych odpowiada nauczyciel prowadzący te zajęcia.
2. Za bezpieczeństwo uczniów w czasie przerw międzylekcyjnych odpowiadają nauczyciele zgodnie z opracowanym planem dyżurów wychowawczych.
3. Dyżur wychowawczy rozpoczyna się co najmniej 10 minut przed rozpoczęciem zajęć dydaktycznych, równo z dzwonkiem rozpoczynającym przerwę i kończy się równo z dzwonkiem kończącym przerwę,
4. Za bezpieczeństwo uczniów podczas zajęć odbywających się poza terenem szkoły odpowiadają:
 - a) kierownik i opiekunowie wycieczki,

- b) na wycieczce przedmiotowej lub krajoznawczo – turystycznej udającej się poza teren szkoły, lecz w obrębie miejscowości, bez korzystania z publicznych środków lokomocji, co najmniej jeden opiekun na 30 uczniów,
- c) na wycieczce udającej się poza teren szkoły z korzystaniem z publicznych środków lokomocji w obrębie tej samej miejscowości, jeden opiekun na 15 uczniów,
- d) na wycieczce turystyki kwalifikowanej jeden opiekun na 10 uczniów, a kierownik wycieczki musi posiadać odpowiednie uprawnienia, a ubezpieczenie wszystkich uczestników jest obowiązkowe.

§ 17.

1. Z uwagi na bezpieczeństwo uczniów w szkole i poza nią wprowadza się procedurę zwalniania z zajęć lekcyjnych.
2. Uczeń może zostać zwolniony z zajęć lekcyjnych:
 - 1) na pisemną lub osobistą prośbę rodziców (prawnych opiekunów),
 - 2) w przypadku choroby, złego samopoczucia, po uprzednim powiadomieniu rodziców (opiekunów prawnych) i odebraniu ucznia przez samych rodziców lub osobę przez nich upoważnioną,
 - 3) zwolnienie indywidualne możliwe jest tylko w przypadku pisemnej prośby w dzienniczku ucznia napisanej i podpisanej przez rodzica (opiekuna prawnego) lub osobistej prośby będącej wynikiem zgłoszenia się do szkoły i uzgodnienia czasu zwolnienia ucznia z wychowawcą lub nauczycielem uczącym. W przypadku nieobecności wychowawcy klasy i nauczyciela przedmiotu uprawniony do zwolnienia ucznia jest wicedyrektor lub dyrektor,
 - 4) w przypadkach zagrażających życiu i zdrowiu ucznia niezwłocznie wzywa się lekarza,
 - 5) dopuszcza się możliwość zwalniania uczniów (całej klasy) z ostatniej godziny lekcyjnej lub odwoływania zajęć z pierwszej godziny lekcyjnej, zgodnie z planem zajęć, w przypadkach podyktowanych nieobecnością nauczycieli lub z innych ważnych przyczyn uniemożliwiających zorganizowanie zastępstwa za nieobecnego nauczyciela.

§ 18.

1. Szkoła może przyjmować słuchaczy oraz studentów szkół wyższych kształcących nauczycieli na praktyki pedagogiczne (nauczycielskie) na podstawie pisemnego porozumienia zawartego między dyrektorem szkoły, za zgodą poszczególnych nauczycieli, szkołą wyższą.

§ 19.

1. Szkoła może prowadzić działalność innowacyjną i eksperymenty pedagogiczne.
2. Innowacje lub eksperymenty obejmują zagadnienia dydaktyczne i wychowawcze dotyczące wszystkich lub wybranych zagadnień, całej szkoły lub jej części (oddziału, grupy itp.)
3. Rozpoczęcie innowacji lub eksperymentu będzie możliwe po zapewnieniu przez szkołę odpowiednich warunków kadrowych i organizacyjnych niezbędnych do realizacji planowanych działań innowacyjnych i eksperymentalnych.
4. Udział poszczególnych nauczycieli w innowacji lub eksperymencie jest dobrowolny.
5. Innowacja nie może naruszać:
 - a) podstawy programowej kształcenia ogólnego,

- b) wymiaru godzin przeznaczonych na realizację podstawy programowej i zajęć obowiązkowych,
- c) uprawnień ucznia do bezpłatnej nauki.
- 6. Uchwały w sprawie prowadzenia innowacji podejmuje rada pedagogiczna.
- 7. Uchwała o wprowadzeniu innowacji może być podjęta po uzyskaniu pozytywnej opinii:
 - a) rady pedagogicznej,
 - b) zgody nauczycieli, którzy będą uczestniczyć w innowacji,
 - c) pisemnej zgody autora lub zespołu autorskiego na jej prowadzenie,
 - d) rady rodziców.
- 8. Uchwałę rady pedagogicznej o podjęciu innowacji wraz z opisem jej zasad wymaganymi przepisami prawa, opiniami oraz pisemną zgodą autora/zespołu autorskiego innowacji dyrektor przekazuje Kuratorowi Oświaty.
- 9. Dyrektor szkoły prowadzącej innowację przekazuje bezpośrednio po jej zakończeniu Kuratorowi Oświaty ocenę jej wyników.
- 10. Eksperyment nie może naruszać uprawnień bezpłatnej nauki, wychowania i opieki w zakresie ustalonym w ustawie o systemie oświaty a także w zakresie umiejętności ukończenia danego typu szkoły.
- 11. Prowadzenie eksperymentu wymaga zgody Ministra Edukacji Narodowej.
- 12. Dyrektor za pośrednictwem Kuratora Oświaty występuje z wnioskiem o wyrażenie zgody na wprowadzenie eksperymentu w terminie do 31 marca roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym planowane jest rozpoczęcie eksperymentu.
- 13. Dyrektor szkoły prowadzącej eksperyment zobowiązany jest bezpośrednio po jego zakończeniu przedstawić Ministerstwu Edukacji Narodowej ocenę eksperymentu.

§ 20.

1. Szkoła nie prowadzi świetlicy.
2. W szkole działa punkt wydawania posiłków prowadzony przez oddzielny podmiot gospodarczy. Z posiłków korzystać mogą uczniowie, pracownicy gimnazjum, jak i osoby z zewnątrz.
3. punkt uchylony
4. W szkole działa Gabinet Profilaktyki Zdrowotnej i Pomocy Przedlekarskiej prowadzony przez środowiskową pielęgniarkę szkolną.
5. W celu zapewnienia bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki budynek oraz najbliższe otoczenie szkoły objęte jest nadzorem kamer CCTV.

Rozdział 6

Biblioteka szkolna

§ 21.

1. Biblioteka szkolna jest pracownią szkolną, służącą realizacji potrzeb i zainteresowań uczniów, zadań dydaktyczno-wychowawczych szkoły, doskonaleniu warsztatu pracy nauczyciela, popularyzowaniu wiedzy pedagogicznej wśród rodziców.
2. Z biblioteki szkolnej mogą korzystać uczniowie, nauczyciele i inni pracownicy szkoły oraz rodzice poprzez uczniów, a także studenci odbywający praktyki pedagogiczne poprzez prowadzących nauczycieli.
3. W bibliotece znajduje się Internetowe Centrum Informacji Multimedialnej, którego administratorem jest nauczyciel bibliotekarz.
4. Do zadań bibliotekarza należy:
 - 1) gromadzenie, opracowywanie, katalogowanie księgozbioru i dokumentacji bibliotecznej,
 - 2) opracowanie regulaminu korzystania z biblioteki szkolnej,

- 3) dostosowanie czasu pracy biblioteki do planu lekcji uczniów przy zachowaniu dostępności biblioteki dla ucznia przed lekcjami i po nich,
 - 4) realizacja treści ścieżek przedmiotowych, szczególnie „Edukacji czytelniczej i medialnej” zawartych w szkolnym zestawie programów nauczania,
 - 5) organizowanie współzawodnictwa czytelniczego oraz różnych form wizualnej informacji i propagowania książek,
 - 6) organizowanie różnorodnych działań rozwijających wrażliwość kulturową i społeczną,
 - 7) rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań czytelniczych uczniów, wyrabianie i pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się,
 - 8) tworzenie warunków do poszukiwania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informatyczną,
 - 9) prowadzenie zajęć z przysposobienia czytelniczego w ramach zastępstw za nieobecnych nauczycieli lub w innym czasie dogodnym dla uczniów,
 - 10) znajomość rynku księgarskiego i wydawniczego, informowanie o nowościach, prenumerata czasopism,
 - 11) dokumentowanie pracy biblioteki – dziennik, statystyka wypożyczeń,
 - 12) przedstawianie radzie pedagogicznej informacji o stanie czytelnictwa poszczególnych klas,
 - 13) udostępnianie podstawowych dokumentów związanych z funkcjonowaniem szkoły,
 - 14) przeprowadzenie co 5 lat skontrum, czyli spisu zbiorów.
5. Szczegółowy zakres obowiązków i odpowiedzialności nauczyciela – bibliotekarza określają odrębne przepisy oraz przydział czynności.
 6. Szczegółowe zasady korzystania z biblioteki określa Regulamin biblioteki szkolnej.

Rozdział 7

Nauczyciele i inni pracownicy gimnazjum

§ 22.

1. W szkole zatrudnia się nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi.
2. Zasady zatrudnienia nauczycieli oraz innych pracowników określają odrębne przepisy.
3. Zakresy czynności nauczycieli i pracowników opracowuje dyrektor szkoły.

§ 23.

1. Nauczyciel prowadzi pracę dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą i jest odpowiedzialny za jakość i wyniki tej pracy, a także za bezpieczeństwo powierzonych jego opiece uczniów. Dąży do wszechstronnego rozwoju ucznia jako nadrzędnego celu pracy edukacyjnej, polegającej na harmonijnej realizacji zadań w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności i wychowania.
2. Obowiązkiem nauczyciela jest stała czujność i wrażliwość na potrzeby uczniów oraz reagowanie na ich stan psychofizyczny.
3. Nauczyciel odpowiada za bezpieczeństwo i zdrowie powierzonych jego opiece uczniów podczas zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych, dyżurów, wycieczek i imprez.
4. Nauczyciel odpowiada za powierzony mu sprzęt i pomoce w salach, w których prowadzi zajęcia. Reaguje na bieżąco na każdy przejaw niszczenia mienia szkolnego i uczniowskiego. Wymaga od uczniów przestrzegania zasad bhp i regulaminów wewnątrzszkolnych.
5. We wszystkich sprawach dotyczących ucznia współpracuje z wychowawcą, pedagogiem szkolnym i rodzicami ucznia.
6. Stale doskonali swój warsztat pracy poprzez samokształcenie, uczestnictwo w doskonaleniu metodycznym oraz instytucjonalnym podnoszeniu wykształcenia.

7. Nauczyciel wybiera program nauczania oraz podręcznik spośród programów i podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego.
8. Nauczyciel ma prawo opracowania własnego programu nauczania z zachowaniem wymaganych procedur. Nauczyciel przedstawia dyrektorowi szkoły program nauczania.
9. Nauczyciel opracowuje cykliczny plan dydaktyczny lub wynikowy, biorąc pod uwagę podstawę programową, indywidualność powierzonej mu klasy i koryguje go w toku pracy w celu osiągnięcia możliwie wysokich efektów edukacji.
10. Nauczyciel z krótkim stażem pedagogicznym (do trzech lat) przygotowuje się do zajęć w formie pisemnej (konspekt).
11. Systematycznie realizuje zadania wynikające z programu wychowawczego i programu profilaktyki.
12. Do obowiązków nauczyciela należy:
 - 1) przestrzeganie zapisów statutowych, zapoznavanie się z aktualnym prawem oświatowym,
 - 2) systematyczne przygotowywanie się do zajęć dydaktycznych i wychowawczych, stosowanie nowoczesnych metod pracy,
 - 3) systematyczne kontrolowanie jakości pracy dydaktycznej i wychowawczej,
 - 4) bezstronność i obiektywizm w ocenie uczniów, stosowanie zasad oceniania zgodnie z przyjętym przez szkołę wewnętrznym ocenianiem,
 - 5) zapoznavanie uczniów i ich rodziców z kryteriami i formami oceniania ze swego przedmiotu na pierwszych lekcjach w każdym roku szkolnym,
 - 6) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych uczniów, w tym ich zainteresowań i zdolności,
 - 7) dostosowywanie wymagań edukacyjnych z nauczanego przedmiotu do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych i edukacyjnych uczniów,
 - 8) egzekwowanie przestrzegania regulaminów w pracowniach o zwiększonym ryzyku wypadkowości; w salach gimnastycznych i na boisku używanie tylko sprawnego sprzętu,
 - 9) na każdej lekcji kontrolowanie obecności uczniów,
 - 10) pełnienie aktywnych dyżurów zgodnie z harmonogramem,
 - 11) aktywne uczestniczenie w posiedzeniach rady pedagogicznej,
 - 12) uczestniczenie w przeprowadzaniu egzaminu w ostatnim roku nauki w gimnazjum,
 - 13) służenie pomocą nauczycielom rozpoczynającym pracę,
 - 14) wspomaganie rozwoju psychofizycznego ucznia poprzez prowadzenie różnorodnych form oddziaływań w ramach zajęć pozalekcyjnych,
 - 15) promowanie zdrowego stylu życia i działanie na rzecz profilaktyki uzależnień oraz ochrony ucznia przed zachowaniami ryzykownymi,
 - 16) prawidłowe prowadzenie dokumentacji oraz znajomość aktualnie obowiązujących programów i przepisów prawa oświatowego,
 - 17) realizowanie zajęć opiekuńczych, dydaktycznych i wychowawczych, uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów w wymiarze 2 godzin tygodniowo,
 - 18) rzetelne przygotowywanie uczniów do olimpiad przedmiotowych, konkursów, zawodów sportowych,
 - 19) udzielanie rodzicom rzetelnych informacji o postępach ucznia oraz jego zachowaniu.
- 12a. Do obowiązków każdego nauczyciela w zakresie wspierania uczniów i świadczenia pomocy psychologiczno–pedagogicznej uczniom należy:
 - 1) prowadzenie obserwacji w celu zdiagnozowania trudności lub uzdolnień uczniów;
 - 2) zgłaszanie zauważonych specjalnych potrzeb uczniów wychowawcy klasy;

- 3) świadczenie pomocy psychologiczno – pedagogicznej w bieżącej pracy z uczniem;
- 4) dostosowanie wymagań edukacyjnych uczniom do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:
 - a) posiadającego orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, opracowanym dla ucznia na podstawie przepisów w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych albo przepisów w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach;
 - b) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, na podstawie tego orzeczenia;
 - c) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej - na podstawie tej opinii;
 - d) nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 4 lit a – c, który objęty jest pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole - na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów, o którym mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- 5) indywidualizowanie pracy z uczniem na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia;
- 6) dostosowywanie metod pracy do sposobów uczenia się ucznia;
- 7) udział w zebraniach organizowanych przez wychowawcę klasy;
- 8) komunikowanie rodzicom postępów ucznia oraz efektywności świadczonej pomocy;
- 9) prowadzenie dokumentacji na potrzeby zajęć dodatkowych (dydaktyczno – wyrównawczych, rewalidacyjno, pracy z uczniem zdolnym i innych specjalistycznych) zgodnie z porozumieniem między Radą Pedagogiczną a dyrekcją szkoły.
- 10) współdziałanie z innymi nauczycielami uczącymi w klasie w celu zintegrowania i ujednolicenia oddziaływań na ucznia oraz wymiany doświadczeń i komunikowania postępów ucznia;
- 11) prowadzenie działań służących wszechstronnemu rozwojowi ucznia w sferze emocjonalnej i behawioralnej;
- 12) udzielanie doraźnej pomocy uczniom w sytuacjach kryzysowych z wykorzystaniem zasobów ucznia, jego rodziny, otoczenia społecznego i instytucji pomocowych;
- 13) stosowanie oceniania wspierającego ucznia;
- 14) realizowanie zajęć z zakresu pracy z uczniem mającym trudności w nauce i uczniem zdolnym, zgodnie z poleceniem dyrektora.
13. Nauczyciel odpowiada służbowo przed dyrektorem za:
 - 1) poziom wyników dydaktyczno-wychowawczych w obrębie nauczanego przedmiotu;
 - 2) systematyczność i zgodność realizowania treści nauczania z wymogami określonymi;
 - 3) w podstawie programowej;
 - 4) stan powierzonych jego opiece sprzętów, urządzeń, środków dydaktycznych;

- 5) niezbędnych w realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego.
14. Nauczyciele podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za uchybienia godności zawodu nauczyciela lub powierzonym im obowiązkom.

§ 24.

1. Dyrektor powierza każdy oddział opiece wychowawczej jednemu z nauczycieli uczących w tym oddziale, zwanemu dalej „wychowawcą”.
2. Dla zapewnienia ciągłości pracy wychowawczej i jej skuteczności pożądane jest, aby wychowawca opiekował się tymi samymi uczniami przez cały okres nauki w gimnazjum.
 - 1) Zadaniem wychowawcy jest sprawowanie opieki nad uczniami danej klasy, a w szczególności:
 - a) tworzenie warunków wspomagających rozwój ucznia,
 - b) zdobycie rzetelnej wiedzy o uczniu i jego środowisku poprzez rozmowy z nim i jego rodzicami (opiekunami prawnymi), obserwację zachowań, analizę opinii i orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz innych dokumentów, analizę postępów edukacyjnych,
 - c) inspirowanie i wspomaganie działań zespołowych uczniów na rzecz klasy, szkoły i środowiska,
 - d) rozpoznawanie ewentualnych zagrożeń, konfliktów wewnętrznych (w klasie) oraz zewnętrznych (pomiędzy klasami lub z innymi uczniami) rozwiązywanie tych konfliktów w zespole uczniów oraz pomiędzy jego uczniami a innymi członkami społeczności szkolnej,
 - e) współpraca z rodzicami, innymi nauczycielami i pedagogiem szkolnym w celu zapewnienia optymalnego bezpieczeństwa uczniom,
 - f) wzmacnianie czynników chroniących ucznia przed zagrożeniami, przygotowanie ucznia do życia w społeczeństwie,
 - g) koordynowanie działań zespołu nauczycieli uczących w danej klasie,
 - h) rozwijanie umiejętności rozwiązywania życiowych problemów przez wychowanka.
 - 2) Wychowawca prowadzi określoną przepisami dokumentację pracy dydaktyczno-wychowawczej.
 - 3) Wychowawca ma prawo w swej pracy korzystać z pomocy merytorycznej ze strony pedagoga szkolnego, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub innych instytucji wspierających działalność wychowawczą gimnazjum.
 - 4) Wychowawca w celu realizacji zadań powinien:
 - a) otaczać indywidualną opieką każdego wychowanka, poznając jego środowisko rodzinne, warunki życia i nauki,
 - b) planować i organizować wspólnie z uczniami i ich rodzicami różne formy życia zespołowego klasy, zgodnie z planem pracy wychowawcy klasowego,
 - c) współdziałać z nauczycielami uczącymi w celu koordynacji działań wychowawczych wobec ogółu uczniów szczególnie uzdolnionych i uczniów z trudnościami i niepowodzeniami,
 - d) włączać rodziców w życie klasy i szkoły,
 - e) utrzymywać systematyczny kontakt z rodzicami uczniów w celu poznania i ustalania potrzeb opiekuńczo – wychowawczych ich dzieci, wspomagania działań wychowawczych domu, zapobiegania patologiom ,
 - f) systematycznie śledzić postępy edukacyjne swoich wychowanków i informować o nich ich rodziców,
 - g) dbać o systematyczne uczęszczanie uczniów na zajęcia, badać przyczyny absencji, informować o niej rodziców i pedagoga,

- h) powiadamiać rodziców (opiekunów prawnych) ucznia o przewidywanej dla ucznia śródrocznej lub rocznej negatywnej ocenie oraz obniżonej ocenie zachowania na około miesiąc przed zakończeniem okresu,
 - i) na tydzień przed posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej powiadamiać ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych) o przewidywanych dla niego ocenach rocznych i ocenie zachowania,
 - j) współpracować z pedagogiem szkolnym w celu rozwiązywania problemów uczniów oraz realizacji programu profilaktyki,
 - k) organizować spotkania z rodzicami.
- 5) Wychowawca ustala ocenę zachowania ucznia po zasięgnięciu opinii nauczycieli, uczniów danej klasy oraz ocenianego ucznia.

§ 25.

1. Do zadań **pedagoga szkolnego** należy w szczególności:

- 1) diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- 2) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów oraz analizowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych,
- 3) określanie form i sposobów udzielania uczniom, w tym uczniom uzdolnionym, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,
- 4) podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
- 5) organizowanie i prowadzenie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 6) podejmowanie działań profilaktyczno-wychowawczych wynikających z programu wychowawczego szkoły oraz programu profilaktyki w stosunku do uczniów, z udziałem rodziców i nauczycieli,
- 7) wspieranie działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli wynikających z programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki,
- 8) planowanie i koordynowanie zadań realizowanych przez szkołę na rzecz uczniów, rodziców i nauczycieli w zakresie wyboru przez uczniów kierunku kształcenia i zawodu,
- 9) działania na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
- 10) współpraca z instytucjami wspierającymi działalność wychowawczą szkoły,
- 11) badanie i analizowanie przyczyn opuszczania przez uczniów zajęć edukacyjnych,
- 12) dokonywanie okresowej oceny sytuacji wychowawczej w szkole i przedstawianie jej na zebraniu rady pedagogicznej,
- 13) badanie przyczyn niepowodzeń szkolnych uczniów oraz przedstawianie form i metod przeciwdziałania im,
- 14) współpraca z wychowawcami klas i rodzicami w zakresie udzielania pomocy w wyborze zawodu i kierunku dalszego kształcenia,
- 15) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- 16) współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną w zakresie organizowania uczniom i rodzicom wsparcia psychologiczno-pedagogicznego,
- 17) przeprowadzanie doradztwa pedagogicznego dla rodziców w kontekście aktualnych zagadnień w ramach indywidualnych kontaktów i zebrań rodzicielskich,
- 18) współpraca z rodzicami uczniów z trudnościami dydaktycznymi i wychowawczymi,

- 19) współpraca z opieką społeczną oraz innymi instytucjami wspomagającymi w zakresie niesienia pomocy uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji społeczno-ekonomicznej,
 - 20) inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
 - 21) minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
 - 22) współpraca z policją w zakresie zapobiegania patologii i przestępczości wśród nieletnich,
 - 23) prowadzenie dokumentacji wynikającej z zakresu obowiązków pedagoga szkolnego:
 - a) roczny plan pracy,
 - b) dziennik pracy,
 - c) ewidencję uczniów wymagających szczególnej opieki wychowawczej,
 - d) inną dokumentację odzwierciedlającą przeprowadzone diagnozy i analizy sytuacji wychowawczej;
 - 24) przedstawianie wniosków w sprawie organizacji nauki dzieci z niepełnosprawnością umysłową, fizyczną i przewlekłą chorobą.
2. Szczegółowy zakres czynności pedagoga ustala dyrektor szkoły.

§ 26.

1. Jeśli gimnazjum liczy co najmniej 12 oddziałów tworzy się stanowisko wicedyrektora.
2. Zadania wicedyrektora gimnazjum są następujące:
 - 1) przejmuje na siebie część zadań dyrektora gimnazjum, a w szczególności:
 - a) pełni jego obowiązki w czasie nieobecności dyrektora z wyjątkiem podpisywania umów,
 - b) przygotowuje projekty następujących dokumentów programowo-organizacyjnych:
 - rocznego planu pracy szkoły,
 - arkusza organizacyjnego gimnazjum – wspólnie z dyrektorem,
 - tygodniowego rozkładu zajęć szkolnych,
 - kalendarza uroczystości i imprez szkolnych,
 - przydziału dodatkowych czynności nauczycieli;
 - c) organizuje i koordynuje działalność pedagogiczną nauczycieli, biblioteki szkolnej i pedagoga szkolnego,
 - d) utrzymuje kontakty z ramienia dyrekcji szkoły z rodzicami uczniów, odpowiada za ich postulaty i skargi oraz załatwia je;
 - 2) prowadzi czynności związane z nadzorem pedagogicznym oraz doskonaleniem zawodowym nauczycieli,
 - 3) organizuje zastępstwa za nieobecnych nauczycieli,
 - 4) pełni bieżący nadzór kierowniczy nad całą szkołą wg ustalonego harmonogramu,
 - 5) informuje dyrektora o planowaniu podjęcia wszelkich decyzji,
 - 6) wykonuje inne prace zlecone przez dyrektora szkoły związane z funkcjonowaniem szkoły.
3. Uprawnienia i odpowiedzialność wicedyrektora gimnazjum:
 - 1) jest bezpośrednim przełożonym służbowym z upoważnienia dyrektora gimnazjum dla wszystkich pracowników, ma prawo przydzielania zadań służbowych i wydawania poleceń,
 - 2) decyduje w bieżących sprawach procesu pedagogicznego i wychowawczo-opiekuńczego, związanego ze sprawowanym nadzorem,

- 3) organizuje i przewodniczy egzaminom poprawkowym i klasyfikacyjnym,
- 4) ma prawo do formułowania projektu oceny podległych bezpośrednio nauczycieli, a także w sprawach oceny pracy wychowawczo-opiekuńczej wszystkich nauczycieli i wychowawców,
- 5) ma prawo wnioskowania do dyrektora w sprawach nagród, wyróżnień oraz kar porządkowych wszystkich pracowników gimnazjum,
- 6) ma prawo używania pieczętki osobistej z tytułem „wicedyrektor” oraz podpisywania pism, których treść jest zgodna z zakresem zadań i kompetencji,
- 7) odpowiada, jak każdy nauczyciel, służbowo przed dyrektorem gimnazjum, radą pedagogiczną i organem nadzorującym i prowadzącym gimnazjum za:
 - a) sprawność organizacyjną i poziom wyników dydaktycznych i wychowawczych gimnazjum,
 - b) poziom nadzoru pedagogicznego i stan doskonalenia zawodowego nauczycieli,
 - c) bezpieczeństwo osób (uczniów) podczas bezpośredniego pełnienia dyżuru,
 - d) stan sprawności urządzeń technicznych bazy lokalowej (usuwanie zagrożeń w trakcie pełnienia dyżuru),
 - e) atmosferę pracy w gimnazjum.
4. Szczegółowy zakres czynności wicedyrektora ustala dyrektor szkoły.
5. Dyrektor gimnazjum może, w ramach posiadanych środków finansowych, tworzyć dodatkowe stanowiska wicedyrektorów lub inne stanowiska kierownicze, za zgodą organu prowadzącego gimnazjum.
6. W szkole tworzy się następujące stanowiska administracyjne: sekretarza szkoły, księgowej, kierownika gospodarczego, konserwatora i sprzątaczkę.
7. Szczegółowy opis zadań, praw i obowiązków pracowników obsługi znajduje się w strukturze organizacyjnej.

Rozdział 8

Prawa i obowiązki uczniów gimnazjum

§ 27.

1. Uczeń ma prawo do:
 - 1) poszanowania swojej godności, swego dobrego imienia oraz swej własności osobistej,
 - 2) właściwie zorganizowanego procesu kształcenia zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej,
 - 3) znajomości celów lekcji oraz jasnego i zrozumiałego przekazu treści lekcji, a także do zadawania pytań w przypadku natrafienia na trudności oraz otrzymania dodatkowej pomocy od nauczyciela,
 - 4) znajomości kryteriów i zasad, jakie stosuje przy ocenianiu każdy nauczyciel,
 - 5) sprawiedliwej, obiektywnej i jawnej oceny z uzasadnieniem na prośbę ucznia lub rodzica,
 - 6) znajomości, przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem, terminów sprawdzianów wiadomości obejmujących materiał obszerniejszy niż z trzech ostatnich lekcji; w ciągu dnia może być tylko jeden taki sprawdzian, a w ciągu tygodnia - nie więcej niż trzy,
 - 7) oczekiwania zwrotu prac pisemnych w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie,
 - 8) zgłaszania chęci poprawienia oceny i uwzględnienia tej prośby przez nauczyciela w ustalonym przez niego terminie,
 - 9) odwołania się od oceny okresowej osobiście lub za pośrednictwem rodziców do dyrektora szkoły,
 - 10) korzystania z opieki lekarskiej i poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego,

- 11) rozwijania swoich zainteresowań i uzdolnień poprzez udział w różnych formach pozalekcyjnych i pozaszkolnych,
 - 12) korzystania z pomocy materialnej w trudnej sytuacji rodziny w miarę posiadanych przez szkołę środków,
 - 13) swobody wyrażania myśli i przekonań w szczególności dotyczących życia szkoły, a także światopoglądowych i religijnych - jeżeli nie narusza tym dobra innych osób,
 - 14) wpływania na życie szkoły przez działalność samorządową oraz branie udziału w pracach organizacji uczniowskich, działających na terenie szkoły,
 - 15) odpoczynku w czasie przerw międzylekcyjnych oraz w czasie przerw świątecznych i ferii (na czas ich trwania nie zadaje się prac domowych).
2. Uczeń ma obowiązek:
- 1) systematycznie, aktywnie i kulturalnie uczestniczyć w zajęciach szkolnych, przygotowywać się do zajęć oraz właściwie zachowywać się w ich trakcie,
 - 2) punktualnie przychodzić na lekcje i inne zajęcia,
 - 3) dostarczyć w dzienniczku ucznia pisemne usprawiedliwienie nieobecności na najbliższej godzinie wychowawczej po powrocie do szkoły, nie później niż w ciągu 7 dni od powrotu. Każda nieobecność musi być usprawiedliwiona przez rodziców/opiekunów prawnych,
 - 4) zgodnie z zainteresowaniami i zdolnościami reprezentować szkołę w konkursach przedmiotowych, zawodach sportowych itp.,
 - 5) prowadzić zgodnie z zaleceniem nauczycieli zeszyty przedmiotowe, dbać o książki i przybory szkolne,
 - 6) bezwzględnie szanować mienie szkolne i pokrywać wyrządzone szkody,
 - 7) korzystać we właściwy sposób z urządzeń sanitarnych, współdziałać w utrzymaniu porządku i estetyki pomieszczeń szkolnych,
 - 8) dbać o higienę oraz zdrowie i życie własne i innych,
 - 9) nosić na co dzień schludny i stosowny strój, a w czasie uroczystości szkolnych i egzaminu strój galowy (biała bluzka/koszula, ciemne spodnie/spódnica); zabrania się: robienia makijażu z wyjątkiem naturalnego podkładu, noszenia odzieży lub fryzur i dodatków charakterystycznych dla subkultur młodzieżowych lub grup nieformalnych, odzieży i dodatków propagujących środki psychoaktywne; zabrania się farbowania włosów z wyjątkiem kolorów naturalnych,
 - 10) okrycia (kurtki, czapki itp.) zostawiać w szatni,
 - 11) nosić w widocznym miejscu identyfikator ze zdjęciem podczas całego pobytu w szkole,
 - 12) posiadać, ostemplowany przez wychowawcę, zeszyt ucznia / dzienniczek przedstawiać go wychowawcy celem usprawiedliwiania nieobecności,
 - 13) przestrzegać zasad kultury współżycia w odniesieniu do kolegów, nauczycieli i innych pracowników szkoły,
 - 14) okazywać należyty szacunek dla symboli państwowych, narodowych, religijnych i szkolnych,
 - 15) dbać o czystość, poprawność i kulturę języka polskiego.
 - 16) przystąpić do egzaminu gimnazjalnego w ostatnim roku nauki w gimnazjum,
 - 17) przystąpić do realizacji projektu edukacyjnego.

Rozdział 9
System nagród i kar

§ 28.

1. Uczeń może zostać nagrodzony za:

- 1) wysoką kulturę osobistą,
- 2) wysokie wyniki w nauce,
- 3) aktywną pracę na rzecz klasy, szkoły i środowiska,
- 4) wysokie osiągnięcia w konkursach i zawodach szkolnych oraz pozaszkolnych,
- 5) wysokie osiągnięcia sportowe lub artystyczne i godne reprezentowanie szkoły,
- 6) zerową absencję,
- 7) wzorową postawę obywatelską,
- 8) inne wybitne osiągnięcia.

2. Rodzaje nagród stosowanych wobec uczniów:

- 1) ustna pochwała ucznia wobec klasy przez wychowawcę lub innego nauczyciela,
- 2) ustna pochwała wychowawcy wobec rodziców,
- 3) ustna pochwała ucznia wobec społeczności uczniowskiej przez dyrektora szkoły,
- 4) list gratulacyjny dla rodziców,
- 5) dyplom lub nagroda rzeczowa,
- 6) wpis na szkolną stronę internetową,
- 7) wpis do kroniki szkoły,
- 8) świadectwo promocyjne z wyróżnieniem (przy średniej ocen 4,75 oraz co najmniej ocenie bardzo dobrej zachowania),
- 9) świadectwo ukończenia gimnazjum z wyróżnieniem (przy średniej ocen co najmniej 4,75, co najmniej ocenie bardzo dobrej zachowania),
- 10) nagroda rzeczowa (książka) dla ucznia za wzorową ocenę zachowania i średnią ocen co najmniej 4,8,
- 11) list gratulacyjny dla rodziców ucznia ze średnią ocen powyżej 5.0, z ocenami tylko celującymi, bardzo dobrymi i dobrymi oraz wzorową oceną zachowania,
- 12) nagroda rzeczowa dla ucznia za 100% frekwencję w roku szkolnym,
- 13) nagroda dyrektora szkoły dla ucznia z poziomu klas I – II oraz ucznia kończącego gimnazjum, którzy uzyskali najwyższą średnią ocen i otrzymali wzorową ocenę zachowania,
- 14) nagroda za największy postęp edukacyjny,
- 15) nagroda za najwyższy wynik osiągnięty na egzaminie gimnazjalnym.

§ 29.

1. Uczeń może być ukarany za:

- 1) łamanie zasad zawartych w Statucie i Regulaminie Ucznia Gimnazjum nr 3 im. Polskich Noblistów w Kaliszu,
- 2) nagminne spóźnianie się na lekcje,
- 3) opuszczanie zajęć bez usprawiedliwienia,
- 4) samowolne opuszczanie terenu szkoły,
- 5) celowe niszczenie mienia,
- 6) naganny sposób bycia i wulgarne słownictwo,
- 7) palenie papierosów, picie alkoholu, używanie, posiadanie lub rozprowadzanie środków psychoaktywnych,
- 8) stosowanie agresji i przemocy,
- 9) wejście w konflikt z prawem,
- 10) zachowanie ubliżające godności nauczycieli i pracowników szkoły oraz innych osób,

- 11) inne rażące przewinienia.
2. Rodzaje kar stosowanych wobec uczniów:
 - 1) ustne upomnienie ucznia przez wychowawcę, nauczyciela lub dyrektora szkoły,
 - 2) upomnienie ucznia z adnotacją w dzienniczku ucznia i dzienniku internetowym,
 - 3) powiadomienie rodziców o nagannym zachowaniu ucznia,
 - 4) wezwanie rodziców do szkoły,
 - 5) nagana wychowawcy klasy,
 - 6) nagana dyrektora szkoły z jednoczesnym powiadomieniem rodziców w formie pisemnej bądź ustnej,
 - 7) zawieszenie prawa ucznia do udziału w zajęciach pozalekcyjnych, imprezach szkolnych i sportowych oraz do reprezentowania klasy,
 - 8) pozbawienie prawa do reprezentowania szkoły na zewnątrz,
 - 9) przeniesienie ucznia do równoległej klasy lub przeniesienie ucznia do innej szkoły.

§ 30.

1. Tryb odwołania się od kary:
 - 1) Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą odwołać się od wymierzonej kary (w formie pisemnej) do dyrektora szkoły w ciągu 3 dni od otrzymania informacji o zastosowanej karze.
 - 2) Dyrektor rozpatruje odwołanie w ciągu 7 dni i po zasięgnięciu opinii wychowawcy, pedagoga szkolnego i przewodniczącego samorządu szkolnego może postanowić:
 - a) oddalić odwołanie podając pisemne uzasadnienie,
 - b) odwołać karę,
 - c) zawiesić warunkowo wykonanie kary.
 - 3) Od decyzji dyrektora odwołanie nie przysługuje.
 - 4) W szkole nie stosuje się kar naruszających nietykalność cielesną ucznia i jego godność osobistą.
2. Przypadki, w których dyrektor gimnazjum może wystąpić do Wielkopolskiego Kuratora Oświaty z wnioskiem o przeniesienie ucznia do innego gimnazjum:
 - 1) uporczywe łamanie zapisów Statutu Gimnazjum nr 3 im. Polskich Noblistów w Kaliszu,
 - 2) nagminne stosowanie przemocy i agresji wobec innych osób,
 - 3) przenoszenie na teren szkolny negatywnych zachowań ze zdemoralizowanych środowisk rówieśniczych i grup nieformalnych,
 - 4) używanie, posiadanie lub udostępnianie na terenie szkoły substancji psychoaktywnych,
 - 5) uczeń swoim zachowaniem stwarza zagrożenie dla zdrowia i życia innych uczniów lub pracowników szkoły,
 - 6) powtarzające się czyny karalne lub niszczenie mienia szkolnego,
 - 7) powtarzające się wulgarne, złośliwe zachowania w stosunku do uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły,
 - 8) uczeń ma demoralizujący wpływ na innych,
 - 9) zastosowane środki wychowawcze nie przynoszą rezultatów,
 - 10) wyczerpane zostaną kary przewidziane w Statucie szkoły.
3. Warunki pobytu w gimnazjum zapewniające uczniom bezpieczeństwo:
 - 1) uczniowie do zakończenia zajęć lekcyjnych nie opuszczają terenu szkoły (boiska),
 - 2) nauczyciele pełnią dyżury podczas przerw na wszystkich kondygnacjach i boisku,
 - 3) podczas przerw uczniowie opuszczają sale lekcyjne, które w tym czasie pozostają zamknięte,
 - 4) zabrania się siadania na parapetach i otwierania okien bez zgody nauczyciela dyżurującego
 - 5) uczniowie zobowiązani są do noszenia identyfikatorów ze zdjęciem,

- 6) pedagog przy współpracy z policją i Strażą Miejską interweniuje w sytuacji zagrożenia,
- 7) zabrania się wprowadzania na teren szkoły osób trzecich,
- 8) w szkole obowiązuje całkowity zakaz wnoszenia i palenia papierosów (w tym e-papierosów), wnoszenia i spożywania napojów alkoholowych, wnoszenia, używania, posiadania lub udostępniania substancji psychoaktywnych,
- 9) zabrania się wnoszenia na teren szkoły przedmiotów niebezpiecznych, takich jak petardy, ostre narzędzia, lasery itp.,
- 10) na schodach obowiązuje ruch jednostronny, którego należy bezwzględnie przestrzegać,
- 11) zabrania się fotografowania oraz nagrywania osób bez ich zgody, z wyłączeniem uroczystości szkolnych, klasowych, pamiątkowych zdjęć grupowych,
- 12) zabrania się stosowania jakiejkolwiek formy przemocy i agresji.

§ 30 a.

1. Uczniowie, którzy ukończyli 18 lat i nie stwarzają problemów wychowawczych mogą na własną prośbę, za zgodą dyrektora, kontynuować naukę w gimnazjum.
2. Uczniowie, którzy ukończyli 18 lat i są uczniami gimnazjum są zobowiązani do przestrzegania wszystkich przepisów wewnątrzszkolnych, tak jak pozostali uczniowie.
3. Rodzice lub prawni opiekunowie uczniów, którzy ukończyli 18 lat, mogą być informowani o postępach edukacyjnych, frekwencji i zachowaniu.
4. Nieobecność na zajęciach lekcyjnych jest usprawiedliwiana wyłącznie przez rodzica lub prawnego opiekuna z zachowaniem obowiązujących w szkole terminów.
5. Zwolnienie z zajęć lekcyjnych następuje tylko za zgodą rodzica lub prawnego opiekuna.
6. Uczniowie, którzy ukończyli 18 rok życia i nie podlegają obowiązkowi nauki zostają skreśleni z listy uczniów uchwałą rady pedagogicznej jeżeli wcześniej:
 - 1) nie uczestniczyli systematycznie w zajęciach szkolnych (40 opuszczonych, nieusprawiedliwionych godzin lekcyjnych);
 - 2) są zagrożeni oceną niedostateczną z jakiegokolwiek przedmiotu lub naganną oceną zachowania;
 - 3) wpływali demoralizująco na innych uczniów;
 - 4) świadomie i wielokrotnie naruszali obowiązki ucznia określone w statucie;
 - 5) nagminnie naruszali regulamin szkoły lub zasady współżycia społecznego;
 - 6) weszli w konflikt z prawem.
7. Procedura skreślenia ucznia, który ukończył 18 lat z listy uczniów
 - 1) wniosek wraz z uzasadnieniem o skreślenie ucznia z listy uczniów składa wychowawca klasy;
 - 2) wniosek wychowawcy o skreśleniu ucznia musi zostać przedstawiony Radzie Pedagogicznej, która w ramach swoich kompetencji stanowiących podejmuje uchwałę w sprawie skreślenia ucznia z listy uczniów;
 - 3) dyrektor Szkoły na podstawie powyższej uchwały podejmuje decyzję o skreśleniu ucznia z listy uczniów;
 - 4) skreślenie ucznia z listy uczniów następuje po upływie terminu przewidzianego na odwołanie /3 dni/.

Wewnątrzszkolne ocenianie**§ 31.**

1. Ocenianiu podlegają:
 - 1) osiągnięcia edukacyjne ucznia;
 - 2) zachowanie ucznia.
2. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej, określonej w odrębnych przepisach, i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę.
3. Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznawaniu przez wychowawcę klasy, nauczycieli oraz uczniów danej klasy stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków ucznia określonych w § 42.

§ 32.

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego.
2. Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:
 - 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
 - 2) udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
 - 3) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
 - 4) dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia;
 - 5) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.
3. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:
 - 1) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych (przedmiotowe zasady oceniania);
 - 2) ustalanie kryteriów oceniania zachowania;
 - 3) ocenianie bieżące i ustalanie śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania według skali i w formach przyjętych w danej szkole, dopuszcza się stosowanie oceny kształtującej wyrażonej informacją zwrotną;
 - 4) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych;
 - 5) ustalanie rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, według skali, o której mowa w § 41 ust. 2 i § 42 ust. 3;
 - 6) ustalanie warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania (§ 35);
 - 7) ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce (§ 33).

Szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego

§ 33.

Zasady informowania uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) o ocenach

1. Rodzice (prawni opiekunowie) na bieżąco informowani są o stopniach otrzymywanych przez uczniów: w rozmowach indywidualnych z wychowawcą i nauczycielami, na zebraniach z wychowawcą klasy, podczas dyżurów nauczycieli dla rodziców oraz poprzez wpisy stopni do dziennika elektronicznego.
2. Uczniowie są na bieżąco informowani o swoich stopniach przez nauczycieli i wychowawcę ustnie lub poprzez wpis do dziennika elektronicznego.
3. O śródrocznych ocenach klasyfikacyjnych z poszczególnych zajęć edukacyjnych oraz śródrocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania wychowawca lub w razie jego nieobecności wyznaczony przez dyrektora szkoły nauczyciel, informuje ucznia oraz jego rodziców (prawnych opiekunów) w formie pisemnej. Informacje są przekazywane po klasyfikacyjnym zebraniu rady pedagogicznej – uczniom na godzinie wychowawczej lub indywidualnie, rodzicom w czasie zebrania z rodzicami. W przypadku nieobecności na zebraniu rodzic jest zobowiązany do indywidualnego zgłoszenia się do wychowawcy w celu uzyskania informacji o śródrocznych ocenach klasyfikacyjnych z poszczególnych zajęć edukacyjnych oraz śródrocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania.
4. Termin klasyfikacji rocznej ustalony jest na tydzień przed zakończeniem zajęć w danym roku szkolnym.
5. O przewidywanych rocznych ocenach klasyfikacyjnych z poszczególnych zajęć edukacyjnych, przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania oraz niepromowaniu bądź nieklasyfikowaniu uczeń oraz jego rodzice (prawni opiekunowie) otrzymują pisemną informację od wychowawcy klasy nie później niż tydzień przed klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej. Rodzice (prawni opiekunowie) i uczniowie potwierdzają te informacje poprzez złożenie podpisu w dokumentacji szkolnej. W przypadku nieobecności wychowawcy jego obowiązki przejmuje nauczyciel wyznaczony przez dyrektora szkoły.
6. Roczna ocena klasyfikacyjna zachowania może ulec obniżeniu do dnia zakończenia zajęć edukacyjnych, jeżeli uczeń złamie prawo lub w rażący sposób naruszy obowiązujące w szkole przepisy (np. opuszcza zajęcia bez usprawiedliwienia).
7. Nieobecność ucznia w szkole nakłada na niego lub jego rodziców obowiązek skontaktowania się z wychowawcą w celu poznania przewidywanych rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych oraz przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
8. Rodzice (prawni opiekunowie), którzy nie uczestniczą w zebraniach z wychowawcą oraz w dyżurach nauczycieli dla rodziców, nie kontaktują się z wychowawcą i nauczycielami prowadzącymi zajęcia edukacyjne, nie mogą powoływać się na brak informacji o stopniach, śródrocznych oraz przewidywanych rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania.

§ 34.

Zasady możliwości poprawiania ocen

1. Uczeń ma możliwość poprawienia jednego dowolnie wybranego stopnia z pracy klasowej, sprawdzianu lub testu oraz jednego dowolnie wybranego stopnia z danego przedmiotu w ciągu jednego okresu. O terminie poprawy decyduje nauczyciel.

2. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia na pracy klasowej, sprawdzianie, teście – uczeń jest zobowiązany do napisania ich w terminie ustalonym przez nauczyciela.
3. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności ucznia na pracy klasowej, sprawdzianie, teście – uczeń jest zobowiązany do napisania ich w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
4. punkt uchylony
5. Przy ustalaniu śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych nauczyciel bierze pod uwagę wszystkie stopnie uzyskane przez ucznia. W przypadku stopni z poprawy nauczyciel bierze pod uwagę tylko stopień uzyskany w wyniku poprawy.
6. punkt uchylony

§ 35.

Warunki i tryb uzyskania wyższych niż przewidywane roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania

1. Za przewidywaną ocenę roczną przyjmuje się ocenę zaproponowaną przez nauczyciela zgodnie z terminem ustalonym w Statucie Szkoły.
2. Uczeń może ubiegać się o uzyskanie oceny wyższej niż przewidywana roczna ocena z obowiązkowych lub dodatkowych zajęć, jeśli spełni wszystkie wymienione niżej warunki:
 - 1) systematycznie uczęszczał na zajęcia, a wszystkie nieobecności ma usprawiedliwione;
 - 2) korzystał na bieżąco z możliwości poprawy stopni w ciągu roku szkolnego, na zasadach określonych w przedmiotowych zasadach oceniania;
 - 3) stwierdza, że proponowana ocena nie jest adekwatna do jego wiadomości i umiejętności.
3. Po uzyskaniu informacji o przewidywanych rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo na 4 dni przed klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej zgłosić do dyrektora szkoły w formie pisemnej prośbę o umożliwienie przystąpienia ucznia do tzw. egzaminu sprawdzającego, w celu uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z danych zajęć edukacyjnych, zgodnie z wymaganiami edukacyjnymi na ocenę, o którą uczeń się ubiega. Odwołanie powinno zawierać uzasadnienie.
4. Dyrektor szkoły w porozumieniu z wychowawcą i nauczycielem przedmiotu sprawdza spełnienie przez ucznia warunków określonych w ust. 2.
5. Niedotrzymanie przez ucznia warunków określonych w ust. 2 powoduje ustalenie oceny rocznej takiej jak przewidywana.
6. W przypadku spełnienia warunków, o których mowa w ust. 2, dyrektor szkoły powołuje komisję, która przeprowadza egzamin sprawdzający w zakresie wymagań edukacyjnych odpowiadających ocenie, o którą uczeń się ubiega, oraz na podstawie wyników sprawdzianu ustala roczną ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych.
7. Egzamin sprawdzający składa się z części pisemnej i ustnej, z wyjątkiem techniki, zajęć technicznych, plastyki, muzyki, zajęć artystycznych, wychowania fizycznego, informatyki, z których egzamin powinien mieć formę ćwiczeń praktycznych, w terminie ustalonym z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami), przed klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej.
8. W skład komisji wchodzi:
 - 1) dyrektor szkoły lub inna osoba wyznaczona przez dyrektora – jako przewodniczący komisji;
 - 2) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne,
 - 3) nauczyciel prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne.

9. Warunkiem uzyskania oceny, o którą uczeń się ubiega jest uzyskanie 90% wszystkich punktów możliwych do zdobycia w części pisemnej oraz ustnej lub wykonanie 90% ćwiczeń praktycznych z techniki, zajęć technicznych, plastyki, muzyki, zajęć artystycznych, wychowania fizycznego, informatyki.
10. Ustalona przez komisję roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych nie może być niższa od ustalonej przewidywanej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna.
11. Z prac komisji sporządza się protokół zawierający: skład komisji, termin egzaminu komisyjnego, zadania (pytania) sprawdzające, wynik egzaminu oraz ustaloną ocenę. Do protokołu dołącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
12. Uczeń może ubiegać się o uzyskanie oceny wyższej niż przewidywana roczna ocena zachowania, jeśli nie wszedł w konflikt z prawem (np. oszustwa, fałszerstwa dokumentów, wymuszanie, wnoszenie i spożywanie alkoholu, palenie papierosów, używanie i rozprowadzanie środków odurzających, udział w kradzieżach i rozbojach) oraz spełni następujące warunki:
 - 1) uzasadni na piśmie spełnienie kryteriów na ocenę zachowania, o którą się ubiega;
 - 2) podjął inicjatywę poprawy swojego zachowania, naprawienia wyrządzonej krzywdy, szkody;
 - 3) wychowawca klasy, nauczyciele, pedagog szkolny oraz samorząd klasowy wystawi pozytywną opinię o poprawie zachowania.
13. Po uzyskaniu informacji o przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo na 4 dni przed klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej zgłosić do dyrektora szkoły w formie pisemnej rozpatrzenie prośby o możliwość uzyskania przez ucznia wyższej niż przewidywana rocznej oceny zachowania. Odwołanie powinno zawierać uzasadnienie.
14. Dyrektor szkoły powołuje komisję, w której skład wchodzi:
 - 1) dyrektor szkoły lub inna osoba wyznaczona przez dyrektora – jako przewodniczący komisji;
 - 2) wychowawca klasy;
 - 3) wskazany przez dyrektora szkoły nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w danej klasie;
 - 4) pedagog;
 - 5) przedstawiciel samorządu uczniowskiego;
 - 6) przedstawiciel rady rodziców;
 - 7) rodzic (prawny opiekun) w roli obserwatora, który nie bierze udziału w głosowaniu.
15. Komisja weryfikuje spełnienie warunków na roczną klasyfikacyjną ocenę zachowania, o którą uczeń się ubiega, a następnie ustala roczną klasyfikacyjną ocenę zachowania w drodze głosowania zwykłą większością głosów; w przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego komisji.
16. Ustalona przez komisję roczna klasyfikacyjna ocena zachowania nie może być niższa od ustalonej przewidywanej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna.
17. Z prac komisji sporządza się protokół zawierający: skład komisji, termin posiedzenia komisji, wynik głosowania, ustaloną ocenę wraz z uzasadnieniem. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.

§ 36.

1. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o:

- 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
 - 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
 - 3) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych.
 - ww. kryteria nauczyciel przedmiotu omawia z uczniami podczas lekcji organizacyjnej;
 - ww. zasady wychowawca klasy przedstawia rodzicom na pierwszym zebraniu.
2. Wychowawca klasy na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o:
- 1) Warunkach, sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania;
 - 2) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
 - 3) skutkach ustalenia uczniowi nagannej rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.

§ 37.

1. Oceny i stopnie są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).
2. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę lub stopień w sposób określony w PZO. Uzasadnienie może mieć formę ustną lub – jeśli tak określono we wniosku – pisemną (w tym przypadku wniosek również powinien mieć formę pisemną).
3. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia są udostępniane do wglądu uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom) w terminie i miejscu wspólnie ustalonym. Wskazane jest, aby udostępnienia pracy dokonał nauczyciel, który tę pracę oceniał, a jeśli jest to niemożliwe – inny, upoważniony przez niego, nauczyciel lub dyrektor szkoły. Jeśli praca pisemna zawiera tylko odpowiedzi ucznia, należy do niej dołączyć zestaw pytań (zadań).
4. Nauczyciele danego przedmiotu przechowują prace klasowe czy sprawdziany uczniów z całego etapu edukacyjnego w gimnazjum do końca sierpnia roku szkolnego, w którym uczniowie kończą szkołę.
5. Sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac ucznia, takich jak testy sprawdziany dotyczące działów programowych nie można wynosić poza teren szkoły.

§ 38.

Dostosowanie warunków nauczania

1. Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne, o których mowa do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.
2. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom, następuje także na podstawie opinii niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym niepublicznej poradni specjalistycznej.
3. Przez specyficzne trudności w uczeniu się należy rozumieć trudności odnoszące się do uczniów w normie intelektualnej, o właściwej sprawności motorycznej i prawidłowo

- funkcjonujących systemach sensorycznych, którzy mają trudności w przyswajaniu treści dydaktycznych, wynikających ze specyfiki ich funkcjonowania poznawczo-percepcyjnego.
4. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania dostosowanie wymagań edukacyjnych, o których mowa w § 38 ust. 2, do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia powinno nastąpić na podstawie tego orzeczenia.
 5. Dyrektor szkoły, na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) oraz na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, zwalnia do końca danego etapu edukacyjnego ucznia z wadą słuchu, z głęboką dysleksją rozwojową, z afazją, z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z nauki drugiego języka obcego.
 6. W przypadku ucznia, o którym mowa w ust. 5, posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania, zwolnienie z nauki drugiego języka obcego może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.
 7. W przypadku zwolnienia ucznia z nauki drugiego języka obcego w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.
 8. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, techniki, zajęć technicznych, plastyki, muzyki i zajęć artystycznych należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć oraz systematyczny udział ucznia w zajęciach.
 9. Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z zajęć wychowania fizycznego, informatyki na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia ucznia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
 10. Jeżeli okres zwolnienia ucznia z zajęć wychowania fizycznego, informatyki uniemożliwia ustalenie śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.

§ 39.

Klasyfikacja śródroczna i roczna

1. Klasyfikacja śródroczna polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, i zachowania ucznia oraz ustaleniu – według skali określonej w wewnątrzszkolnym ocenianiu – śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
2. Klasyfikacja śródroczna ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym polega na okresowym podsumowaniu jego osiągnięć edukacyjnych z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, z uwzględnieniem indywidualnego programu edukacyjnego opracowanego dla niego na podstawie odrębnych przepisów, i zachowania ucznia oraz ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
3. Klasyfikację śródroczną uczniów przeprowadza się co najmniej raz w ciągu roku szkolnego, w terminach określonych przez dyrektora szkoły po uwzględnieniu terminów ferii zimowych wyznaczonych przez MEN w danym roku szkolnym.
4. Klasyfikacja roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia, określonych w szkolnym planie nauczania, i zachowania ucznia w danym roku szkolnym oraz ustaleniu rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, według skali, o której mowa w § 41 ust. 2 i § 42 ust. 3.
5. Klasyfikacja roczna ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym polega na podsumowaniu jego osiągnięć edukacyjnych z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, z uwzględnieniem indywidualnego programu edukacyjnego opracowanego dla niego na podstawie odrębnych przepisów, i zachowania

ucznia w danym roku szkolnym oraz ustaleniu rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.

6. Przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem plenarnym rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne oraz wychowawca klasy są obowiązani poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania, w terminie i formie określonych w § 33.

§ 40.

1. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne, a śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania - wychowawca klasy po zasięgnięciu opinii nauczycieli, uczniów danej klasy oraz ocenianego ucznia. Wychowawca klasy, ustalając śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania, uwzględnia następujące kryteria oceny określone w § 42 ust. 3.
2. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z dodatkowych zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne dodatkowe zajęcia edukacyjne. Roczna ocena klasyfikacyjna z dodatkowych zajęć edukacyjnych nie ma wpływu na promocję do klasy programowo wyższej ani na ukończenie szkoły.

§ 41.

1. Stopnie, śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustala się według następujących zasad:
 - 1) ocenie podlegają: prace klasowe, sprawdziany, testy, kartkówki, dyktanda, odpowiedzi ustne, aktywność ucznia na lekcji, prace domowe, prace dodatkowe, referaty, opracowania, prace indywidualne i grupowe, udział w projektach edukacyjnych, w konkursach itd.
 - 2) prace klasowe, sprawdziany, testy ocenianie są zgodnie z punktacją:

100% - 96%	stopień celujący – 6 – cel;
95% - 91%	stopień bardzo dobry – 5 – bdb;
90% - 75%	stopień dobry – 4 – db;
74% - 51%	stopień dostateczny – 3 – dst;
50% - 33%	stopień dopuszczający – 2 – dop;
32% - 0%	stopień niedostateczny – 1 – ndst.
 - 3) najwyższą pozytywną ocenę śródroczną lub roczną (**celujący**) z danych zajęć edukacyjnych otrzymuje uczeń, który wykazuje zainteresowanie przedmiotem, posiada wiadomości i umiejętności wykraczające poza wiedzę podstawową i potwierdza je w toku pracy lekcyjnej i pozalekcyjnej, potrafi stosować wiadomości w sytuacjach problemowych, proponuje rozwiązania nietypowe;
 - 4) najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną otrzymują również laureaci konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim oraz laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych w gimnazjach;
 - 5) każdy uczeń oceniany jest zgodnie z jego możliwościami i z zasadami sprawiedliwości;
 - 6) prace klasowe, sprawdziany, testy zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem. Uczniowie mogą pisać co najwyżej trzy takie prace w ciągu tygodnia i tylko jedną w ciągu dnia;
 - 7) pisemna forma sprawdzająca wiadomości i umiejętności ucznia, tzw. *kartkówki* mogą być stosowane częściej i nie muszą być zapowiadane (obejmują maksymalnie materiał z 3 ostatnich lekcji);
 - 8) w przypadku stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia lub jeżeli uczeń zakłóca prawidłowy przebieg pracy klasowej lub sprawdzianu

w sposób utrudniający pracę pozostałym uczniom nauczyciel przerywa i unieważnia pracę co jest jednoznaczne z uzyskaniem przez tego ucznia stopnia „niedostateczny” z danej pracy klasowej lub sprawdzianu.

- 9) termin zwrotu ocenianych prac pisemnych nie powinien przekraczać 14 dni (z wyjątkiem usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela, przerwy świątecznej lub ferii);
 - 10) nauczyciele poszczególnych przedmiotów mają obowiązek systematycznie dokonywać oceniania umiejętności edukacyjnych ucznia w formach i warunkach zapewniających obiektywność oceny;
 - 11) w ocenianiu z języka polskiego, historii, wiedzy o społeczeństwie, matematyki, fizyki, chemii, biologii, geografii, edukacji dla bezpieczeństwa i informatyki wprowadza się średnią ważoną. Szczegółowe kryteria oceny określają Przedmiotowe Zasady Oceniania z tych przedmiotów.
2. Stopnie oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustala się według podanej niżej skali. W bieżącej dokumentacji dopuszcza się stosowanie skrótów literowych i oznaczeń cyfrowych.

Stopień/Ocena	Skrót literowy	Oznaczenie cyfrowe
1) celujący	cel	6
2) bardzo dobry	bdb	5
3) dobry	db	4
4) dostateczny	dst	3
5) dopuszczający	dop	2
6) niedostateczny	ndst	1

Przy stopniach dopuszcza się stosowanie plusów (+) i minusów (-), przy czym plus i minus mają wartość 0,25.

3. Za pozytywne oceny klasyfikacyjne uznaje się oceny wymienione w ust.2 pkt 1-5.
4. Za negatywne oceny klasyfikacyjne uznaje się oceny wymienione w ust.2 pkt 6.
5. Oceny cząstkowe oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym są ocenami opisowymi.
6. Oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną zachowania.

§ 42.

1. Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania uwzględnia w szczególności:
 - 1) wywiązywanie się z obowiązków ucznia;
 - 2) postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej;
 - 3) dbałość o honor i tradycje szkoły;
 - 4) dbałość o piękno mowy ojczystej;
 - 5) dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób;
 - 6) godne, kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią;
 - 7) okazywanie szacunku innym.
2. Śródroczną ocenę klasyfikacyjną zachowania ustala się według skali określonej w pkt. 3.
3. Roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania ustala się według podanej niżej skali ocen. W bieżącej dokumentacji dopuszcza się stosowanie skrótów literowych.

Ocena	Skrót literowy
wzorowe	wz
bardzo dobre	bdb
dobre	db
poprawne	pop

nieodpowiednie
naganne

ndp
ng

Szczegółowe kryteria ocen zachowania

Ocenę **wzorową** otrzymuje uczeń, który spełnia warunki na ocenę bardzo dobrą, a ponadto spełnia jeden z poniższych warunków:

1. Bierze udział i osiąga sukcesy w szkolnych konkursach i zawodach sportowych lub reprezentuje szkołę w konkursach i olimpiadach na szczeblu rejonowym, osiąga znaczące sukcesy sportowe.
2. Jest aktywnym członkiem co najmniej jednej organizacji młodzieżowej działającej na terenie gimnazjum lub czynnie uczestniczy w zajęciach co najmniej jednego koła zainteresowań.
3. Osiąga sukcesy w zajęciach pozaszkolnych /np. klub sportowy, pracownia plastyczna, szkoła muzyczna/.
4. Wykazał się dużą samodzielnością i innowacyjnością we wszystkich etapach realizacji projektu gimnazjalnego, wspomagał członków zespołu w realizacji poszczególnych zadań w ramach projektu i wykazał się umiejętnością dokonania krytycznej samooceny i wyciągania wniosków.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia warunki na ocenę dobrą, a ponadto:

1. Nigdy nie opuszcza zajęć i nie spóźnia się bez usprawiedliwienia.
2. Zawsze posiada identyfikator i dzienniczek ucznia.
3. Przestrzega regulaminu ucznia we wszystkich punktach.
4. Prezentuje nienaganną postawę wobec kolegów, koleżanek, nauczycieli i innych pracowników szkoły.
5. Na co dzień jest schludnie i stosownie ubrany, a podczas uroczystości szkolnych oraz egzaminu gimnazjalnego posiada strój galowy.
6. Otrzymuje pochwały od dyrekcji, nauczycieli, wychowawcy lub innych osób.
7. Bierze aktywny udział w apelach i uroczystościach szkolnych lub w życiu klasy, szkoły lub środowiska lub reprezentuje szkołę w zawodach, konkursach.
8. Cechuje się wysoką kulturą osobistą, nie używa wulgaryzmów, nienagannie zachowuje się w szkole i poza nią.
9. Wykazuje troskę o życie i zdrowie własne i innych oraz dba o swój właściwy rozwój psychofizyczny.
10. Chętnie służy pomocą innym uczniom.
11. Wywiązuje się z zadań powierzonych przez wychowawcę, nauczyciela, dyrektora lub innych pracowników szkoły.
12. Nie popada w konflikty z innymi uczniami.
13. Wykazuje się tolerancją.
14. Był aktywnym uczestnikiem zespołu realizującego projekt edukacyjny, a jego współpraca z pozostałymi członkami zespołu była rzeczowa i nacechowana życzliwością.

Ocenę **dobłą /tzw. wyjściową/** otrzymuje uczeń, który:

1. Czasem opuszcza bez usprawiedliwienia zajęcia szkolne /nie więcej niż 15 godzin nieusprawiedliwionych w okresie/.
2. Sporadycznie spóźnia się bez usprawiedliwienia /nie więcej niż 5 spóźnień nieusprawiedliwionych w okresie/.
3. Otrzymał nie więcej niż 5 uwag w dzienniku w ciągu okresu.

4. Przestrzega podstawowych obowiązków i regulaminu ucznia, sporadycznie zdarza mu się nie posiadać dzienniczka ucznia czy identyfikatora.
5. Sumiennie wykonuje obowiązki szkolne /np. dyżurnego, członka samorządu klasowego lub uczniowskiego, łącznika z biblioteką/.
6. Pracuje zgodnie ze swoimi możliwościami.
7. Przestrzega ogólnie przyjętych norm współżycia społecznego.
8. Dbą o kulturę słowa.
9. Troszczy się o mienie szkoły.
10. Nie wdaje się w konflikty z innymi uczniami na terenie szkoły i poza nią.
11. Terminowo rozlicza się z biblioteką.
12. Współpracował w zespole realizującym projekt gimnazjalny, wypełniając stawiane przed sobą i zespołem zadania.

Ocenę **poprawną** otrzymuje uczeń, który spełnia jeden z poniższych warunków:

1. Opuszcza bez usprawiedliwienia zajęcia szkolne /16-29 godzin nieusprawiedliwionych w okresie/.
2. Często spóźnia się na zajęcia bez usprawiedliwienia /6-9 spóźnień nieusprawiedliwionych w okresie/.
3. Otrzymał 6 – 9 uwag w dzienniku.
4. Otrzymał naganę wychowawcy klasy.
5. Przeważnie wywiązuje się z obowiązków szkolnych.
6. Bywa nieprzygotowany do zajęć.
7. Reaguje na upomnienia i koryguje swoje nieodpowiednie zachowanie.
8. Sposobem bycia nie narusza godności innych.
9. Często nie posiada dzienniczka ucznia, identyfikatora.
10. Przeważnie przestrzega regulaminu szkoły.
11. Współpracował w zespole realizującym projekt gimnazjalny, wypełniając stawiane przed sobą i zespołem zadania, przy czym jego działania były podejmowane na prośbę lidera zespołu lub po interwencji opiekuna projektu.

Ocenę **nieodpowiednią** otrzymuje uczeń, który spełnia jeden z poniższych warunków:

1. Opuszcza bez usprawiedliwienia zajęcia szkolne /30-39 godzin nieusprawiedliwionych w okresie/.
2. Często spóźnia się na zajęcia bez usprawiedliwienia /10-14 spóźnień nieusprawiedliwionych w okresie/.
3. Otrzymał 10 - 20 uwag w dzienniku.
4. Otrzymał dwie nagany wychowawcy klasy.
5. Otrzymał naganę dyrektora szkoły.
6. Często nie przestrzega zarządzeń wydanych przez szkołę i regulaminu ucznia.
7. Często wdaje się w konflikty z innymi uczniami na terenie szkoły i poza nią, z nauczycielami i innymi pracownikami szkoły.
8. Ma lekceważący stosunek do obowiązków szkolnych / częsty brak podręczników, ćwiczeń, przyborów, prac domowych / lub nie pracuje zgodnie ze swoimi możliwościami.
9. Niszczy mienie szkoły lub cudzą własność.
10. Nagminnie nie posiada dzienniczka ucznia czy identyfikatora;
11. Nie reaguje na uwagi i upomnienia dotyczące jego zachowania na lekcjach oraz przerwach.
12. Nagminnie używa wulgaryzmów.
13. Często przeszkadza w prowadzeniu zajęć.
14. Nieodpowiednio zachowuje się podczas przerw.

15. Często opuszcza teren szkoły podczas zajęć.
16. Jest agresywny /słownie i fizycznie/.
17. Nie okazuje szacunku symbolom państwowym, narodowym, religijnym i szkolnym;
18. Nie wykazuje troski o zdrowie i życie innych.
19. Mimo złożenia deklaracji o przystąpieniu do zespołu realizującego projekt nie wywiązał się w terminie ze swoich obowiązków, czego konsekwencją były opóźnienia w realizacji projektu lub konieczność realizacji zadań przez innych członków zespołu.

Ocenę **naganną** otrzymuje uczeń, który spełnia jeden z poniższych warunków:

1. Opuszcza bez usprawiedliwienia zajęcia szkolne /40 i więcej godzin nieusprawiedliwionych w okresie/
 2. Często spóźnia się na zajęcia bez usprawiedliwienia /15 i więcej spóźnień nieusprawiedliwionych w okresie/.
 3. Otrzymał więcej niż 20 uwag w dzienniku.
 4. Pali papierosy, spożywa alkohol lub zażywa substancje psychoaktywne /również poza terenem szkoły/.
 5. Posiada lub udostępnia papierosy, alkohol lub środki psychoaktywne /również poza terenem szkoły/.
 6. Wszedł w konflikt z prawem – był przesłuchiwany w charakterze nieletniego sprawcy czynu karalnego.
 7. Uczestniczy w negatywnych grupach nieformalnych.
 8. Uczestniczy w bójkach, jest sprawcą pobicia lub naruszenia nietykalności cielesnej innych osób, jest agresywny w stosunku do innych uczniów, nauczycieli lub pracowników szkoły.
 9. Jest sprawcą mobbingu.
 10. Otrzymał co najmniej trzy nagany wychowawcy.
 11. Otrzymał co najmniej dwie nagany dyrektora szkoły.
 12. Nie uczestniczył lub odmówił udziału w realizacji projektu gimnazjalnego.
-
4. Jeżeli uczeń kwalifikuje się zgodnie z kryteriami ocen zachowania do uzyskania danej oceny, to ocena ta może zostać, w szczególnych przypadkach, podwyższona o jedną ocenę ze względu na osiągnięcia ucznia lub pracę na rzecz szkoły.
 5. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne zachowania dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym są ocenami opisowymi.
 6. Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia lub odchylenia rozwojowe, należy uwzględnić wpływ stwierdzonych zaburzeń lub odchyleń na jego zachowanie na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej.
 7. Ocena klasyfikacyjna zachowania nie ma wpływu na:
 - 1) oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych;
 - 2) promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły z wyłączeniem pkt. 8.
 8. punkt uchylony

§ 42a.

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych**JĘZYK POLSKI**

Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę **bardzo dobry**, a ponadto wykazuje się wiedzą i umiejętnościami znacznie wykraczającymi poza podstawę programową przynajmniej w jednym z wymienionych punktów:

- Uczeń potrafi w trakcie zajęć zbudować i wygłosić kilkuminutową wypowiedź poprawną językowo i charakteryzującą się wysokim poziomem merytorycznym.
- Celnie argumentuje, wykazując się erudycją interdyscyplinarną.
- Jest laureatem szkolnych konkursów recytatorskich.
- Wykazuje się umiejętnością głosowej interpretacji tekstu w ramach konkursów zewnętrznych: recytatorskich, krasomówczych.
- Samodzielnie i krytycznie analizuje i interpretuje teksty, dzieła ikonograficzne, muzyczne wykraczające poza kanon podstawowych lektur przewidzianych podstawą programową.
- Bezbłędnie odczytuje symbole kulturowe i aluzje literackie wpisane w teksty pozaprogramowe.
- Bierze udział w Wojewódzkim Konkursie Języka Polskiego na etapie rejonowym, jest jego finalistą lub laureatem.
- Podejmuje próby tworzenia wyżej zorganizowanych form wypowiedzi: eseju, recenzji.
- Tworzy własne teksty i publikuje je.
- Potrafi opracować projekt monograficzny lub badawczy.
- Podejmuje próby tworzenia własnych tekstów w ramach ogłaszanych konkursów zewnętrznych.
- Samodzielnie przygotowuje zadania konkursowe lub ciekawe ćwiczenia utrwalające kształcone umiejętności.
- Zna zasady ortografii i interpunkcji i dokumentuje je bezbłędnym zapisem.
- Samodzielnie przygotowuje ćwiczenia, krzyżówki, diagramy.
- Jest laureatem szkolnych konkursów ortograficznych.
- Dokumentuje swą sprawność ortograficzną czołowym miejscem w konkursach zewnętrznych.

Ocenę **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- Buduje logiczne, spójne i poprawne merytorycznie wypowiedzi na określone tematy.
- Dyskutuje, polemizuje, przytacza trafne argumenty na uzasadnienie własnego stanowiska.
- Dostrzega problem, zgłasza propozycje rozwiązania, wyciąga wnioski.
- Wykazuje się bardzo dobrą znajomością wszystkich lektur programowych.
- Wygłasza z pamięci fragmenty prozy lub poezji, dokonując głosowej interpretacji poprzez odpowiednią barwę głosu i intonację.
- Samodzielnie i krytycznie analizuje i interpretuje teksty, posługując się terminologią z zakresu teorii literatury.

- Sprawnie posługuje się wymaganymi programowo formami wypowiedzi: opis, opowiadanie, charakterystyka, streszczenie, sprawozdanie, głos w dyskusji.
- Wygłasza przemówienia, stosując figury retoryczne.
- Stosownie do sytuacji buduje wypowiedzenia mające charakter: perswazji, parafrazy, komentarza.
- Płynnie i bezbłędnie czyta, interpretując tekst poprzez właściwą intonację.
- Zna środki wyrazu typowe dla różnych dziedzin sztuki i umie odczytać ich funkcje.
- Potrafi krytycznie odczytać treść przekazów medialnych, w tym reklam.
- Sprawnie odczytuje informacje zawarte w aktach normatywnych, mapach, tabelach, wykresach.
- Sprawnie redaguje pisemne formy wypowiedzi: notatka, opis, opis przeżyć zewnętrznych, charakterystyka, opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, list, dziennik, pamiętnik, streszczenie, rozprawka (w kl. II i III), wywiad.
- Wprowadza cytaty i poprawnie je zapisuje.
- Tworzy wzorcowe teksty użytkowe: ogłoszenia, instrukcje, zawiadomienia, regulaminy, podanie, CV (w kl. III), list motywacyjny (w kl. III).
- Tworzy przypisy i bibliografię.
- Dokonuje oryginalnego przekładu intersemiotycznego dzieła literackiego, plastycznego i malarskiego.
- Sprawnie dokonuje różnorodnych operacji na tekście: streszcza, rozwija, dokonuje adaptacji, stylizacji, parafrazy.
- Uczeń, tworząc teksty mówione i pisane, sprawnie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę z zakresu: fleksji (części mowy odmienne i nieodmienne, osobliwości w odmianie, funkcje części mowy), składni (zdania, równoważniki, zdania pojedyncze, złożone, wielokrotnie złożone), słowotwórstwa (budowa słowotwórcza wyrazu, złożenia, zestawienia, zrosty, wulgaryzmy, neologizmy, zapożyczenia), frazeologii (rozumie znaczenie związków frazeologicznych, stosuje je w różnych formach wypowiedzi), fonetyki;
- Uczeń zna zasady ortograficzne i interpunkcyjne i potwierdza to bezbłędym zapisem.
- Jest zwycięzcą szkolnych konkursów ortograficznych.

Ocenę **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- Słucha uważnie wypowiedzi i potrafi dokonać selekcji przekazywanych informacji.
- Tworzy poprawne składniowo i merytorycznie wypowiedzi wielozdaniowe.
- Bierze udział w dyskusji, popierając własne zdanie trafnie dobranymi argumentami.
- Poprawnie posługuje się wymaganymi programowo formami wypowiedzi.
- Dobrze zna treści lektur, wykorzystuje konteksty niezbędne do ich interpretacji.
- Wygłasza z pamięci wiersze i fragmenty prozy.
- Uczeń czyta płynnie i bezbłędnie, ze zrozumieniem.
- Zna środki wyrazu literatury, teatru, filmu, mediów i umie odczytać ich funkcje.
- Czyta teksty kultury na poziomie dosłownym, symbolicznym i przerośnym.
- Dostrzega konteksty niezbędne do interpretacji tekstów kultury.
- Dostrzega wartości wpisane w teksty kultury

- Poprawnie redaguje pisemne formy wypowiedzi: opis, opowiadanie, streszczenie, rozprawka (w kl. II i III), sprawozdanie, charakterystyka, pamiętnik, wywiad.
- Tworzy teksty użytkowe: regulamin, list motywacyjny(w kl. III), list otwarty (w kl. III)
- Umiejętnie dokonuje operacji przekształcenia tekstu: streszcza, rozwija, dokonuje adaptacji i stylizacji.
- Dokonuje przekładu intersemiotycznego dzieła literackiego plastycznego i muzycznego.
- Świadomie i sprawnie posługuje się groteską, absurdem, komizmem, patosem tworząc własne teksty.
- Uczeń, tworząc własne teksty, sprawnie posługuje się wiedzą z zakresu: fleksji (zna odmienne i nieodmienne części mowy i ich funkcje w zdaniu),składni (stosuje różne rodzaje wypowiedzi i umie je nazwać), słowotwórstwa (złożenia, zrosty, zestawienia, neologizmy, zapożyczenia), frazeologii (zna znaczenie powszechnie przyjętych frazeologizmów i poprawnie je stosuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych).
- Zna reguły ortograficzne i interpunkcyjne, dopuszcza się nieliczne (1-2) błędy ortograficzne w tekście dyktanda.
- Zna mechanizm procesów fonetycznych (upodobnienia, uproszczenia, utrata dźwięczności w wygłosie wyrazu) i dokumentuje to bezbłędnym zapisem.

Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- Słucha uważnie wypowiedzi i dokumentuje to, wskazując główną myśl i odpowiadając na pytania
- Zna treść lektur, umie odtworzyć najważniejsze wydarzenia.
- Buduje krótkie, logiczne wypowiedzi na temat lektury, filmu, różnych problemów codziennego życia, posługując się pojęciami literackimi i kulturowymi.
- Potrafi określić swoje stanowisko i uzasadnić je.
- Wygłasza z pamięci fragmenty utworów poetyckich i prozatorskich.
- Odróżnia fakty od opinii.
- Mówi w sposób zgodny z ogólnopolską normą wymowy.
- Potrafi odczytać znaczenie dosłowne i przenośne związków i wyrażeń wpisanych w teksty kultury.
- Czyta płynnie, ze zrozumieniem.
- Zauważa i prawidłowo odczytuje intencje nadawcy (manipulację, perswazję).
- Dostrzega konteksty: biograficzny, historyczny i aksjologiczny i potrafi je wykorzystać do interpretacji tekstów kultury.
- Zna środki wyrazu właściwe różnym tekstom kultury i umie je nazwać.
- Odczytuje bliskie mu wartości wpisane w teksty.
- Redaguje krótkie teksty w formach wypowiedzi określonych w podstawie programowej.
- Przestrzega zasad organizacji tekstu (wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapity).
- Potrafi przekształcić tekst, streszczając, rozwijając lub zapisując go w formie planu.
- Tworzy teksty użytkowe: instrukcje, zawiadomienia, ogłoszenia o pracę, ogłoszenia drobne, podanie (w kl. III), telegram, CV (w kl. III), list prywatny, tekst życzeń z niewielką pomocą nauczyciela.

- Podejmuje próby przekładu intersemiotycznego dzieł literackich, malarskich i muzycznych.
- Uczeń, tworząc różne formy wypowiedzi, posługuje się wiedzą z zakresu: fleksji (części mowy odmienne i nieodmienne), składni (zdania pytające, oznajmujące, rozkazujące, złożone, równoważniki zdania, wypowiedzenia wielokrotnie złożone), słowotwórstwa (wyrazy podstawowe, pochodne, budowa słowotwórcza wyrazu, zapożyczenia, wulgaryzmy, synonimy, antonimy, homonimy), frazeologii (zna znaczenie popularnych mitologizmów, wyrażen i zwrotów zaczerpniętych z Biblii i świadomie stosuje je w swoich wypowiedziach).
- Umie zadawać pytania, znając wartość pytań otwartych i zamkniętych.
- Zna zasady ortograficzne i interpunkcyjne, dopuszcza się 3-4 poważne błędy ortograficzne.
- Poprawnie przenosi wyrazy.

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- Słucha krótkiej wypowiedzi i dokumentuje to odpowiedzią na pytanie.
- Rozumie mowę ciała (język niewerbalny).
- Samodzielnie buduje jedno lub dwuzdaniowe wypowiedzenia na temat lektur, zjawisk kulturowych, zainteresowań.
- Wygłasza z pamięci krótkie teksty poetyckie i fragmenty prozy.
- Zna ogólną problematykę lektur i dokumentuje to, odpowiadając na pytania.
- Przy pomocy nauczyciela tworzy wypowiedzenia wielozdaniowe.
- Czyta płynnie, ale popełnia błędy.
- Potrafi odczytać znaczenie dosłowne i symboliczne niektórych wyrażen i zwrotów.
- Odczytuje treści przekazów medialnych i innych tekstów kultury wspomagany przez nauczyciela.
- Podejmuje próby redagowania tekstów w formach wypowiedzi określonych w podstawie programowej.
- Zna zasady organizacji tekstu pisanego i stara się je stosować.
- Potrafi zredagować niektóre teksty użytkowe.
- Uczeń, tworząc własne teksty, posługuje się wiedzą z zakresu: fleksji (stosuje poprawne formy wyrazów, rozwija tekst, dodając do rzeczowników i czasowników właściwe określenia), składni (przekształca tekst, tworząc ze zdań pojedynczych-złożone, z równoważników-zdania, z konstrukcji czynnych- bierne), słowotwórstwa (stosuje synonimy, wyrazy nacechowane emocjonalnie).
- Zna zasady ortograficzne i interpunkcyjne, dopuszcza się 5 błędów ortograficznych w tekście dyktanda.
- Korzysta, w razie potrzeby, z zaproponowanej mu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

Ocenę **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczający, nie podejmuje prób poprawy ocen, nie czyta lektur ani ich fragmentów wskazanych przez nauczyciela, nie odrabia prac domowych, nie korzysta z zaproponowanej mu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

HISTORIA

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- opanował treści konieczne, wiedza ucznia jest fragmentaryczna;
- przy pomocy nauczyciela potrafi wyjaśnić znaczenia prostych pojęć;
- w minimalnym stopniu opanował zagadnienia omawiane na lekcjach;
- sporadycznie wykazuje się wybranymi informacjami historycznymi;
- szereguje wydarzenia w ciągu chronologiczne, ma ogólną orientację w posługiwaniu się osią czasu;
- odczytuje podstawowe dane kartograficzne, potrafi wskazać na mapie wybrane państwa;
- rozumie prosty tekst źródłowy;
- na lekcji przyjmuje bierną postawę, ale wykazuje chęć współpracy i odpowiednio motywowany jest w stanie przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia ;
- umie wyszukiwać w podręczniku istotne informacje o faktach, postaciach, wydarzeniach, kojarzyć postacie z wydarzeniami;

Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:
- zna i rozumie podstawowe pojęcia;
- opanował materiał podstawy programowej w stopniu zadawalającym;
- zna rodzaje źródeł historycznych, potrafi lokalizować wydarzenia na osi czasu, zna podział epok historycznych i umie je scharakteryzować;
- zna podstawowe źródła wiedzy o przeszłości, wyciąga proste wnioski z otrzymywanych informacji, dostrzega podstawowe związki przyczynowo – skutkowe pomiędzy faktami historycznymi;
- formułuje krótkie i proste wypowiedzi na zadany temat;
- wykonuje proste zadania pisemne, potrafi poprawić popełnione błędy merytoryczne;
- potrafi umiejscowić wydarzenia w przestrzeni i w czasie;
- wykazuje niewielką aktywność na lekcji, pracuje bez zapału ale nie przeszkadza innym; prowadzi zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń;
- systematycznie odrabia prace domowe;

Ocenę **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenie dostateczną, a ponadto:
- rozumie różnice pomiędzy rodzajami źródeł historycznych, potrafi nazwać ery, epoki i okresy historyczne, umie wymienić charakterystyczne cechy epok historycznych,
- prawidłowo operuje pojęciami historycznymi;
- zna i rozumie większość zagadnień poruszanych na lekcji;
- zna i rozumie większość pojęć;
- prawidłowo posługuje się terminologią historyczną, w wypowiedziach zdarzają się usterki;
- rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł;
- samodzielnie pracuje z podręcznikiem;

- dobrze posługuje się mapą;
- zna podział i rodzaje źródeł historycznych;
- analizuje teksty źródłowe;
- umie scharakteryzować poznane epoki;
- rozumie treść faktów historycznych oraz ich przyczyny i skutki;
- wypowiada się na określony temat, porównuje wydarzenia, dostrzega związki przyczynowo – skutkowe; wyciąga wnioski;
- wykazuje się aktywnością na lekcjach, czynnie pracuje w grupie, udziela pomocy innym;
- umie samodzielnie pracować z tekstem źródłowym i tekstem kultury
- potrafi korzystać z innych źródeł wiedzy historycznej (ilustracje, fotografie, obrazy, przeźrocza, mapy),
- samodzielnie redaguje notatkę w postaci planu, tabeli, opisu, schematu
- potrafi napisać wypracowanie i rozprawkę na zadany temat

Ocenę **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:
- potrafi ocenić wiarygodność różnych źródeł historycznych, umie przeliczać daty podane w różnych erach, charakteryzuje poznane epoki i okresy historyczne
- poprawnie rozumuje, sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą;
- wykonuje dodatkowe prace domowe;
- poprawnie posługuje się j. polskim w wypowiedziach ustnych i pisemnych;
- samodzielnie posługuje się mapą historyczną, linią chronologiczną oraz tekstem źródłowym;
- zna przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń, faktów i zjawisk. rolę postaci historycznych;
- interpretuje teksty źródłowe;
- samodzielnie gromadzi i referuje informacje na określone tematy;
- integruje wiedzę z różnych przedmiotów;
- systematycznie przygotowuje się do zajęć, uczestniczy w realizacji zadań dodatkowych;
- aktywnie pracuje w zespole; wnosi twórczy wkład do pracy lekcyjnej, formułuje i uzasadnia opinie, sądy, oceny, interpretuje i wyjaśnia fakty;
- Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który:

Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
- posiada wiedzę wykraczającą poza podstawę programową;
- rozwija i dokumentuje własne zainteresowania historyczne;
- umie analizować teksty źródłowe;
- wykorzystuje wiedzę z innych przedmiotów na lekcjach historii i wiedzę z różnych źródeł;
- jest krytyczny, używa odpowiedniej argumentacji;
- potrafi samodzielnie uzyskać dodatkową wiedzę na temat wybranych wydarzeń i postaci historycznych ;
- samodzielnie prowadzi lekcje asystenckie na temat wskazany przez nauczyciela
- potrafi przygotować prezentację komputerową do lekcji historii w pracowni informatycznej,
- bierze udział w wewnątrzszkolnych i zewnętrznych konkursach historycznych i uzyskuje w nich dobre wyniki, jest finalistą Wojewódzkiego Konkursu Historycznego;
- jest zawsze aktywny na lekcjach.

- swobodnie posługuje się pojęciami historycznymi, używa terminologii historycznej;

WOS

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- ma fragmentaryczną wiedzę i słabo wykształcone umiejętności, jednak w stopniu pozwalającym na kontynuowanie nauki,
- przy pomocy nauczyciela potrafi wyjaśnić znaczenie prostych pojęć,
- w minimalnym stopniu opanował zagadnienia omawiane na lekcji,
- jego postawa na lekcjach jest bierna, ale wykazuje chęć do współpracy,
- odczytuje podstawowe dane z wykresów, tabel, diagramów,
- umie wyszukać w podręczniku istotne informacje na wskazany temat,
- zna: symbole narodowe, wolności, prawa i obowiązki obywatela RP, zasady prawa wyborczego
- wymienia podstawowe zasady państwa demokratycznego, zasady ustroju RP, potrafi nazwać centralne organy państwowe i samorządowe,
- wie jak należy przygotować dokumenty niezbędne w uzyskaniu pracy, gdzie szukać informacji o możliwości zatrudnienia,
- potrafi z pomocą nauczyciela napisać CV i list motywacyjny,
- potrafi przygotować prosty komunikat prasowy i przedstawić go na forum klasy,

Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę konieczną, a ponadto:
- zna i rozumie podstawowe pojęcia,
- sporadycznie jest aktywny na lekcjach, pracuje bez zapału ale nie przeszkadza innym,
- jego wiedza jest wyrywkowa i fragmentaryczna,
- udziela odpowiedzi na proste pytania nauczyciela,
- wykonuje samodzielnie proste zadania, które przydzieli mu grupa,
- charakteryzuje: podstawowe zasady państwa demokratycznego, ustroju RP
- odróżnia państw o ustroju demokratycznym od państw niedemokratycznych i zna w nich sytuację jednostki,
- omawia proste tabele, diagramy, wykresy,
- zna podstawowe informacje dotyczące gospodarki, zna mechanizmy gospodarki rynkowej,
- zna system szkolnictwa w Polsce, wie, czym jest NATO, ONZ i Unia Europejska,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń,
- potrafi samodzielnie napisać CV i list motywacyjny
- systematycznie odrabia prace domowe,

- Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:
- w dużej mierze opanował treści i umiejętności zawarte w podstawie programowej,
- umiejętnie wykorzystuje zdobyte informacje,
- wykonuje samodzielnie typowe zadania związane z tokiem lekcji i zalecone przez nauczyciela,
- Poprawnie stosuje poznane pojęcia z dziedziny polityki i gospodarki,
- umie formułować proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne,
- potrafi interpretować diagramy, wykresy, mapki tematyczne, tabele,

- wykazuje się aktywnością na lekcjach, chętnie pracuje w grupie, udziela pomocy innym,
- analizuje teksty źródłowe,
- samodzielnie redaguje notatkę w postaci planu, tabeli, opisu, schematu,
- prawidłowo przygotowuje komunikat prasowy, dobiera ciekawe wiadomości i sprawnie przedstawia je na lekcji, zna użyte w nim pojęcia,

Ocenę **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:
- poprawnie rozumie, sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą,
- wykonuje wszystkie prace domowe, również dodatkowe,
- bardzo aktywnie uczestniczy w zajęciach,
- sprawnie i samodzielnie posługuje się różnymi źródłami wiedzy, uzasadnia odpowiedzi korzystając z wiadomości prasowych i telewizyjnych,
- potrafi posługiwać się wcześniej poznanymi pojęciami w określonych sytuacjach,
- potrafi posługiwać się źródłami, np. tekstem Konstytucji, na wybranych przykładach ocenić funkcjonowanie w praktyce zasad ustroju RP, wykorzystać wiedzę teoretyczną do oceny problemów, które są rozwiązywane przez władze centralne i samorządowe,
- uzasadnia własne poglądy i stanowiska,
- dokonuje samodzielnej oceny wydarzeń i zjawisk,
- dostrzega związki przyczynowo-skutkowe,
- potrafi łączyć wiedzę z różnych przedmiotów,
- potrafi interpretować diagramy, wykresy, tabele, mapki tematyczne i wyciągnąć wnioski,
- interpretuje teksty źródłowe,
- wyraża swoje opinie na różne tematy,
- systematycznie przygotowuje się do zajęć, uczestniczy w realizacji zadań dodatkowych,

Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
- uczeń posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową,
- rozwija własne zainteresowania, wykazuje szczególne zainteresowania przedmiotem,
- biegle operuje zdobytą wiedzą, samodzielnie rozwiązuje problemy,
- bierze udział w konkursach (odnosi sukcesy),
- jest bardzo aktywny na lekcjach,
- swobodnie posługuje się pojęciami, używa poprawnej terminologii,
- wykonuje szereg zadań dodatkowych z własnej inicjatywy,
- jest zainteresowany tym, co się dzieje w Polsce i na świecie, samodzielnie ocenia fakty i wydarzenia pojawiające się na scenie politycznej,
- umiejętnie formułuje argumenty, wypowiada się bardzo poprawnym językiem,
- potrafi zaplanować i zorganizować pracę swoją i innych,

JĘZYK ANGIELSKI

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

Gramatyka i słownictwo

- opanował niewiele zagadnień gramatycznych określonych w planie dydaktycznym;
- potrafi budować zdania, ale przeważnie niespójne, z dużą ilością błędów gramatycznych i logicznych;

- dysponuje bardzo ograniczonym zakresem słownictwa odpowiedniego do zadania;

Sluchanie

- rzadko potrafi zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów;
- potrafi zrozumieć kilka kluczowych informacji w różnorodnych tekstach i rozmowach;
- potrafi wydobyć niedużą część potrzebnych informacji, by stosownie do nich zareagować, np. dopasować różne elementy, uszeregować zdarzenia czy wypełnić tabelkę;
- potrafi zrozumieć polecenia nauczyciela, ale z pomocą lub podpowiedziami;

Mówienie

- potrafi czasem mówić spójnie, ale z częstym wahaniem na tematy określone w planie dydaktycznym;
- potrafi wyrazić swoje niektóre potrzeby, preferencje, stany, rady, sugestie, powinności, nakazy, zakazy, obowiązki i przypuszczenia, ale w bardzo ograniczonym zakresie oraz z poważnymi błędami;
- rzadko próbuje zabierać głos w rozmowie;

Czytanie

- z pomocą nauczyciela, bardzo ogólnie rozumie sens przeczytanego tekstu lub innej informacji w podręczniku, ale nie potrafi z nich wyodrębnić szczegółowych informacji;
- rzadko potrafi korzystać ze strategii stosowanych podczas czytania;
- czasami trafnie wskazuje, czy dana informacja związana z tekstem jest prawdziwa czy fałszywa, ale nie potrafi uzasadnić swojej decyzji;

Pisanie

- próbuje pisać zdania zawierające proste struktury i słownictwo;
- przeważnie pisze teksty źle zorganizowane, chaotyczne;
- używa przeważnie niepoprawnej pisowni i interpunkcji;

Praca domowa

- często praca domowa wykonana jest nieprawidłowo, bądź niesamodzielnie;

Współpraca w grupie

- jest bardzo biernym członkiem grupy, często jego rola ogranicza się do funkcji pomocniczych, mechanicznego przepisywania lub podawania materiałów służących do powstania grupowej pracy projektowej;

Umiejętność samodzielnego uczenia się

- prawie nigdy nie podejmuje prób samodzielnego zdobywania wiedzy, wymaga ciągłej pomocy i wskazówek;
- z trudnością korzysta ze słownika dwujęzycznego;
- w niewielkim stopniu potrafi korzystać z podręcznika i własnych notatek;

Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

Gramatyka i słownictwo

- poprawnie opanował i stosuje w praktyce niektóre zagadnienia gramatyczne określone w planie dydaktycznym;
- nie zawsze potrafi budować spójne zdania – na ogół są one bardzo krótkie i proste – często popełnia błędy gramatyczne i logiczne;
- na ogół używa słownictwa odpowiedniego do zadania, choć w ograniczonym zakresie – zna niewiele słów o charakterze bardziej złożonym czy abstrakcyjnym;

Sluchanie

- potrafi czasami zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów;
- potrafi zrozumieć część kluczowych informacji w różnorodnych tekstach i rozmowach;

- potrafi wydobyć część potrzebnych informacji i stosownie do nich zareagować, np. dopasować różne elementy, uszeregować zdarzenia, czy wypełnić tabelkę;
- potrafi zazwyczaj zrozumieć polecenia nauczyciela;

Mówienie

- potrafi mówić spójnie, ale z wyraźnym wahaniem na tematy określone w planie dydaktycznym;
- potrafi wyrazić swoje niektóre potrzeby, preferencje, stany, rady, sugestie, powinności, nakazy, zakazy, obowiązki i przypuszczenia;
- potrafi czasami w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie, ale głównie wtedy, gdy temat go szczególnie interesuje lub dotyczy;

Czytanie

- naprowadzony pytaniami pomocniczymi, z pomocą nauczyciela lub kolegów w klasie, rozumie sens ogólny tekstów zaprezentowanych w podręczniku, ale potrafi znaleźć tylko niektóre z potrzebnych informacji;
- czasami potrafi zrozumieć główne myśli w interesujących go, dość prostych i popartych ilustracjami tekstach, takich jak artykuły w prasie, ogłoszenia, instrukcje, polecenia do gier komputerowych, czy teksty z Internetu;
- czasami potrafi korzystać ze strategii stosowanych podczas czytania;

Pisanie

- potrafi napisać zdanie zawierające proste struktury i słownictwo;
- pisze teksty na ogół zorganizowane, ale niezbyt spójne;
- używa czasami niepoprawnej pisowni i interpunkcji;

Praca domowa

- czasami miewa kłopoty z prawidłowym odrobieniem prac domowych, stara się jednak wykonywać je samodzielnie i w miarę systematycznie;

Współpraca w grupie

- w niewielkim stopniu przyczynia się do powstania pracy grupowej;
- zazwyczaj ogranicza się do dostarczenia materiałów w języku polskim, pozostawiając innym członkom grupy zadanie przetworzenia ich na język angielski;

Umiejętność samodzielnego uczenia się

- rzadko podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania problemów, czy zdobywania wiedzy dodatkowej;
- wymaga pomocy i wskazówek nauczyciela lub kolegów, dzięki którym wykonuje zadania obowiązkowe;
- zna zasady korzystania ze słownika dwujęzycznego, ale robi to niechętnie, woli zapytać o nieznane słowo innych;

Ocenę **dobry** otrzymuje uczeń, który:

Gramatyka i słownictwo

- dość dobrze opanował i stosuje w praktyce zagadnienia gramatyczne określone w planie dydaktycznym;
- potrafi budować w większości przypadków spójne zdania, na ogół poprawne pod względem gramatycznym i logicznym;
- posiada szeroki zasób słownictwa, obejmujący tematykę określoną w planie dydaktycznym;

Słuchanie

- potrafi zazwyczaj zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów;
- potrafi zrozumieć większość kluczowych informacji w różnorodnych tekstach i rozmowach;

- potrafi wydobyć większość potrzebnych informacji i stosownie do nich zareagować, np. zrobić na ich podstawie krótką notatkę, uszeregować zdarzenia, czy wypełnić tabelkę;
- potrafi zrozumieć polecenia nauczyciela;

Mówienie

- potrafi mówić spójnie, choć z lekkim wahaniem na tematy określone w planie dydaktycznym;
- na ogół potrafi wyrazić swoje potrzeby, preferencje, stany, rady, sugestie, powinności, nakazy, zakazy, obowiązki i przypuszczenia;
- potrafi na ogół w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie;

Czytanie

- rozumie sens ogólny tekstów zaprezentowanych w podręczniku i umie znaleźć w nich większość potrzebnych informacji;
- potrafi zrozumieć główne myśli w interesujących go, dość prostych i popartych ilustracjami tekstach autentycznych, takich jak artykuły w prasie, ogłoszenia, instrukcje, polecenia do gier komputerowych, czy teksty z Internetu;
- najczęściej potrafi korzystać ze strategii stosowanych podczas czytania;

Pisanie

- próbuje pisać teksty użytkowe, takie jak list, pocztówka, krótka notatka czy opis, z użyciem złożonych struktur i słownictwa;
- teksty przez niego pisane, obejmujące tematy wyszczególnione w planie dydaktycznym, są na ogół dobrze zorganizowane i spójne, zawierają wszystkie istotne punkty, choć niektóre z nich są potraktowane marginalnie;
- używa przeważnie poprawnej pisowni i interpunkcji;

Praca domowa

- najczęściej z powodzeniem samodzielnie wykonuje pracę domową, wykorzystując podane instrukcje i wzory;
- prace domowe odrabia na ogół systematycznie;

Współpraca w grupie

- potrafi współpracować w grupie, choć najczęściej realizuje zadania zaproponowane przez bardziej twórczych członków grupy;

Umiejętność samodzielnego uczenia się

- czasami podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania problemów, zazwyczaj jednak potrzebuje pomocy i wskazówek odnośnie dodatkowych źródeł;
- stara się wyciągać wnioski z własnych błędów;
- korzysta jedynie ze słownika dwujęzycznego, ale czasami miewa kłopoty z wyborem odpowiedniego słowa;

Ocenę **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

Gramatyka i słownictwo

- dobrze opanował i stosuje w praktyce zagadnienia gramatyczne określone w planie dydaktycznym;
- potrafi budować spójne zdania, poprawne pod względem gramatycznym i logicznym;
- posiada bogaty zasób słownictwa, obejmujący tematykę określoną w planie dydaktycznym;

Słuchanie

- potrafi zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów opartych na materiale kursowym;
- potrafi zrozumieć kluczowe informacje w różnorodnych tekstach i rozmowach

- potrafi wydobyć szczegółowe informacje i stosownie do nich zareagować, np. zrobić na ich podstawie notatkę, uszeregować zdarzenia, czy wypełnić tabelkę;
- potrafi z łatwością zrozumieć polecenia nauczyciela;

Mówienie

- potrafi mówić płynnie i bez zawahań na tematy określone w planie dydaktycznym, np. podaje w rozbudowany sposób informacje o sobie i innych osobach, wypowiada się na temat filmów i programów telewizyjnych, różnych miejsc i obiektów w mieście, uroczystości, świąt i innych ważnych wydarzeń, zakazów, nakazów i obowiązków, zwyczajów w Polsce i krajach angielskiego obszaru językowego, planów na przyszłość;
- potrafi wyrazić swoje potrzeby, preferencje, stany, rady, sugestie, powinności, nakazy, zakazy, obowiązki i przypuszczenia;
- posługuje się poprawnym językiem, popełniając niewiele błędów;
- potrafi w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie;

Czytanie

- potrafi czytać dla przyjemności i zrozumieć główne myśli w uproszczonych lekturach i niezbyt trudnych tekstach autentycznych, takich jak artykuły w prasie, ogłoszenia, przewodniki i ulotki turystyczne, instrukcje, polecenia do gier komputerowych czy teksty z Internetu;
- potrafi korzystać ze strategii stosowanych podczas czytania;
- bez trudu potrafi wybrać odpowiednie informacje z dłuższego tekstu w podręczniku;

Pisanie

- potrafi napisać wypowiedź pisemną zawierającą złożone struktury i słownictwo na tematy wyszczególnione w planie dydaktycznym, np. napisać list, pocztówkę, informacje o sobie i innych, sporządzić opis ludzi, zwierząt, rzeczy, miejsc i uroczystości, ulubionego programu telewizyjnego lub filmu, napisać dłuższą narrację w oparciu o podane wskazówki;
- używa poprawnej pisowni i interpunkcji;

Praca domowa

- potrafi z powodzeniem samodzielnie wykonać pracę domową, wykorzystując podane instrukcje i wzory;
- prace domowe odrabia systematycznie;

Współpraca w grupie

- potrafi współpracować w grupie, zaplanować zadanie, podjąć jego realizację i doprowadzić do końca;
- wykazuje dużą dozę myślenia twórczego, ale zdarza mu się narzucać swoją wolę innym i dominować nad grupą;

Umiejętność samodzielnego uczenia się

- uczeń w sposób skuteczny wykorzystuje strategie uczenia się sugerowane przez nauczyciela;
- podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania problemów;
- potrafi wyciągać wnioski z własnych sukcesów i błędów;
- umie korzystać z różnych słowników i innych źródeł informacji;

Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który:

Gramatyka i słownictwo

- dobrze opanował i swobodnie stosuje w praktyce zagadnienia gramatyczne określone w planie dydaktycznym i niektóre wykraczające poza nakreślone ramy;
- potrafi budować złożone zdania, poprawne pod względem gramatycznym i logicznym;

- posiada bogaty zasób słownictwa, obejmujący tematykę określoną w planie dydaktycznym i wykraczający poza nią;

Sluchanie

- potrafi zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów opartych na materiale kursowym i wykraczającym poza niego, np. rozumie dialogi z filmów i sens popularnych piosenek;
- potrafi zrozumieć kluczowe informacje w różnorodnych tekstach i rozmowach ;
- potrafi wydobyć szczegółowe informacje i stosownie do nich zareagować, np. zrobić na ich podstawie notatkę, uszeregować zdarzenia, czy wypełnić tabelkę;
- potrafi z łatwością zrozumieć polecenia nauczyciela;

Mówienie

- potrafi płynnie wypowiadać się na dowolne tematy, zachowując przy tym dużą dokładność językową i bogactwo leksykalne znacznie wykraczające poza ramy nakreślone przez plan dydaktyczny;
- potrafi w naturalny i spontaniczny sposób zabierać głos w rozmowie;
- ma bardzo dobrą wymowę i intonację;

Czytanie

- potrafi czytać dla przyjemności i zrozumieć główne myśli w dłuższych autentycznych tekstach, takich jak lektury, artykuły w prasie czy teksty z Internetu;
- potrafi korzystać ze strategii stosowanych podczas czytania;
- bez trudu potrafi wybrać odpowiednie informacje z dłuższego tekstu;

Pisanie

- potrafi napisać wypowiedź pisemną zawierającą złożone struktury, słownictwo i własne przemyślenia na tematy różne, nawet wykraczające poza tematykę omawianą na zajęciach szkolnych;
- używa poprawnej pisowni i interpunkcji;

Praca domowa:

- chętnie i często z własnej inicjatywy wykonuje dodatkowe prace domowe, tam gdzie to możliwe, sprawdzając je przy użyciu klucza, a w przypadku wątpliwości konsultuje się z nauczycielem;
- pracuje samodzielnie i systematycznie;
- zadania domowe otwarte znacznie wykraczają poza wymagany poziom;

Współpraca w grupie

- potrafi współpracować w grupie, zaplanować zadanie, podjąć jego realizację i doprowadzić do końca;
- wykazuje dużą dozę myślenia twórczego;

Umiejętność samodzielnego uczenia się

- uczeń potrafi zdobywać wiedzę niezależnie od nauczyciela, potrafi korzystać z różnych słowników, mediów i wykorzystywać wiedzę z innych przedmiotów nauczania;
- zna różne techniki uczenia się i stosuje te, które są dla niego najskuteczniejsze;
- jest uczniem refleksyjnym, odpowiedzialnym za własny proces uczenia się;
- potrafi dostrzec swoje mocne i słabsze strony, określić, czemu powinien poświęcić więcej czasu;

JĘZYK NIEMIECKI

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- posiada minimum wiedzy określonej w wymaganiach programowych, które tylko w nieznacznym stopniu potrafi wykorzystać;
- czasem, lecz z trudem przekazuje wiadomości leksykalne;

- dysponuje ubogim zakresem słownictwa dla wyrażania myśli i idei;
- używa nieprawidłowych zasad ortografii i interpunkcji;
- operuje małą ilością prostych struktur gramatyczno- leksykalnych;
- buduje niespójne zdania;
- niepoprawnie używa słownictwa mylnie dodając kontekst sytuacyjny;
- potrafi mówić płynnie we fragmentach, jedynie dzięki pomocy nauczyciela;
- w wypowiedzi ustnej zawiera tylko niektóre wymagane informacje, częściowo odbiega od tematu;
- w sposób niepełny realizuje polecenia zawarte w ćwiczeniach;
- pisze teksty chaotyczne, tylko częściowo zgodne z tematem;
- rozumie tylko niektóre, proste teksty użytkowe i informacyjne;
- znajduje tylko niektóre informacje szczegółowe w tekście użytkowym i informacyjnym;
- rozumie ogólny sens tylko niewielkiej części prostych, adaptowanych tekstów;
- ogólnie rozumie tylko niektóre wypowiedzi niemieckojęzyczne wypowiadane przez różne osoby w normalnym tempie, zawierające oprócz znanej leksyki i struktur również niezrozumiałe elementy, których znaczenia można domyślić się z kontekstu;
- rozumie ogólny sens tylko niektórych prostych sytuacji komunikacyjnych, w tym intencji rozmówcy w różnych warunkach odbioru;
- wyszukuje tylko niektóre informacje szczegółowe w nieskomplikowanych wypowiedziach i dialogach;
- rozumie tylko nieliczne proste polecenia nauczyciela formułowane w języku niemieckim i prawidłowo na nie reaguje;
- nie jest aktywny, lecz stara się wykonywać polecenia nauczyciela, na ile to potrafi;
- stara się odrabiać prace domowe;
- prace domowe wykonuje często niesamodzielnie oraz w dużym stopniu nieprawidłowo;
- zeszyt prowadzi mało starannie, pismo czasami zupełnie nieczytelne, brak notatki, tylko niektóre lekcje mają odzwierciedlenie w postaci zapisu tematu lekcji.

Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- posiada podstawowy poziom znajomości słownictwa i struktur językowych;
- popełnia błędy gramatyczne mające charakter przeoczeń, świadczące o niepełnym opanowaniu struktur;
- posługuje się częściowo poprawnym językiem, lecz popełnia sporo błędów;
- pomimo trudności w formułowaniu lub rozumieniu pytań i odpowiedzi potrafi komunikować się na poziomie podstawowym;
- potrafi mówić płynnie, w zasadniczej części poszerzenie wypowiedzi wymaga pomocy nauczyciela;
- potrafi mówić w sposób zrozumiały, pomimo błędów w wymowie niektórych wyrazów i w intonacji;
- w wypowiedzi ustnej oraz pisemnej zawiera zasadniczą część wymaganych informacji;
- w większości poprawnie wykonuje polecenia zawarte w ćwiczeniach;
- w pisaniu popełnia dość liczne usterki ortograficzne i gramatyczne, co częściowo zakłóca komunikację i świadczy o niepełnym opanowaniu struktur, wypowiedź cechuje czasami niewłaściwy dobór słów;
- rozumie ogólnie dużą część prostych tekstów użytkowych i informacyjnych;
- znajduje dużą część informacji szczegółowych w tekstach użytkowych i informacyjnych;

- potrafi wyselekcjonować część niezbędnych informacji w tekście;
- ogólnie rozumie dużą część wypowiedzi niemieckojęzycznych wypowiadanych przez różne osoby w normalnym tempie, zawierających oprócz znanej leksyki i struktur również niezrozumiałe elementy, których znaczenia można domyślić się z kontekstu;
- rozumie ogólny sens dużej części prostych sytuacji komunikacyjnych, w tym intencji rozmówcy w różnych warunkach odbioru;
- wyszukuje dużą część informacji szczegółowych w nieskomplikowanych wypowiedziach i dialogach;
- rozumie dużą część prostych poleceń nauczyciela formułowanych w języku niemieckim i prawidłowo na nie reaguje;
- nie przejawia zbytnej aktywności ale wykonuje polecenia nauczyciela;
- współpracuje z grupą w realizacji zadania przy wsparciu kolegów i nauczyciela;
- zeszyt prowadzi mało starannie, pismo często nieczytelne, brakuje wielu notatek przy kolejnych lekcjach.

Ocenę **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- posiadając określoną wiedzę posługuje się w miarę poprawnym językiem;
- popełnia drobne błędy, które nie utrudniają komunikacji;
- popełnia niewielkie uchybienia w doborze słownictwa;
- dysponuje odpowiednim zakresem słownictwa;
- poprawnie operuje większością podstawowych struktur gramatyczno-leksykalnych;
- przeważnie z powodzeniem przekazuje informacje;
- w wypowiedzi ustnej stosuje wyrażenia odpowiednie dla przekazania wymaganych informacji;
- potrafi mówić płynnie przy pewnej pomocy nauczyciela;
- tworzy wypowiedź ustną, zgodną z tematem, zawierającą większość wymaganych informacji, zasadniczo poprawną fonetycznie i intonacyjnie;
- samodzielnie wykonuje polecenia zawarte w ćwiczeniach;
- tworzy prostą wypowiedź pisemną, zawierającą większość poznanych środków językowych, zasadniczo spójną, logiczną i planową, interpunkcja w zasadzie poprawna;
- rozumie ogólny sens tekstów użytkowych oraz wyszukuje większość kluczowych informacji;
- bez trudu rozumie ogólnie wypowiedź niemieckojęzyczną wypowiadaną przez różne osoby w normalnym tempie, zawierającą oprócz znanej leksyki i struktur również niezrozumiałe elementy, których znaczenia można domyślić się z kontekstu;
- sprawnie wyszukuje informacje szczegółowe w nieskomplikowanych wypowiedziach i dialogach;
- w pełni rozumie polecenia nauczyciela formułowane w języku niemieckim i prawidłowo na nie reaguje;
- bierze aktywny udział w lekcji;
- pomaga innym w pracy na zajęciach oraz z zapałem realizuje cudze pomysły;
- zeszyt prowadzi dość starannie, pismo na ogół czytelne, systematycznie uzupełniane notatki.

Ocenę **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania programowe posługując się przy tym poprawnym językiem, bogatym pod względem słownictwa;
- tylko sporadycznie popełnia błędy;

- poprawnie operuje strukturami językowymi;
- dysponuje bogatym zakresem leksyki;
- poprawnie używa niektórych elementów słownictwa o charakterze abstrakcyjnym, złożonym i ponadpodstawowym;
- z powodzeniem przekazuje wiadomości;
- mówi bez zawahań: spójnie, czysto, jasno i precyzyjnie;
- popełnia niewiele błędów mówiąc w miarę poprawnym językiem;
- bez problemu buduje pełne, rozbudowane zdania, można go łatwo zrozumieć;
- w zadaniach pisemnych uwzględnia istotne elementy;
- pisze teksty zgodne z tematem i o odpowiedniej długości;
- używa prawidłowej pisowni i interpunkcji;
- tworzy wypowiedź, którą cechuje bogate słownictwo i frazeologia;
- samodzielnie tworzy płynną wypowiedź;
- w zakresie poprawności gramatycznej tworzy wypowiedź zawierającą sporadyczne błędy, które nie zakłócają w żaden sposób komunikacji oraz nieliczne błędy w pisowni nie zmieniające znaczenia wyrazu;
- bezbłędnie wykonuje polecenia zawarte w ćwiczeniach;
- bez większych problemów rozumie tekst autentyczny i użytkowy;
- rozumie kluczowe informacje w tekście, bez kłopotu je wyszukuje i przekształca w żadaną formę;
- bez trudu rozumie ogólnie wypowiedź niemieckojęzyczną wypowiedzianą przez różne osoby w normalnym tempie, zawierającą oprócz znanej leksyki i struktur również niezrozumiałe elementy, których znaczenia można domyślić się z kontekstu;
- w pełni rozumie polecenia nauczyciela;
- z łatwością reaguje na polecenia nauczyciela;
- bierze aktywny udział w lekcji;
- potrafi pracować samodzielnie i w grupie;
- podejmuje szereg zadań dodatkowych o charakterze dobrowolnym;
- bierze udział w konkursach z języka niemieckiego wymagających sprecyzowanej wiedzy i umiejętności;
- wykazuje się aktywną postawą w klasie, niejednokrotnie inicjuje przedsięwzięcia dodatkowe;
- zeszyt prowadzi bardzo starannie, pismo czytelne, notatki systematyczne.

Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- wiedzę bez problemu wykorzystuje w praktyce, posługując się poprawnym językiem;
- z własnej inicjatywy rozwija zainteresowania lingwistyczne;
- wyraźnie wybiega poza podstawowe wymagania programowe, samodzielnie poszukując niezbędnych informacji;
- spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobry;
- jeśli w tekście występują nowe struktury gramatyczne lub nieznane słownictwo, radzi sobie ze zrozumieniem tych tekstów na podstawie kontekstu sytuacyjnego i stosując umiejętność wysnuwania wniosków przyczynowo- skutkowych;
- tworzy wypowiedzi ustne i pisemne wyróżniające się w jednym lub kilku zakresach np. wyjątkowe bogactwo leksyki, spontaniczna i naturalna wypowiedź, ciekawe ujęcie tematu, znajomość struktur gramatycznych wykraczających poza program nauczania dla danej klasy;
- bez trudu rozumie prezentowane wypowiedzi niemieckojęzyczne;
- korzysta z różnych źródeł informacji;

- chętnie i często uczestniczy w lekcji;
- potrafi pracować samodzielnie i w grupie;
- pracuje systematycznie i sumiennie;
- bierze aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych/ dodatkowych z języka niemieckiego;
- podejmuje się z własnej inicjatywy realizacji różnych zadań, wykazując pomysłowość oraz służąc swą wiedzą członkom grup zadaniowych;
- osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych;
- podejmuje się przygotowania bezbłędnych pomocy dydaktycznych, opracowania materiałów przygotowanych dowolną techniką;
- chętnie i często z własnej inicjatywy wykonuje dodatkowe prace domowe;
- zeszyt przedmiotowy prowadzi bardzo starannie, dokonuje samodzielnych notatek, włączając do niego informacje zdobyte z innych źródeł.

MATEMATYKA

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- intuicyjnie rozumie pojęcia;
- zna nazwy pojęć;
- potrafi podać przykłady modeli dla tych pojęć;
- intuicyjnie rozumie podstawowe twierdzenia;
- potrafi wskazać założenie i tezę;
- zna symbole matematyczne;
- potrafi wskazać dane, niewiadome;
- wykonuje rysunki z oznaczeniami do typowych zadań;
- tworzy z pomocą nauczyciela proste teksty w stylu matematycznym;
- odczytuje z pomocą nauczyciela, dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- zna zasady stosowania prostych algorytmów;
- stosuje proste algorytmy, z pomocą nauczyciela;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych, z pomocą nauczyciela;
- prezentuje wyniki swojej pracy w sposób narzucony przez nauczyciela.

Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi przeczytać definicje zapisane za pomocą symboli;
- potrafi stosować twierdzenia w typowych zadaniach;
- potrafi podać przykład potwierdzający prawdziwość twierdzenia;
- potrafi naśladować podane rozwiązania w sytuacjach analogicznych;
- tworzy proste teksty w stylu matematycznym;
- odczytuje dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel;
- stosuje podstawowe algorytmy w typowych zadaniach;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania typowych problemów praktycznych;
- prezentuje wyniki swojej pracy w sposób jednolity, wybrany przez siebie;
- stara się zrozumieć zadany problem.

Ocenę **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi formułować definicje, zapisać je;

- potrafi operować pojęciami, stosować je;
- potrafi sformułować twierdzenia proste i odwrotne;
- potrafi przeprowadzić proste wnioskowania;
- analizuje treść zadania;
- układa plan rozwiązania;
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania;
- tworzy teksty matematyczne z użyciem symboli;
- stosuje algorytmy w sposób efektywny;
- potrafi sprawdzić wyniki po zastosowaniu algorytmów;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania różnych problemów praktycznych;
- prezentuje wyniki swojej pracy na różne sposoby, nie zawsze dobrze dobrane do problemu;
- zadaje pytania związane z postawionym problemem;
- stara się stworzyć przyjazną atmosferę i zachęca innych do pracy.

Ocenę **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- umie klasyfikować pojęcia;
- podaje szczególne przypadki;
- uzasadnia twierdzenia w nieskomplikowanych przypadkach;
- stosuje uogólnienia i analogie do formułowanych hipotez;
- umie analizować i doskonalić swoje rozwiązania;
- odczytuje i porównuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, wykresów;
- stosuje algorytmy uwzględniając nietypowe rozwiązania, szczególne przypadki i uogólnienia;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania nietypowych problemów z innych dziedzin;
- prezentuje wyniki swojej pracy we właściwie wybrany przez siebie sposób;
- wskazuje pomysły na rozwiązanie problemu;
- dba o jakość pracy, przypomina reguły pracy grupowej.

Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- uogólnia, wykorzystuje uogólnienia i analogie;
- operuje twierdzeniami i dowodzi je;
- potrafi oryginalnie rozwiązać zadanie, także o podwyższonym stopniu trudności;
- samodzielnie potrafi formułować definicje i twierdzenia z użyciem symboli matematycznych;
- odczytuje i analizuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, wykresów;
- stosuje algorytmy w zadaniach nietypowych;
- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania skomplikowanych problemów z innych dziedzin;
- prezentuje wyniki swojej pracy w różnorodny sposób;
- dobiera formę prezentacji do problemu;
- wspiera członków grupy potrzebujących pomocy.

FIZYKA

Wymagania na poszczególne oceny, opracowane w oparciu o następujące kryteria wymagań programowych:

(poziom wymagań – ocena)

- wymagania konieczne - dopuszczający
- wymagania podstawowe -dostateczny
- wymagania rozszerzające - dobry
- wymagania dopełniające - bardzo dobry
- wymagania wykraczające – celujący

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- opanował wiadomości teoretyczne, chociaż podczas prezentowania ich popełnia drobne błędy, lecz potrafi je skorygować przy pomocy nauczyciela;
- właściwie używa pojęć fizycznych, choć ma trudności przy ich wyjaśnianiu;
- potrafi wskazać zjawiska i prawidłowości fizyczne, które wykorzystano w urządzeniach omówionych na lekcjach;
- potrafi wykonać proste pomiary i zanotować wyniki doświadczeń i obserwacji;
- potrafi wskazać zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń omówionych na lekcjach;
- potrafi rozwiązywać typowe zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności (wymagające zastosowania jednego wzoru);
- pracuje systematycznie, odrabia prace domowe i jest przygotowany do lekcji.

Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- opanował wiadomości teoretyczne i potrafi je przedstawiać;
- właściwie używa pojęć fizycznych i potrafi je wyjaśniać;
- potrafi wskazać zastosowania praktyczne zjawisk fizycznych omawianych na lekcjach;
- potrafi posługiwać się omówionymi przyrządami pomiarowymi;
- potrafi opisać wyniki doświadczenia oraz formułować wnioski;
- potrafi rozwiązywać zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności (wymagające zastosowania większej liczby wzorów), chociaż popełnia drobne błędy obliczeniowe;
- umie odczytywać i sporządzać wykresy;
- aktywnie uczestniczy w lekcji i systematycznie odrabia prace domowe;
- potrafi wskazać skutki niewłaściwego użytkowania urządzeń omówionych na lekcjach.

Ocenę **dobry** otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania podstawowe, a ponadto:

- potrafi przewidywać przebieg zjawisk;
- potrafi wskazać skutki niewłaściwego stosowania omówionych przyrządów i urządzeń;
- potrafi formułować własne sądy;
- potrafi wyszukiwać potrzebne informacje;;
- potrafi wyjaśnić doświadczenia, pokazy wykonywane na lekcjach;
- potrafi kojarzyć zjawiska, poprawnie analizować przyczyny i skutki zdarzeń oraz wyciągać z nich wnioski;
- potrafi planować doświadczenia i na podstawie znajomości praw fizyki przewidywać ich przebieg;
- potrafi rozwiązywać zadania obliczeniowe, wymagające użycia i przekształcenia kilku wzorów;
- potrafi odczytywać i sporządzać wykresy.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń który spełnia wymagania dopełniające:

- potrafi interpretować zjawiska fizyczne;
- potrafi wykorzystywać poznane związki przyczynowo-skutkowe do rozwiązywania zadań obliczeniowych;

- potrafi przewidywać i wyjaśniać skutki niewłaściwego użytkowania omówionych przyrządów i urządzeń;
- potrafi formułować, prezentować i uzasadniać własne sądy;
- potrafi poprawnie odczytywać, sporządzać i przekształcać wykresy;
- potrafi organizować swoją naukę i pracę na lekcji oraz współpracować w zespole uczniowskim;
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji;
- potrafi rozwiązywać zadania obliczeniowe na poziomie gimnazjalnym;
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i systematycznie odrabia prace domowe;
- dostrzega i potrafi wymienić przykłady związków fizyki z innymi działami nauki oraz zastosowania wiedzy fizycznej w technice.

Wymagania wykraczające, na ocenę **celującą**, spełnia uczeń, który spełnił wymagania dopełniające oraz wyróżnia się w przynajmniej jednym z podanych punktów:

- szczególnie interesuje się określoną dziedziną fizyki lub astronomii, samodzielnie dociera do różnych źródeł informacji naukowej;
- prowadzi badania, opracowuje wyniki i przedstawia je w formie projektów uczniowskich czy sprawozdań z prac naukowo-badawczych;
- samodzielnie wykonuje modele, przyrządy i pomoce dydaktyczne;
- uczestniczy i odnosi sukcesy w konkursach i zawodach z fizyki i astronomii.

CHEMIA

Ocenę dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w podstawie programowej, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia;
- zna symbole podstawowych pierwiastków;
- zna podstawowe pojęcia chemiczne i prawa chemiczne;
- ma kłopoty z napisaniem prostych wzorów chemicznych i najprostszych równań reakcji nawet z pomocą nauczyciela;
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności;
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje proste doświadczenia chemiczne;
- prowadzi zeszyt przedmiotowy, odrabia prace domowe;
- nie pracuje aktywnie na lekcjach.

Ocenę dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- opanował w zakresie podstawowym te wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, które są konieczne do dalszego kształcenia;
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań teoretycznych lub praktycznych;
- potrafi zapisać proste wzory chemiczne na podstawie podanych wartościowości;
- wykonuje proste obliczenia chemiczne na podstawie wzoru, definicji, prawa; rozwiązuje zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności;
- z pomocą nauczyciela korzysta ze źródeł wiedzy, takich jak: układ okresowy pierwiastków chemicznych, wykresy, tablice chemiczne;
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne;
- z pomocą nauczyciela zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych;

- w czasie zajęć wykazuje aktywność sporadyczną.

Ocenę dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej;
- potrafi poznane wiadomości logicznie powiązać i zastosować w sytuacjach teoretycznych i praktycznych;
- umie samodzielnie ustalać wzory chemiczne związków chemicznych;
- potrafi zapisać, bilansować i odczytać równania reakcji chemicznych;
- potrafi bezpiecznie wykonywać doświadczenia chemiczne i formułować obserwacje;
- korzysta z układu okresowego pierwiastków chemicznych, wykresów, tablic chemicznych i innych źródeł wiedzy chemicznej;
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności;
- czynnie uczestniczy w lekcjach.

Ocenę bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej;
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach;
- umie powiązać poznane wiadomości w logiczną informację i wykorzystać poznaną wiedzę do wyjaśniania zachodzących procesów i zjawisk;
- potrafi biegle pisać wzory sumaryczne, strukturalne i elektronowe cząsteczek związków chemicznych;
- biegle zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności;
- biegle zapisuje równania reakcji chemicznych, samodzielnie je układa i odczytuje;
- potrafi samodzielnie zaplanować i wykonać doświadczenie chemiczne, formułować wnioski i przewidywać przebieg reakcji chemicznej;
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np. układu okresowego pierwiastków chemicznych, wykresów, tablic chemicznych, encyklopedii, Internetu;
- aktywnie uczestniczy w zajęciach.

Ocenę celujący otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności wykraczające poza obowiązkowe treści nauczania zawarte w podstawie programowej;
- wykorzystuje wiedzę z innych przedmiotów na lekcjach chemii;
- rozwija i dokumentuje własne zainteresowania przedmiotami przyrodniczymi;
- stosuje wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych), umie formułować problemy i proponuje nietypowe rozwiązania;
- formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk;
- osiąga sukcesy w szkolnych i pozaszkolnych konkursach chemicznych;
- podejmuje się opracowania materiałów, przygotowanych dowolną techniką, o dużych walorach poznawczych, służących innym uczniom;
- jest zawsze aktywny na lekcjach, zainteresowany tym, co dzieje się na lekcjach.

BIOLOGIA

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności zawartych w podstawie programowej, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia;
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela;
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne;
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej;
- jest mało aktywny na lekcji;
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 33% -do 50% punktów;
Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:
- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, oraz takie, które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych;
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności;
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedia, tablice, wykresy, itp.;
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym;
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 51% do 74% punktów;

Ocenę **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności;
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela;
- posługuje się mikroskopem i zna sprzęt laboratoryjny;
- wykonuje proste preparaty mikroskopowe;
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania;
- jest aktywny na lekcji;
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 90% punktów;

Ocenę **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności zawarte w podstawie programowej;
- wykazuje szczególne zainteresowanie biologią;
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach;
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji;
- potrafi planować i bezpiecznie prowadzić doświadczenia i hodowle przyrodnicze;
- sprawnie posługuje się mikroskopem, lupą oraz sprzętem laboratoryjnym;
- potrafi samodzielnie wykonać preparaty mikroskopowe i opisać je;
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną;
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 91% do 100% punktów możliwych do zdobycia;

Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności zawarte w podstawie programowej, będące efektem jego samodzielnej pracy;
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią biologiczną;
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych;
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy;
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych;

- wykorzystuje zdobytą wiedzę na innych przedmiotach;
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji;
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym;
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią;
- bierze udział w konkursach biologicznych na terenie szkoły i poza nią;
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia i w pełni odpowiada na dodatkowe pytania;

GEOGRAFIA

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- opanowała wiadomości i umiejętności zawarte w podstawie programowej, będące efektem jego samodzielnej pracy,
- prezentuje biegle swoje wiadomości posługując się terminologią geograficzną,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów geograficznych,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje twórcze prace naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- w pracach pisemnych osiąga 96% do 100% punktów do zdobycia i w pełni odpowiada na dodatkowe pytania,
- bierze udział w konkursach geograficznych na terenie szkoły i poza nią,
- bezbłędnie odczytuje obiekty geograficzne z mapy konturowej świata.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności zawarte w podstawie programowej,
- wykazuje szczególne zainteresowania geografiami,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzić doświadczenia geograficzne,
- sprawnie posługuje się różnorodnymi mapami, w tym konturowymi,
- sprawnie analizuje i interpretuje różnorodne mapy oraz wyciąga wnioski,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią geograficzną,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga 91% do 95% punktów możliwych do zdobycia.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkole i pozaszkolnej działalności,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- posługuje się mapą fizyczną świata dokonując jej analizy,

- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- jest aktywny na lekcji,
- w pracach pisemnych osiąga 75% do 90% punktów.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu geografii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- odczytuje podstawowe wiadomości z mapy,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słownik, encyklopedia, tablice, wykresy, it.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 51% do 74% punktów

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności zawarte w podstawie programowej, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela odczytuje informacje z mapy,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii geograficznej,
- jest mało aktywny na lekcji,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga 33% do 50% punktów.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- nie potrafi posługiwać się mapą,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązywania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,

INFORMATYKA

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował umiejętności i wiedzy z zakresu materiału,
- nie zna terminologii informatycznej,
- nie stosuje bezpiecznej obsługi komputera,
- nie potrafi poprawnie uruchomić komputera i zamykać systemu.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- częściowo opanował umiejętności i wiedzę z zakresu materiału
- częściowo zna terminologię informatyczną, ale nie potrafi jej zastosować,
- bezpiecznie obsługuje komputer,
- zadaną pracę wykonuje z pomocą nauczyciela,
- ma problemy przy pracy w najprostszych aplikacjach,
- poprawnie uruchamia komputer i zamyka system,
- poprawnie uruchamia i zamyka proste aplikacje,

- odrabia prace domowe.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności i wiedzę z zakresu materiału w sposób zadawalający,
- zna terminologię informatyczną, ale ma trudności z jej zastosowaniem,
- poprawnie i bezpiecznie obsługuje komputer,
- nie potrafi rozwiązywać problemów wynikających w trakcie wykonywania zadań,
- poprawnie pracuje tylko w jednej aplikacji jednocześnie,
- systematycznie odrabia prace domowe.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- dobrze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu materiału programowego,
- posługuje się terminologią informatyczną,
- poprawnie i bezpiecznie obsługuje komputer,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje problemy wynikające w trakcie wykonywania zadań,
- pracuje w kilku aplikacjach jednocześnie,
- systematycznie i poprawnie odrabia większość prac domowych,
- zazwyczaj jest przygotowany do lekcji.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- bardzo dobrze opanował umiejętności i wiedzę z zakresu materiału programowego,
- biegle i poprawnie posługuje się terminologią informatyczną,
- biegle i bezpiecznie obsługuje komputer,
- samodzielnie rozwiązuje problemy wynikające w trakcie wykonywania zadań programowych,
- biegle pracuje w kilku aplikacjach jednocześnie,
- jest aktywny,
- systematycznie i poprawnie odrabia prace domowe,
- zawsze jest przygotowany do lekcji.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- osiągnięcia ucznia są oryginalne i twórcze, wskazujące na pełną samodzielność,
- umie samodzielnie zdobywać wiedzę z różnych mediów,
- wykazuje inicjatywę rozwiązywania konkretnych problemów,
- wykonuje z własnej inicjatywy dodatkowe prace,
- bierze udział w konkursach,
- wykonuje prace na rzecz szkoły i pracowni,
- wyróżnia się aktywnością podczas lekcji.

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- Inicjuje dyskusję,
- Przedstawia własne, racjonalne koncepcje rozwiązań, działań, przedsięwzięć,
- Systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, dzieli się tym z grupą,
- Odnajduje analogie, wskazuje szanse i zagrożenia określonych rozwiązań, wyraża własny, krytyczny, twórczy stosunek do omawianych zagadnień,

- Argumentuje w obronie własnych poglądów,
- Zdobył w pełni wiedzę z zakresu podstawy programowej.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- Sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych źródeł informacji,
- Samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy postawione przez nauczyciela,
- Jest aktywny na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych (zawodach, konkursach),
- Bezbłędnie wykonuje czynności ratownicze, koryguje błędy kolegów,
- Odpowiednio wykorzystuje sprzęt i środki ratownicze,
- Sprawnie wyszukuje w różnych źródłach informacje o sposobach alternatywnego działania (także doraźnego),
- Umie pokierować grupą rówieśniczą,
- Sprawnie wykorzystuje wiedzę z różnych przedmiotów do rozwiązywania zadań z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- Samodzielnie korzysta ze wskazanych źródeł informacji,
- Poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo – skutkowych,
- Samodzielnie wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu złożoności,
- Podejmuje wybrane zadania dodatkowe,
- Jest aktywny w czasie lekcji,
- Poprawnie wykonuje czynności ratownicze, umie dobrać potrzebny sprzęt i wykorzystać niektóre środki ratownicze.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- Pod kierunkiem nauczyciela wykorzystuje podstawowe źródła informacji,
- Samodzielnie wykonuje proste zadania w trakcie zajęć,
- Przejawia przeciętną aktywność,
- Opanował podstawowe elementy podstawy programowej, pozwalające na podjęcie w otoczeniu działań ratowniczych i zabezpieczających.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- Przy pomocy nauczyciela wykonuje proste polecenia, wykorzystując podstawowe umiejętności,
- Wykazuje duże braki w podstawowej wiedzy z przedmiotu.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- Nie potrafi wykonać prostych poleceń, wymagających zastosowania podstawowych umiejętności,
- Wykazuje braki w wiedzy, które uniemożliwiają dalszy rozwój w ramach przedmiotu.

PLASTYKA

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- opanował minimum wiedzy niezbędnej do dalszej edukacji w zakresie nazywania i rozróżniania kierunków w sztuce od prehistorii do współczesności;
 - przy pomocy nauczyciela rozróżnia działa sztuki;
 - posiada minimum wiedzy i umiejętności objętej wymaganiami programowymi;
 - za pomocą nauczyciela rozróżnia środki wyrazu plastycznego;
- podejmuje proste działania plastyczne, jednak nie wykazuje się starannością i zaangażowaniem w realizację podanych problemów.

Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- poprawnie zapamiętuje wiadomości niezbędne w zakresie określania i nazywania istotnych cech sztuki europejskiej i polskiej od prehistorii do współczesności;
- podaje nazwiska nielicznych artystów ze świata sztuki;
- za pomocą nauczyciela analizuje wybrane dzieła sztuki;
- potrafi przypomnieć sobie pewne terminy, reguły, wykazując elementarny poziom zrozumienia poruszanych problemów;
- uczestniczy w odbiorze bodźców, podejmuje działania, wybiera proste i łatwe sposoby realizacji z tendencją do odtwarzania.

Ocenę **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi przedstawić wiadomości z plastyki w innej formie niż zapamiętał;
- potrafi uporządkować wiedzę i uczynić ją podstawą prostego wnioskowania w zakresie wskazania śladów kultury antycznej w dziełach sztuki współczesnej;
- zna istotne cechy sztuki od prehistorii do czasów współczesnych;
- rozróżnia, nazywa dzieła sztuki poszczególnych epok, podaje nazwiska znanych artystów;
- potrafi przy pomocy nauczyciela zanalizować dzieło sztuki;
- zna podstawowe funkcje sztuki;
- zna cechy jakościowe problemów plastycznych, potrafi je nazwać, rozróżnić i wskazać;
- potrafi korzystać z podręcznika, potrafi wskazać rzeczy istotne i ważne w problemie plastycznym;
- jest dość systematyczny w prowadzeniu zapisu lekcji, w miarę możliwości wykonuje zadania domowe;
- reaguje na bodźce, przejawia nowe sposoby zachowania, aktywności w kontakcie ze sztuką;
- tworzy prace plastyczne, które cechuje dobre zrozumienie problemów a tym samym sprawne, estetyczne ilustrowanie zagadnień.

Ocenę **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi biegle stosować wiadomości i umiejętności w zakresie związków kultury starożytnej, greckiej i rzymskiej z kulturą europejską, odnajduje ślady kultury antycznej w późniejszych epokach;
- zna, rozumie, rozpoznaje wielkie dzieła sztuki od prehistorii do współczesności;
- wykazuje się sporą wiedzą na temat artystów tworzących na przełomie wieków;
- analizuje dzieła sztuki;
- rozumie funkcje sztuki;
- zna, pojęcia, terminy i sprawnie się nimi posługuje;
- potrafi korzystać z różnych źródeł, albumów, slajdów, reprodukcji, samodzielnie rozwiązuje zadania plastyczne;
- jest systematyczny w prowadzeniu zapisu lekcji, wyczerpująco i samodzielnie realizuje zadania domowe;
- tworzy prace plastyczne, które cechuje pomysłowość, bardzo wysoki poziom realizacji przedstawionych problemów oraz estetyki wykonania.

Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- zna i potrafi stosować wiadomości w sytuacjach problemowych, złożonych, nietypowych i otwartych w zakresie kultury śródziemnomorskiej, związków kultury starożytnej, greckiej i rzymskiej z kulturą europejską;
- zna, rozumie, rozpoznaje mniej znane dzieła sztuki od prehistorii

do współczesności;

- wykazuje się nieprzeciętną wiedzą na temat artystów z całego świata;
- zna, rozumie wielorakie funkcje sztuk;
- przejawia trwały nawyk kontaktu ze sztuką, biorąc aktywny udział w życiu kulturalnym swojej okolicy poprzez wyjścia do muzeów, galerii, na koncerty itd.;
- wyróżnia się znajomością zabytków miasta w którym mieszka i okolicy;
- posiada umiejętność posługiwania się językiem plastycznym oraz zdolność rozumienia języka sztuki;
- posiada zdolność argumentowania, wyrażania i uzasadniania własnych wypowiedzi na temat sztuki, artystów, środków i sposobów obrazowania;
- ujawnia szczególne uzdolnienia plastyczne, wykonując nowatorskie i oryginalne prace plastyczne;
- posiada umiejętność dokonywania analizy i syntezy nowych dla niego zjawisk plastycznych;
- ujawnia dodatkowe zainteresowania w zakresie sztuk wizualnych;
- wykazuje inne, dodatkowe formy aktywności m.in. udział w konkursach plastycznych, projektach edukacyjnych bądź innowacjach pedagogicznych.

MUZYKA

Ocenę **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- pomimo starań nauczyciela nie przejawiał zainteresowania przedmiotem ani żadnej aktywności na lekcjach muzyki;
- nie opanował żadnych umiejętności muzycznych;
- nie potrafi zaśpiewać żadnej piosenki, nawet korzystając z pomocy nauczyciela;
- nie opanował minimum wiadomości określonych programem nauczania.

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi, korzystając z pomocy nauczyciela, zaśpiewać kilka łatwych piosenek;
- potrafi powtórzyć proste ostinato rytmiczne;
- w minimalnym zakresie opanował podstawowe informacje z historii muzyki oraz terminów muzycznych;
- aktywnie słucha prezentowanych utworów.

Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi, korzystając z pomocy nauczyciela, zaśpiewać poznane piosenki, utrzymując tonację oraz rytm;
- opanował podstawowe wiadomości z historii muzyki oraz niektóre terminy muzyczne;
- rozpoznaje niektóre motywy z twórczości słynnych kompozytorów;
- porządkuje chronologicznie epoki muzyczne;
- potrafi wymienić podstawowe gatunki muzyki rozrywkowej;
- rozpoznaje brzmienia niektórych instrumentów oraz potrafi wypowiedzieć swoje zdanie na temat wykonania utworu;
- rozpoznaje niektóre polskie tańce ludowe.

Ocenę **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- posługuje się podstawową wiedzą z historii muzyki oraz zasobem pojęć i terminów muzycznych;
- poprawnie śpiewa ze słuchu piosenki poznane na lekcjach muzyki;

- potrafi odczytać z nut proste tematy rytmiczne;
- rozpoznaje niektóre utwory z literatury muzycznej oraz określa cechy charakterystyczne;
- rozróżnia i określa podstawowe gatunki muzyki klasycznej i rozrywkowej;
- porządkuje chronologicznie epoki muzyczne, przyporządkowując im reprezentatywnych dla nich kompozytorów;
- wypowiada się na temat muzyki, charakteryzuje wykonanie utworu;
- korzysta ze źródeł informacji o muzyce;
- rozpoznaje niektóre instrumenty, formy muzyczne oraz rodzaje zespołów wykonawczych;
- rozpoznaje w utworach rytmy polskich tańców narodowych oraz popularnych tańców towarzyskich.

Ocenę **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- bezbłędnie posługuje się wiedzą z historii muzyki oraz zasobem pojęć i terminów muzycznych określonych w programie nauczania;
- poprawnie śpiewa ze słuchu piosenki poznane na lekcjach oraz proste melodie dwugłosowe;
- potrafi tworzyć proste akompaniamenty melodyczno-rytmiczne do poznanych piosenek;
- rozpoznaje utwory literatury muzycznej określone programem nauczania (rozpoznaje ich cechy, rozróżnia aparat wykonawczy, przedstawia i uzasadnia swój stosunek do słuchanego utworu);
- określa i rozróżnia podstawowe gatunki muzyki klasycznej, wybrane rodzaje muzyki jazzowej, rozrywkowej i etnicznej;
- świadomie odbiera muzykę oraz wypowiada się na jej temat (rozpoznaje rodzaje i formy muzyki wokalne, instrumentalnej i wokálně-instrumentalnej, ocenia i wartościuje jej wykonanie);
- rozpoznaje polskie i zagraniczne tańce ludowe, potrafi powtórzyć ich charakterystyczne rytmy.

Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- posługuje się wiedzą z historii muzyki oraz zasobem pojęć i terminów muzycznych wykraczających poza program nauczania;
- bezbłędnie gra i śpiewa ze słuchu oraz z nut piosenki młodzieżowe, turystyczne, pieśni patriotyczne, historyczne, ludowe, popularne melodie, tematy z literatury muzycznej, akompaniamenty do piosenek, kanony i proste melodie dwugłosowe;
- rozpoznaje utwory z poznanej oraz ponadprogramowej literatury muzycznej (rozróżnia ich cechy, rozpoznaje aparat wykonawczy, przedstawia i uzasadnia własny stosunek do słuchanego utworu);
- określa różnorodne funkcje muzyki użytkowej i artystycznej;
- ocenia i wartościuje muzykę oraz jej wykonanie, uzasadniając swoje poglądy;
- bierze czynny udział w życiu artystycznym szkoły i środowiska;
- wykazuje żywe zainteresowanie twórczością artystyczną;
- rozpoznaje oraz dostrzega wartość polskiej muzyki ludowej oraz folkloru innych narodów;
- rozpoznaje rytmy tańców towarzyskich;
- osiąga sukcesy w konkursach, przeglądach, festiwalach muzycznych lub posiada inne porównywalne osiągnięcia;
- spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobry.

ZAJĘCIA ARTYSTYCZNE PLASTYKA

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- posiada minimum wiedzy niezbędnej do dalszej edukacji w zakresie nazywania i rozróżniania kierunków w sztuce;
- przy pomocy nauczyciela rozróżnia dzieła sztuki i środki wyrazu plastycznego;
- podejmuje proste działania plastyczne jednak nie wykazuje się starannością i zaangażowaniem w realizację podanych problemów;
- wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu przekładający się na spore braki zarówno w realizacji prac domowych jak i prowadzeniu zeszytu lekcyjnego;
- zapamiętuje nieliczne wiadomości z bieżących lekcji;
- sporadycznie aktywnie uczestniczy w zajęciach.

Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- zapamiętuje wiadomości niezbędne w zakresie określania i nazywania istotnych cech sztuki europejskiej i polskiej od prehistorii do współczesności;
- zna nazwiska i imiona czołowych artystów polskich i światowych;
- przy pomocy nauczyciela analizuje wybrane dzieła sztuki;
- w realizacji działania plastycznego, wybiera proste i łatwe sposoby realizacji z tendencją do odtwarzania;
- słabo zapamiętuje i rozumie wiadomości z bieżącej lekcji oraz ma trudności z poprawnym zastosowaniem ich w wypowiedzi i praktycznym ćwiczeniu;
- poprawnie prowadzi zapis lekcji i dba o czytelność i estetykę pisma.

Ocenę **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi uporządkować wiedzę i uczynić ją podstawą prostego wnioskowania w zakresie wskazania śladów kultury antycznej w dziełach sztuki współczesnej;
- zna istotne cechy sztuki od prehistorii do czasów współczesnych;
- rozróżnia, nazwy dzieła sztuki poszczególnych epok, podaje nazwiska artystów ze świata sztuki;
- potrafi przy pomocy nauczyciela zanalizować dzieło sztuki;
- zna podstawowe funkcje sztuki;
- zna cechy jakościowe problemów plastycznych, potrafi je dość dobrze nazwać, rozróżnić wskazać;
- potrafi wskazać rzeczy istotne i ważne w problemie plastycznym;
- reaguje na bodźce, przejawia nowe sposoby zachowania, aktywności w kontakcie ze sztuką;
- wykazuje się systematycznością w prowadzeniu zapisu lekcji oraz wykonaniem zadania domowe w terminie;
- prace plastyczne wykonuje na lekcjach, zgodnie z tematem a jego wytwory plastyczne cechuje estetyka wykonania, dobre zrozumienie problemu oraz sprawne zilustrowanie zagadnień.

Ocenę **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi biegle zastosować wiadomości i umiejętności w zakresie ujawniania związków kultury starożytnej z kulturą europejską;
- zna, rozumie, rozpoznaje wielkie dzieła sztuki polskiej i światowej;
- wykazuje się sporą wiedzą na temat artystów z całego świata;
- analizuje dzieła sztuki;
- rozumie funkcje sztuki;
- zna, pojęcia, terminy i sprawnie się nimi posługuje;

- potrafi korzystać z różnych źródeł, albumów, slajdów, reprodukcji;
- samodzielnie rozwiązuje zadania plastyczne a jego wytwory plastyczne cechuje: estetyka wykonania pomysłowość oraz bardzo wysoki poziom realizacji przedstawionych problemów;
- posiada umiejętność komunikowania się za pomocą języka sztuki;
- w ustalonym terminie przedstawia do oceny zadania plastyczne, realizowane na lekcjach;
- wykorzystuje wiadomości z innych przedmiotów dla zrozumienia zagadnień rysunkowych, malarskich, rzeźbiarskich i graficznych;
- wyczerpująco i samodzielnie realizuje zadania domowe oraz systematycznie prowadzi zapis lekcji.

Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- zna i potrafi zastosować wiadomości w sytuacjach problemowych, złożonych i nowych w zakresie kultury śródziemnomorskiej;
- wykazuje twórczą postawę, oryginalność myślenia, a wypowiedzi plastyczne są projekcją ponadprzeciętnych uzdolnień oraz wkładu pracy potrzebnego dla osiągnięcia nietypowego wyniku;
- zna, rozumie, rozpoznaje dzieła sztuki polskiej i z całego świata;
- wykazuje się nieprzeciętną wiedzą na temat artystów z całego świata;
- zna i rozumie wielorakie funkcje sztuk;
- przejawia trwały nawyk kontaktu ze sztuką, biorąc aktywny udział w życiu kulturalnym swojej okolicy poprzez wyjścia do muzeów, galerii, na koncerty itd.;
- wyróżnia się znajomością zabytków swego miasta i okolicy;
- posiada umiejętność posługiwania się językiem plastycznym oraz zdolność rozumienia języka sztuki;
- wykorzystuje materiały źródłowe do samodzielnego rozwiązywania zadań edukacyjnych o wysokim stopniu trudności, w tym konkursów plastycznych, projektów bądź innowacji pedagogicznych;
- twórczo oraz samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zamiłowania a jego prace plastyczne cechuje nowość, oryginalność oraz ogromne zaangażowanie w realizację postawionych problemów;
- ujawnia dodatkowe zainteresowania w zakresie sztuk wizualnych;
- ujawnia inne formy aktywności m.in. poprzez udział w konkursach plastycznych, w realizacjach projektów edukacyjnych bądź innowacjach pedagogicznych.

ZAJĘCIA ARTYSTYCZNE MUZYCZNE

Ocenę **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- pomimo starań nauczyciela nie przejawiał zainteresowania przedmiotem ani żadnej aktywności na lekcjach muzyki;
- nie opanował żadnych umiejętności muzycznych;
- nie potrafi zaśpiewać żadnej piosenki, nawet korzystając z pomocy nauczyciela;
- nie opanował minimum wiadomości określonych programem nauczania.

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- podejmuje próby śpiewania lub recytuje piosenki;
- próbuje powtarzać najprostsze ćwiczenia rytmiczne;
- odróżnia muzykę solową od zespołowej;
- wykazuje braki w opanowaniu podstawowych wiadomości;

- zna niektóre terminy muzyczne.

Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- porządkuje chronologicznie epoki muzyczne;
- wykazuje pozytywny stosunek do przedmiotu;
- czynnie uczestniczy w zajęciach;
- stosuje solmizacyjne nazwy dźwięków;
- śpiewa w grupie z poprawną postawą śpiewaczą (alternatywnie: gra na instrumencie);
- posiada podstawowe wiadomości na temat stylów w historii muzyki.

Ocenę **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- w śpiewie popełnia drobne błędy intonacyjne;
- zna podstawowe formy muzyczne;
- zna wartości nut i pauz;
- poprawnie śpiewa pieśni objęte programem nauczania;
- rozpoznaje brzmienie większości instrumentów;
- rozumie znaczenie większości terminów muzycznych;
- wymienia i charakteryzuje epoki muzyczne

Ocenę **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi tworzyć akompaniamenty rytmiczne do poznanych piosenek;
- potrafi poprawnie zaśpiewać kilka piosenek/pieśni poznanych w ciągu roku szkolnego;
- płynnie posługuje się wiedzą z zakresu zasad i teorii muzyki;
- poprawnie śpiewa utwory jedno-, dwugłosowe;
- rozpoznaje utwory literatury muzycznej;
- umie posługiwać się zapisem muzycznym z uwzględnieniem nazw literowych;
- charakteryzuje twórczość najwybitniejszych kompozytorów oraz wskazuje cechy epok muzycznych;
- rozpoznaje instrumenty i formy muzyczne.

Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- posługuje się wiedzą z historii muzyki oraz zasobem pojęć i terminów muzycznych wykraczających poza program nauczania;
- wykazuje się umiejętnościami zdecydowanie wykraczającymi poza realizowany program nauczania;
- interpretuje różne gatunki muzyczne, wyjaśniając, w jaki sposób poszczególne elementy muzyczne wpływają na charakter słuchanych utworów;
- uczestniczy w koncertach muzycznych i przedstawia przynajmniej jedną recenzję koncertu w okresie;
- wykonuje przynajmniej jedną pracę pisemną dotyczącą zagadnień muzycznych w okresie;
- przy analizie dzieła muzycznego potrafi wykazać się wiedzą wykraczającą poza realizowany program nauczania;
- bierze czynny udział w życiu artystycznym szkoły i środowiska;
- wykazuje żywe zainteresowanie twórczością artystyczną;
- wykazuje zainteresowanie literaturą muzyczną wykraczającą poza program nauczania;
- śpiewa w dwu- lub trzygłosie;
- gra na instrumentach;
- spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobry.

ZAJĘCIA TECHNICZNE

Ocenę **celujący** uczeń otrzymuje, gdy:

- biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w sytuacjach praktycznych oraz wiedzą znacznie wykracza poza program nauczania
- osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych
- systematycznie korzysta z wielu źródeł informacji
- twórczo rozwija własne uzdolnienia
- śledzi najnowsze osiągnięcia nauki i techniki
- swoje uzdolnienia racjonalnie wykorzystuje na każdych zajęciach
- stosuje rozwiązania nietypowe
- biegłe i właściwie posługuje się urządzeniami w najbliższym otoczeniu
- wykonuje dokumentację ciekawych rozwiązań technicznych

Ocenę **bardzo** dobry uczeń otrzymuje, gdy:

- opanował pełny zakres wiedzy określonej w programie nauczania
- rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne
- prezentuje wzorowe cechy i postawy podczas zajęć
- potrafi współdziałać w grupie podczas realizacji zadań zespołowych
- ambitnie realizuje zadania indywidualne
- bardzo chętnie i często prezentuje swoje zainteresowania techniczne
- jest świadomy zasad bhp podczas pracy
- poprawnie rozpoznaje materiały, określa ich cechy
- sprawnie posługuje się narzędziami i przyborami
- cechuje się systematycznością, konsekwencją działania
- systematycznie korzysta z różnych źródeł informacji
- systematycznie, poprawnie i estetycznie prowadzi dokumentację
- właściwie posługuje się urządzeniami w najbliższym otoczeniu
- bierze udział w konkursach przedmiotowych

Ocenę **dobry** uczeń otrzymuje, gdy:

- nie opanował w pełni zakresu wiedzy określonej w programie nauczania
- rozwiązuje samodzielnie zadania teoretyczne
- wykorzystuje czas zaplanowany przez nauczyciela
- sporadycznie prezentuje swoje zainteresowania techniczne
- zna i stosuje zasady bhp
- poprawnie rozpoznaje materiały, określa ich cechy
- poprawnie posługuje się narzędziami i przyborami
- właściwie posługuje się urządzeniami w najbliższym otoczeniu
- czasami korzysta z różnych źródeł informacji
- systematycznie i poprawnie prowadzi dokumentację

Ocenę **dostateczny** uczeń otrzymuje, gdy:

- opanował minimum zakresu wiedzy określonej w programie nauczania
- rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności
- poprawnie posługuje się przyrządami i narzędziami
- poprawnie rozpoznaje materiały, określa ich podstawowe cechy
- stosuje zasady organizacji i bezpieczeństwa pracy
- mało efektywnie wykorzystuje czas pracy
- rzadko korzysta z różnych źródeł informacji
- systematycznie prowadzi dokumentację, jednak nie zawsze poprawnie

Ocenę **dopuszczający** uczeń otrzymuje, gdy:

- ma braki w opanowaniu minimum wiedzy określonej w programie nauczania
- rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności
- posługuje się prostymi przyrządami i narzędziami
- w nieznacznym stopniu potrafi posługiwać się urządzeniami z najbliższego otoczenia
- posługuje się urządzeniami w najbliższym otoczeniu
- wykazuje trudności w organizowaniu pracy, wymaga kierowania
- nie korzysta z żadnych źródeł informacji
- prowadzi dokumentację niesystematycznie i niestarannie

Ocenę **niedostateczny** uczeń otrzymuje, gdy:

- nie opanował minimum wiedzy określonej w programie nauczania
- nie jest w stanie rozwiązać podstawowych zadań
- nieumiejętnie używa prostych narzędzi i przyborów
- posługuje się niektórymi urządzeniami w najbliższym otoczeniu
- nie potrafi organizować pracy
- jest niesamodzielny
- nie korzysta z żadnych źródeł informacji
- nie prowadzi dokumentacji

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Ocenę **celujący-6** otrzymuje uczeń, który:

- Wykazuje bardzo dużą aktywność i zaangażowanie na lekcjach.
- Spełnia wszystkie wymagania na ocenę bdb-5.
- Jest zawsze przygotowany do zajęć.
- Aktywnie uczestniczy w życiu sportowym na terenie szkoły, bądź też w innych formach działalności związanych z kulturą fizyczną.
- Odnosi sukcesy w zawodach (od szczebla miejskiego), godnie reprezentuje szkołę.

Ocenę **bardzo dobry-5** otrzymuje uczeń, który:

- Opanował materiał podstawy programowej.
- Wkłada bardzo duży wysiłek w opanowaniu nowych umiejętności ruchowych: sportowych, rekreacyjnych, utylitarnych i organizacyjnych.
- Ćwiczenia wykonuje z właściwą techniką, pewnie, w odpowiednim tempie i dokładnie, zna założenia taktyczne i przepisy dyscyplin sportowych zawartych w programie.
- Posiada duże wiadomości w zakresie kultury fizycznej, edukacji zdrowotnej, bezpieczeństwa i umiejętnie wykorzystuje je w praktycznym działaniu.
- Planuje szkolne rozgrywki sportowe wg systemu pucharowego i „każdy z każdym”
- Pełni samodzielnie rolę organizatora, zawodnika, sędziego lub kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych.
- Systematycznie doskonali swoją sprawność motoryczną i wykazuje duże postępy w osobistym usprawnianiu, zna próby pomiaru sprawności fizycznej.
- Jego postawa społeczna, zaangażowanie i stosunek do wychowania fizycznego nie budzą najmniejszych zastrzeżeń, stosuje zasadę „fair play”.
- Zna symbole olimpijskie.
- Przestrzega zasad bezpieczeństwa na zajęciach, unika zachowań zagrażających zdrowiu własnemu i innych.

- Bierze aktywny udział w zajęciach SKS i zawodach sportowych, nie jest to jednak działalność systematyczna.

Ocenę **dobry-4** otrzymuje uczeń, który:

- W zasadzie opanował materiał podstawy programowej.
- Wkłada duży wysiłek w opanowaniu nowych umiejętności ruchowych: sportowych, rekreacyjnych, utylitarnych i organizacyjnych.
- Ćwiczenia wykonuje prawidłowo, lecz nie dość dokładnie z małymi błędami technicznymi.
- Posiadane wiadomości z zakresu kultury fizycznej, edukacji zdrowotnej i bezpieczeństwa potrafi wykorzystać w praktyce przy pomocy nauczyciela.
- Pełni rolę organizatora, zawodnika, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych z pomocą nauczyciela.
- Wykazuje stałe i dość dobre postępy w tym zakresie (zna przynajmniej jedną próbę pomiaru sprawności fizycznej).
- Jego postawa społeczna i stosunek do kultury fizycznej nie budzi większych zastrzeżeń.
- Nie bierze udziału w zajęciach pozalekcyjnych.

Ocenę **dostateczny-3** otrzymuje uczeń, który:

- Opanował materiał podstawy programowej na przeciętnym poziomie ze znacznymi lukami.
- Ćwiczenia wykonuje niepewnie, w nieodpowiednim tempie i z większymi błędami technicznymi.
- Wykazuje małe postępy w usprawnieniu motorycznym, nie wykazuje dużej aktywności na lekcji.
- Wysiłek wkładany przez ucznia i jego zaangażowanie są niezbyt duże, stale potrzebuje motywacji do pracy.
- W jego wiadomościach z zakresu kultury fizycznej, edukacji zdrowotnej i bezpieczeństwa są pewne luki, a tych które ma nie potrafi wykorzystać w praktyce.
- Przejawia pewne braki w zakresie wychowania społecznego, w postawie i stosunku do innych i kultury fizycznej.

Ocenę **dopuszczający-2** otrzymuje uczeń, który:

- Nie opanował materiału podstawy programowej w stopniu dostatecznym i ma poważne luki.
- Jego zaangażowanie i wysiłek wkładany w realizację zadań jest niewielki.
- Mimo stałego mobilizowania i zachęcania przez nauczyciela ćwiczenia wykonuje niechętnie i z dużymi błędami technicznymi.
- Posiada małe wiadomości z zakresu kultury fizycznej, edukacji zdrowotnej i bezpieczeństwa, nie potrafi wykonać prostych zadań związanych z samooceną.
- Nie jest pilny i wykazuje bardzo małe postępy w usprawnianiu.
- Na zajęciach wychowania fizycznego przejawia poważne braki w zakresie wychowania społecznego, ma niechętny stosunek do ćwiczeń.

Ocenę **niedostateczny-1** otrzymuje uczeń, który:

- Jest daleki od spełnienia wymagań stawianych przez podstawę programową.
- Nie wykonuje najprostszych ćwiczeń, ani żadnych powierzonych zadań na zajęciach.
- Charakteryzuje się niewiedzą w zakresie kultury fizycznej, edukacji zdrowotnej i bezpieczeństwa, z uporem i premedytacją nie udziela odpowiedzi na zadane pytanie.

- Ma lekceważący stosunek do zajęć i nie wykazuje żadnych postępów w usprawnianiu.
- Wykazuje duże i rażące braki w zakresie wychowania społecznego.
- Przekracza dozwoloną w okresie liczbę nieprzygotowań do zajęć.
- Odmawia wykonania najprostszych ćwiczeń, mimo posiadanych umiejętności.

Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego brany jest pod uwagę w szczególności wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków oraz jego indywidualne możliwości.

RELIGIA

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi skojarzyć treść modlitwy, cytatu z Pisma Świętego;
- prowadzi zeszyt przedmiotowy niestarannie, posiada liczne luki w zapisach (50%)
- wykonał zadanie domowe;
- z testu, sprawdzianu uzyskał poniżej 33% poprawnych odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej;
- podczas odpowiedzi ustnej wykazał się słabym wiązaniem faktów i wiadomości, (chaos myślowy i słowny, odpowiedź niewyraźna, pojedyncze wyrazy, dużo pytań pomocniczych);
- ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary;
- nie angażuje się w prace dodatkowe, nie uczestniczy w szkolnych rekolekcjach;

Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- posiada niezbyt dokładną znajomość sensu cytatu, modlitwy;
- prowadzi zeszyt czytelnie, zdarzają się braki tematów, prac domowych, notatek (do 5);
- zadanie domowe wykonał niestarannie ale powiązał z tematem;
- z testu, sprawdzianu uzyskał powyżej 51% poprawnych odpowiedzi;
- podczas odpowiedzi ustnej potrzebował pomocy nauczyciela, (wybiórcza znajomość treści i pojęć, odpowiedź niestaranna, częste pytania naprowadzające);
- jest mało aktywny na lekcjach;
- nie wykonuje zadań pozalekcyjnych, nie angażuje się w dodatkowe prace, jeden raz uczestniczył w szkolnych rekolekcjach;

Ocenę **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi przytoczyć sens cytatu z Pisma Świętego, modlitwy własnymi słowami;
- prowadzi zeszyt starannie, luki w zapisach (do 3 tematów);
- zadanie domowe wykonał niezbyt twórczo ale wykazał się zrozumieniem tematu;
- z testu uzyskał 50% wymagań podstawowych, 25% wymagań ponadpodstawowych, całość pracy 75% (50 % wymagań podstawowych :bardzo łatwe, łatwe, niezbędne do dalszej edukacji);
- udzielając odpowiedzi ustnej przekazał wyuczone na pamięć wiadomości, miał trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami;
- stara się być przygotowany do lekcji, chętnie w niej uczestniczy;
- niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie, uczestniczy w rekolekcjach szkolnych (2 razy);

Ocenę **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- dokładnie zna cytat z Pisma Świętego analizowany na lekcji;
- starannie prowadzi zeszyt, wszystkie tematy, prace domowe, notatki;

- posiada zadanie domowe merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji tematem, staranne, czytelne, rzeczowe;
- z testu, sprawdzianu uzyskał 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne, niezbędne), 75% wymagań ponadpodstawowych (bardzo trudne, trudne, teoretyczne, naukowe), całość pracy powyżej 91%;
- podczas odpowiedzi ustnej zaprezentował wiadomości z podręcznika i zeszytu w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem, odpowiedź pełna nie wymagająca dodatkowych pytań;
- zawsze jest przygotowany do lekcji, często zgłasza się na lekcji, wypowiada się rzeczowo;
- starannie wykonuje powierzone przez nauczyciela zadania, przejawia postawę apostołską, uczestniczy w szkolnych rekolekcjach (3 razy);

Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- dokładnie zna cytat z Pisma Świętego wraz ze znajomością źródła;
- posiada zeszyt a w nim: wszystkie tematy, zapisy, prace domowe, staranne pismo, własne materiały, ilustracje;
- posiada zadanie domowe starannie wykonane, treści wskazują na poszukiwania w różnych materiałach, dużo własnej inwencji, twórcze;
- w teście, sprawdzianie wszystkie polecenia wykonał poprawnie, powyżej 96%, rozwiązał też zadania dodatkowe;
- podczas odpowiedzi ustnej przekazał wiadomości zawarte w podręczniku i zeszycie, wypowiedź była samodzielna, pełnymi zdaniami, bogaty język, używał pojęć religijnych;
- wyróżnia się aktywnością na lekcji, korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie;
- wiele razy pomaga w różnych pracach, pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych, reprezentuje szkołę w konkursach przedmiotowych; czynnie uczestniczy w szkolnych rekolekcjach (3 razy, pomaga w oparciu liturgicznej).

§ 43.

1. Jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej stwierdzono, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwi lub utrudni kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej, szkoła, w miarę możliwości, stwarza uczniowi szansę uzupełnienia braków.

§ 44.

Egzamin klasyfikacyjny

1. Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku albo wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.
2. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.
3. Na wniosek ucznia nieklasyfikowanego z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności lub na wniosek jego rodziców (prawnych opiekunów) rada pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin klasyfikacyjny.
4. Egzamin klasyfikacyjny zdaje również uczeń:
 - 1) realizujący, na podstawie odrębnych przepisów, indywidualny tok nauki;

2) spełniający obowiązek szkolny poza szkołą.

5. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadzany dla ucznia, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, nie obejmuje obowiązkowych zajęć edukacyjnych: zajęcia techniczne, plastyka, muzyka, zajęcia artystyczne i wychowanie fizyczne oraz dodatkowych zajęć edukacyjnych.
6. Uczniowi, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, zdającemu egzamin klasyfikacyjny nie ustala się oceny zachowania.
7. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej. Uczniowie na egzaminie oceniani są zgodnie z przyjętą w szkole skalą ocen.
8. Egzamin klasyfikacyjny z plastyki, muzyki, zajęć artystycznych, zajęć technicznych, informatyki i wychowania fizycznego ma przede wszystkim formę zadań praktycznych.
9. Podanie o egzamin klasyfikacyjny dla uczniów, o których mowa w ust. 1 i 2 składa uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) do dyrektora szkoły w terminie do dnia klasyfikacyjnego posiedzenia rady pedagogicznej w danym semestrze. Termin składania podań o egzamin klasyfikacyjny dla uczniów, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 2 wyznacza się na miesiąc przed klasyfikacją. W wyjątkowych i uzasadnionych dobrem ucznia sytuacjach podanie może być złożone w innym terminie po uzgodnieniu z dyrektorem szkoły. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Termin egzaminu klasyfikacyjnego uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).
10. Egzamin klasyfikacyjny dla ucznia, o którym mowa w ust. 2,3 i 4 pkt 1, przeprowadza nauczyciel danych zajęć edukacyjnych w obecności, wskazanego przez dyrektora szkoły, nauczyciela takich samych lub pokrewnych zajęć edukacyjnych.
11. Egzamin klasyfikacyjny dla ucznia, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły, który zezwolił na spełnianie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą. W skład komisji wchodzi:
 - 1) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne stanowisko kierownicze – jako przewodniczący komisji;
 - 2) nauczyciele obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania dla odpowiedniej klasy.
12. Przewodniczący komisji uzgadnia z uczniem, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, oraz jego rodzicami (prawnymi opiekunami) liczbę zajęć edukacyjnych, z których uczeń może zdawać egzamin w ciągu jednego dnia.
13. W czasie egzaminu klasyfikacyjnego mogą być obecni – w charakterze obserwatorów – rodzice (prawni opiekunowie) ucznia.
14. Z przeprowadzonego egzaminu klasyfikacyjnego sporządza się protokół zawierający: skład komisji, termin egzaminu, zadania (ćwiczenia) egzaminacyjne, wynik egzaminu oraz ocenę ustaloną przez komisję. Do protokołu załącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
15. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu klasyfikacyjnego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły.
16. W przypadku nieklasyfikowania ucznia z obowiązkowych lub dodatkowych zajęć edukacyjnych w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „nieklasyfikowany” albo „nieklasyfikowana”.

§ 45.

1. Ustalona przez nauczyciela albo uzyskana w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych jest ostateczna, z zastrzeżeniem § 46.
2. Ustalona przez nauczyciela albo uzyskana w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego negatywna roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego, z zastrzeżeniem § 46 i § 48 ust. 1.
3. Ustalona przez wychowawcę klasy roczna ocena klasyfikacyjna zachowania jest ostateczna, z zastrzeżeniem § 46.

§ 46.**Egzamin sprawdzający**

1. Jeżeli uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, zgłaszają swoje zastrzeżenia składając podanie do dyrektora szkoły, w terminie 7 dni od zakończenia zajęć dydaktyczno – wychowawczych. Dyrektor na podstawie dokumentacji orzeka o zasadności przedłożonego zastrzeżenia.
2. W przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, dyrektor szkoły powołuje komisję, która:
 - 1) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych – przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia, w formie pisemnej i ustnej, oraz ustala roczną ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych;
 - 2) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania – ustala roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania w drodze głosowania zwykłą większością głosów; w przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego komisji.
3. Sprawdzian, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, przeprowadza się nie później niż w terminie 5 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 1. Termin sprawdzianu uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).
4. W skład komisji wchodzi:
 - 1) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych:
 - a) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne stanowisko kierownicze – jako przewodniczący komisji,
 - b) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne,
 - c) dwóch nauczycieli z danej lub innej szkoły tego samego typu prowadzących takie same zajęcia edukacyjne;
 - 2) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania:
 - a) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne stanowisko kierownicze – jako przewodniczący komisji,
 - b) wychowawca klasy,
 - c) wskazany przez dyrektora szkoły nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w danej klasie,
 - d) pedagog,
 - e) przedstawiciel samorządu uczniowskiego,
 - f) przedstawiciel rady rodziców.
5. Nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne, o którym mowa w ust. 4 pkt 1) lit. b, może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne, z tym, że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.

6. Ustalona przez komisję roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych oraz roczna ocena klasyfikacyjna zachowania nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczną, z wyjątkiem niedostatecznej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, która może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego, z zastrzeżeniem § 48 ust. 1.
7. Z prac komisji sporządza się protokół zawierający: skład komisji, termin sprawdzianu, pytania (zadania) sprawdzające, wynik sprawdzianu oraz ocenę ustaloną przez komisję (w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych); skład komisji, termin posiedzenia komisji, wynik głosowania, ustaloną ocenę zachowania wraz z uzasadnieniem (w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania). Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
8. Do protokołu egzaminu sprawdzającego z zajęć edukacyjnych dołącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia.
9. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły.
10. Przepisy ust. 1-9 stosuje się odpowiednio w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych uzyskanej w wyniku egzaminu poprawkowego, z tym że termin do zgłoszenia zastrzeżeń wynosi 5 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu poprawkowego. W tym przypadku ocena ustalona przez komisję jest ostateczna.

§ 47.

Promocja uczniów

1. Uczeń otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, uzyskał pozytywne roczne oceny klasyfikacyjne, z zastrzeżeniem § 42 ust. 8 oraz § 48 ust. 9.
2. Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał z obowiązkowych zajęć edukacyjnych średnią ocen co najmniej 4,75 oraz co najmniej bardzo dobrą ocenę zachowania, otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej z wyróżnieniem.
3. Uczniowi, który uczęszczał na dodatkowe zajęcia edukacyjne lub religię albo etykę, do średniej ocen, o której mowa w ust. 4, wlicza się także roczne oceny uzyskane z tych zajęć.
4. Ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym promuje się do klasy programowo wyższej, uwzględniając specyfikę kształcenia tego ucznia, w porozumieniu z rodzicami (prawnymi opiekunami).
5. Laureaci konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim i ponadwojewódzkim oraz laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych otrzymują z danych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną. Uczeń, który tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim i ponadwojewódzkim bądź laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej uzyskał po ustaleniu albo uzyskaniu rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, otrzymuje z tych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną końcową ocenę klasyfikacyjną.
6. Uczeń, który nie spełnił warunków określonych w ust. 1, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej i powtarza klasę, z zastrzeżeniem § 48 ust. 9.

§ 48.

Egzamin poprawkowy

1. Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał negatywną ocenę z jednych albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może zdawać egzamin poprawkowy.
2. Egzamin poprawkowy składa się z części pisemnej oraz części ustnej, z wyjątkiem egzaminu z plastyki, muzyki, zajęć artystycznych, zajęć technicznych, informatyki,

technologii informacyjnej, zajęć komputerowych oraz wychowania fizycznego, z których egzamin ma przede wszystkim formę zadań praktycznych. W celu pozytywnego zaliczenia egzaminu poprawkowego uczeń musi uzyskać minimum 33% poprawnych odpowiedzi, razem z części pisemnej i ustnej.

3. Termin egzaminu poprawkowego wyznacza dyrektor szkoły do dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno – wychowawczych. Egzamin poprawkowy przeprowadza się w ostatnim tygodniu ferii letnich na pisemną prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów); prośba o egzamin poprawkowy składana jest do dyrektora szkoły w terminie do dnia klasyfikacyjnego posiedzenia rady pedagogicznej. W wyjątkowych i uzasadnionych dobrem ucznia przypadkach wnioski o egzamin poprawkowy może być złożony w innym terminie po uzgodnieniu z dyrektorem szkoły.
4. Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły w składzie:
 - 1) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne stanowisko kierownicze – jako przewodniczący komisji;
 - 2) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne - jako egzaminujący;
 - 3) nauczyciel prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne – jako członek komisji.
5. Nauczyciel egzaminujący może być zwolniony z udziału w pracach komisji na własną prośbę lub z innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne, z tym, że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.
6. Z przeprowadzonego egzaminu poprawkowego sporządza się protokół zawierający: skład komisji, termin egzaminu, pytania egzaminacyjne, wynik egzaminu oraz ocenę ustaloną przez komisję. Do protokołu dołącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia, w którym wpisuje się datę egzaminu oraz ustaloną ocenę.
7. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły, nie później niż do końca września.
8. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej i powtarza klasę, z zastrzeżeniem ust. 9.
9. Uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia, rada pedagogiczna może jeden raz w ciągu danego etapu edukacyjnego promować do klasy programowo wyższej ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, pod warunkiem, że te obowiązkowe zajęcia edukacyjne są, zgodnie ze szkolnym planem nauczania realizowane w klasie programowo wyższej.

§ 49.

Projekt edukacyjny

1. Uczniowie gimnazjum biorą udział w realizacji projektu edukacyjnego, którego szczegółowe warunki realizacji określa dyrektor w porozumieniu z radą pedagogiczną.
2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, uniemożliwiających udział ucznia w realizacji projektu edukacyjnego, dyrektor gimnazjum może zwolnić ucznia z realizacji projektu edukacyjnego:
 - 1) nauczanie indywidualne;
 - 2) realizacja obowiązku szkolnego poza szkołą;
 - 3) indywidualny program lub tok nauki;
 - 4) inne przypadki (np. zmiana szkoły, przewlekła choroba).
3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, na świadectwie ukończenia gimnazjum w miejscu przeznaczonym na wpisanie informacji o udziale ucznia w realizacji projektu edukacyjnego wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.”;

§ 50.**Egzamin przeprowadzany w ostatnim roku nauki w gimnazjum**

1. W klasie III gimnazjum jest przeprowadzany egzamin, obejmujący:
 - 1) w części pierwszej (humanistycznej): wiadomości z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie oraz z zakresu języka polskiego;
 - 2) w części drugiej (matematyczno-przyrodniczej): wiadomości z zakresu przedmiotów przyrodniczych: biologii, geografii, fizyki i chemii oraz z zakresu matematyki;
 - 3) w części trzeciej: wiadomości i umiejętności z zakresu języka obcego nowożytnego.
2. Egzamin gimnazjalny w szkołach dla dzieci i młodzieży przeprowadza się w kwietniu, w terminie ustalonym przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.
3. Każda część egzaminu gimnazjalnego jest przeprowadzana innego dnia. Część pierwsza i część druga egzaminu trwają po 150 minut. Część trzecia egzaminu gimnazjalnego na poziomie podstawowym i część trzecia egzaminu gimnazjalnego na poziomie rozszerzonym trwają po 60 minut.
4. Uczniowie przystępują do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego z zakresu tego języka obcego, którego uczą się jako przedmiotu obowiązkowego.
5. Rodzice (prawni opiekunowie) ucznia składają dyrektorowi szkoły (do dnia 20 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin) pisemną deklarację wskazującą język obcy nowożytny, z którego uczeń będzie zdawał część trzecią egzaminu gimnazjalnego. W deklaracji podaje się również informację o zamiarze przystąpienia ucznia do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego na poziomie rozszerzonym.
6. Część trzecia egzaminu gimnazjalnego na poziomie podstawowym jest obowiązkowa dla wszystkich uczniów, a zadania egzaminacyjne obejmują zakres wymagań na poziomie III.0, co odpowiada trzyletniej nauce języka w gimnazjum.
7. Uczniowie, którzy w gimnazjum kontynuowali naukę języka obcego nowożytnego na podbudowie wymagań dla II etapu edukacyjnego, są obowiązani przystąpić dodatkowo do trzeciej części egzaminu gimnazjalnego na poziomie rozszerzonym, z zastrzeżeniem ust. 9. Zadania egzaminacyjne obejmują zakres wymagań na poziomie III.1.
8. Do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego na poziomie rozszerzonym mogą również przystąpić uczniowie, którzy nie spełniają warunku określonego w ust. 7.
9. Uczniowie z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, którzy posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego są zwolnieni z obowiązku zdawania egzaminu z języka nowożytnego na poziomie rozszerzonym, przy czym na wniosek rodziców (prywatnych opiekunów) mogą przystąpić do egzaminu z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym.
10. Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się mają prawo przystąpić do egzaminu gimnazjalnego w warunkach i formie dostosowanych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, albo niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym niepublicznej poradni specjalistycznej.
11. Dla uczniów, o których mowa w ust. 10, czas trwania egzaminu może być przedłużony: z historii i wiedzy o społeczeństwie, z przedmiotów przyrodniczych oraz języka nowożytnego na poziomie podstawowym nie więcej niż o 20 minut każdy, z języka polskiego i matematyki nie więcej niż o 45 minut każdy, z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym nie więcej niż o 30 minut.

12. W przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania dostosowanie warunków i formy przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.
13. Opinia, o której mowa w ust. 10, powinna być wydana przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnię specjalistyczną, nie później niż do końca września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin gimnazjalny, z tym że:
 - 1) w przypadku uczniów przystępujących do egzaminu gimnazjalnego – nie wcześniej niż po ukończeniu szkoły podstawowej.
14. Opinię, o której mowa w ust. 10, rodzice (prawni opiekunowie) ucznia albo słuchacz przedkłada dyrektorowi szkoły, w terminie do dnia 15 października roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin gimnazjalny.
15. Uczniowie chorzy lub niesprawni czasowo, na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia, wydanego przez lekarza, mogą przystąpić do egzaminu gimnazjalnego w warunkach i formie odpowiednich ze względu na ich stan zdrowia.
16. Za dostosowanie warunków i formy przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego do potrzeb uczniów, o których mowa w ust. 10 i 13, odpowiada przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego
17. Laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych oraz laureaci konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim z zakresu jednego z grupy przedmiotów objętych egzaminem gimnazjalnym są zwolnieni z odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie tytułu odpowiednio laureata lub finalisty. Zaświadczenie przedkłada się przewodniczącemu szkolnego zespołu egzaminacyjnego.
18. Zwolnienie z części egzaminu gimnazjalnego jest równoznaczne z uzyskaniem z odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego najwyższego wyniku.
19. W przypadku stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia lub wniesienia, lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego, lub zakłócania przez ucznia prawidłowego przebiegu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego w sposób utrudniający pracę pozostałym uczniom: przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego przerywa odpowiednią część egzaminu gimnazjalnego tego ucznia i unieważnia odpowiednią część egzaminu gimnazjalnego. Informację o przerwaniu i unieważnieniu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego ucznia zamieszcza się w protokole.
20. Wynik egzaminu gimnazjalnego ustalony przez komisję okręgową jest ostateczny.
21. Uczeń, który z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpił do egzaminu gimnazjalnego lub odpowiedniej części tego egzaminu w ustalonym terminie, albo przerwał egzamin gimnazjalny, przystępuje do egzaminu gimnazjalnego lub odpowiedniej części tego egzaminu w dodatkowym terminie ustalonym przez dyrektora CKE, nie później niż do dnia 20 sierpnia danego roku, w miejscu wskazanym przez dyrektora komisji okręgowej.
22. Uczeń, który nie przystąpił do egzaminu gimnazjalnego w terminie do dnia 20 sierpnia danego roku, powtarza ostatnią klasę gimnazjum oraz przystępuje do egzaminu gimnazjalnego w następnym roku, z zastrzeżeniem ust. 21.
23. W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych, uniemożliwiających przystąpienie do egzaminu gimnazjalnego w terminie do dnia 20 sierpnia danego roku, dyrektor komisji okręgowej, na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły, może zwolnić ucznia z obowiązku przystąpienia do egzaminu gimnazjalnego. Dyrektor szkoły składa wniosek w porozumieniu z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia.
24. Wynik egzaminu gimnazjalnego nie wpływa na ukończenie szkoły. Wyniku egzaminu gimnazjalnego nie odnotowuje się na świadectwie ukończenia szkoły.
25. Zaświadczenia o wynikach egzaminu gimnazjalnego dla każdego ucznia komisja okręgowa przekazuje do szkoły nie później niż na 7 dni przed zakończeniem zajęć

dydaktyczno-wychowawczych, a w przypadku, o którym mowa w ust. 21 do dnia 31 sierpnia danego roku.

§ 51.

Ukończenie gimnazjum

1. Uczeń kończy gimnazjum:

- 1) jeżeli w wyniku klasyfikacji końcowej, na którą składają się roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych uzyskane w klasie programowo najwyższej i roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się w klasach programowo niższych w szkole danego typu, z uwzględnieniem § 47 ust. 5, uzyskał pozytywne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, z zastrzeżeniem § 42 ust. 8;
- 2) jeżeli ponadto przystąpił do egzaminu gimnazjalnego.
2. Uczeń kończy gimnazjum z wyróżnieniem, jeżeli w wyniku klasyfikacji końcowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, uzyskał z obowiązkowych zajęć edukacyjnych średnią ocen co najmniej 4,75 oraz co najmniej bardzo dobrą ocenę zachowania.
3. Uczniowi, który uczęszczał na dodatkowe zajęcia edukacyjne lub religię albo etykę, do średniej ocen, o której mowa w ust. 2, wlicza się także roczne oceny uzyskane z tych zajęć.
4. O ukończeniu szkoły przez ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym postanawia na zakończenie klasy programowo najwyższej rada pedagogiczna, uwzględniając specyfikę kształcenia tego ucznia, w porozumieniu z rodzicami (prawnymi opiekunami).

§ 52.

Ewaluacja Wewnętrznszkolnego Oceniania

1. Dopuszcza się możliwość dokonywania zmian w Wewnętrznszkolnym Ocenianiu zgodnie z trybem jego uchwalania.
2. Organem kompetentnym do uchwalania zmian w Wewnętrznszkolnym Ocenianiu jest rada pedagogiczna.
3. Nowelizacja Wewnętrznszkolnego Oceniania następuje w formie uchwały.
4. Wewnętrznszkolne Ocenianie podlega ewaluacji.
5. Tryb dokonywania ewaluacji WO:
 - a) narzędzia ewaluacji: ankiety, obserwacje, wywiady z uczniami i rodzicami;
 - b) terminy ewaluacji: bieżąca (przyjmowanie uwag przez dyrektora od uczniów, nauczycieli i rodziców) i roczna (sprawdzenie i omówienie na zebraniu Rady Pedagogicznej funkcjonowania WO);
 - c) wnioski z przeprowadzonej ewaluacji posłużą do wprowadzenia zmian w postaci aneksów.

Rozdział 11

Postanowienia końcowe

§ 53.

1. Gimnazjum używa pieczęci urzędowej zgodnie z odrębnymi przepisami.
2. Tablica szkoły zawiera nazwę: „Gimnazjum nr 3 im. Polskich Noblistów w Kaliszu”.
3. Szkoła posiada własny sztandar.

4. Szkoła posiada ceremoniał szkolny zawarty w odrębnym dokumencie.

§ 54.

1. Regulaminy, określające działalność szkoły, jak też wynikające z celów i zadań, nie mogą być sprzeczne z zapisami niniejszego Statutu, jak również z przepisami wykonawczymi do ustawy o systemie oświaty.
2. Szkoła prowadzi i przechowuje dokumentację w zakresie uregulowanym odrębnymi przepisami.
3. Zasady prowadzenia przez szkołę gospodarki finansowej i materiałowej określa organ prowadzący na mocy odrębnych przepisów.
4. Organem kompetentnym do uchwalania zmian w Statucie gimnazjum jest Rada Pedagogiczna.

§ 55.

Tekst ujednolicony Statutu wchodzi w życie z dniem uchwalenia zmian przez Radę Pedagogiczną, tj. 31 sierpnia 2016 roku.